

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ ІВАНА ЗОЛОТОУСТОГО»

Факультет богословських і гуманітарних наук

Кафедра богослов'я

УДК 069.5:2

ПАЛЮХ Юліан Петрович

**ЗАСНУВАННЯ, РОЗВИТОК ТА ПАСТОРАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПАРАФІЇ
«ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ ВЛАДИЧИЦІ УКРАЇНИ»
М. ЧЕРВОНОГРАД СОКАЛЬСЬКО-ЖОВКІВСЬКОЇ ЄПАРХІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ**

Магістерська робота на здобуття
освітнього ступеня магістра
за освітньо-професійної програми «Богослов'я»
спеціальності 041 «Богослов'я»

Науковий керівник:
доктор богослов'я, професор,
ректор ПЗВО «Івано-Франківська
академія Івана Золотоустого»
Каськів Олег Володимирович

м. Івано-Франківськ
2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗАСНУВАННЯ ПАРАФІЇ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ ВЛАДИЧИЦІ УКРАЇНИ.....	7
1.1. Історія заснування парафії	8
1.2. Розвиток парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України у 2005-2007 роках	15
1.3. Діяльність парафії в 2008-2010 роках	19
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ПАРАФІЇ	30
2.1. Пасторальна діяльність парафії у 2011-2012 роках	31
2.2. Ініціативи церковної діяльності у 2013-2014 роках.....	43
2.3. Роль парафії у духовному житті громади у 2015-2016 роках	52
РОЗДІЛ 3. ПАСТОРАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ЖИТТЯ ПАРАФІЇ «ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ ВЛАДИЧИЦІ УКРАЇНИ»: БУДІВНИЦТВО, ОСВІТНЯ ТА ДУХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ	66
3.1. Будівництво храму у згадках о. Володимира Ващука	67
3.2. Катехитична школа	73
3.3. Пекарня.....	78
3.4. Реєстрація релігійних громад.....	79
3.5. Спільноти	83
3.6. Дорослий, молодіжний і дитячий хори	87
ВИСНОВКИ	96
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	100
ДОДАТКИ	111

ВСТУП

Актуальність дослідження. Ця магістерська дипломна робота, присвячена проблемі «Заснування, розвиток та пасторальна діяльність парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» м. Червоноград Сокальсько-Жовківської єпархії Української Греко-католицької Церкви» виконується в рамках комплексної теми науково-дослідної роботи кафедри богослов'я, науково-дослідного інституту родини і капеланства та науково-дослідного інституту канонічного права: «Християнська віра в Бога – парадигма духовних сил людини в кризових ситуаціях сучасного українського соціуму», термін виконання з 01.10.2022 року по 30.09.2025 року (затвердженої рішенням Вченої ради Академії, протокол № 2 від 15.09.2022 року). У сучасному контексті глибоких змін у соціокультурному та релігійному житті суспільства, вивчення заснування, розвитку та пасторальної діяльності парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у місті Червоноград Сокальсько-Жовківської єпархії Української греко-католицької Церкви виявляється особливо актуальним.

Сучасний релігійний ландшафт вимагає глибшого розуміння розвитку парафійних структур, їхнього впливу на спільноту та роль у формуванні духовної картини регіону.

Об'єктом дослідження є парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у Червонограді.

Предметом є заснування, етапи розвитку та особливості пасторальної діяльності парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у Червонограді.

Метою магістерської роботи є вивчення історії та розвитку парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у Червонограді, аналіз впливу її діяльності на релігійне життя міста та розкриття особливостей пасторальної роботи.

Завдання дослідження включають:

- аналіз історії заснування парафії;
- вивчення періодів формування та становлення;
- дослідження етапів розвитку;
- аналіз змін та впливу подій на структуру та діяльність парафії;
- оцінка пасторальної роботи;
- визначення ролі парафії в релігійному та соціокультурному житті громади.

Територіальні та хронологічні межі. Охоплення історії парафії з моменту її заснування до сучасності.

Методологічні засади. Використання загальнонаукових методів для аналізу історичних документів, статистичних даних та інтерв'ю.

Наукова новизна. Виявлення нових аспектів розвитку парафії та впровадження сучасних підходів у вивченні релігійного життя.

У магістерській роботі **вперше:**

- розглянуто події, що передували створенню парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у Червонограді, включаючи роль віровчень, релігійних лідерів та місцевої громади;
- визначено основні етапи розвитку греко-католицької парафії, оцінено вплив подій та лідерів на її історичні зміни;
- розглянуто різні форми пасторальної роботи парафії, включаючи богослужіння, діяльність греко-католицької спільноти та її взаємодію з іншими релігійними та громадськими організаціями;
- надано комплексний погляд на роль та значення обраної парафії як центру духовної активності у регіоні.

Отримали детальний аналіз розвитку та пасторальної діяльності конкретної парафії.

Практичне значення роботи. Дослідження може слугувати основою для розробки стратегій розвитку та покращення пасторальної роботи в греко-католицьких парафіях.

Апробація результатів дослідження. Очікується апробація наукових результатів на відповідних конференціях та форумах з релігієзнавства.

Структура роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів з підрозділами (в кожному розділі є три підрозділи), висновків, списку використаних джерел (... найменувань) та додатків.

У магістерській роботі проведено детальний аналіз заснування, розвитку та пасторальної діяльності греко-католицької парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у місті Шептицькому (Червонограді), яка входить до Сокальсько-Жовківської єпархії Української Греко-Католицької Церкви. Дослідження охопило історичні, правові, канонічні та соціальні аспекти, розглянуто ключові етапи розвитку та трансформації парафії, а також роль релігійних лідерів та активної громади у її формуванні.

У першому, другому та третьому розділах магістерської роботи розглядатимуться різні аспекти заснування, розвитку та пасторальної діяльності парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України». Ось короткий опис кожного з них:

Розділ 1. Заснування парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України. У цьому розділі буде розглянута історія заснування парафії, починаючи з її формування в перші роки, труднощі на шляху організації та процеси, які призвели до створення церковної громади. Також будуть висвітлені етапи розвитку парафії у перші роки її існування, зокрема між 2005 і 2007 роками, а також її діяльність на початкових етапах у 2008-2010 роках. У цьому розділі увага буде зосереджена на людях, які брали активну участь у становленні парафії, і тих початкових кроках, які забезпечили її розвиток.

Розділ 2. Сучасний етап розвитку парафії. Цей розділ описує сучасні етапи розвитку парафії, зокрема з 2011 по 2016 роки. Вивчатиметься пасторальна діяльність парафії у ці роки, ініціативи, які були запроваджені для зміцнення громади, та роль парафії у духовному житті місцевої громади. Зокрема, розглядатиметься участь парафії у суспільно-культурному житті, освітні та соціальні ініціативи, а також нові форми роботи з парафіянами.

Розділ 3. Пасторальний розвиток і життя парафії: будівництво, освітня та духовна діяльність. У третьому розділі буде розглянута пасторальна діяльність

парафії на прикладі важливих ініціатив, таких як будівництво храму, створення катехитичної школи, пекарні та реєстрація релігійних громад. Окремо буде висвітлена діяльність парафіяльних спільнот, їх роль у зміцненні громади, а також організація хорових колективів, що є важливою частиною духовного життя парафії. Цей розділ підкреслить, як парафія здійснює свою пасторальну місію, сприяючи розвитку духовної, освітньої та соціальної діяльності в громаді.

Ці три розділи дозволяють глибше розглянути історію та сучасний стан парафії, а також її роль у розвитку духовного та культурного життя громади.

Висновки роботи становлять собою систематизацію та узагальнення отриманих результатів. Здійснено спробу відповісти на ключові питання, виокремлені в об'єкті та предметі дослідження. Результати роботи можуть бути використані для подальших досліджень у галузі історії греко-католицької церкви та релігійної антропології.

У тексті ми зберігаємо дві назви для міста – Червоноград і Шептицький, оскільки місто зазнало перейменування. Використання обох назв дозволяє відобразити історичний контекст і вшанувати традиції, які існували до зміни назви, а також врахувати сучасне найменування, яке є офіційно визнаним. Це допомагає зберегти пам'ять про важливі етапи розвитку міста, а також врахувати актуальні зміни, що відбулися в результаті адміністративних реформ.

РОЗДІЛ 1

ЗАСНУВАННЯ ПАРАФІЇ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ ВЛАДИЧИЦІ УКРАЇНИ

Перший розділ нашої магістерської роботи присвячено заснуванню та ранньому розвитку парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України в місті Червоноград. Заснування цієї парафії стало важливим етапом у релігійному та соціальному житті місцевої громади. Вивчення історії заснування дозволить краще зрозуміти передумови, які зумовили необхідність створення парафії, а також осмислити вплив її появи на духовне життя регіону.

У першій частині розділу буде детально розглянуто історію заснування парафії, яка охоплює період її заснування, ключові особи та події, що стали підґрунтям для створення цієї релігійної спільноти. Зокрема, буде проаналізовано соціально-політичний контекст того часу, що вплинув на рішення про заснування парафії, а також перші кроки, зроблені для її організації.

Другий підрозділ цього розділу фокусується на періоді 2005-2007 років, коли парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України почала активно формувати свою структуру і визначати напрямки своєї діяльності. Важливо вивчити цей період, оскільки саме в цей час закладалися основи організації, розвитку релігійних практик і соціальних ініціатив, що стали важливою частиною життя парафії.

Остання частина розділу охоплює діяльність парафії в 2008-2010 роках, період, коли парафія пройшла через ряд важливих змін і досягнень. Дослідження цього періоду дозволить оцінити, як парафія адаптувалася до соціально-політичних викликів і які нові ініціативи були реалізовані для підтримки і розширення її діяльності.

Таким чином, перший розділ магістерської роботи надає комплексний аналіз історії заснування та розвитку парафії Пресвятої Богородиці Владичиці

України, що дозволяє зрозуміти, як парафія стала важливою частиною релігійного та соціального життя громади Червонограда.

1.1. Історія заснування парафії

У 2002 році отець Володимир Ващук отримав благословення від Владики Михайла Колтуна, єпископа Сокальсько-Жовківського, на будівництво нового храму в Червонограді. Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України була офіційно зареєстрована 5 лютого 2002 року в Червоноградській міській раді, а її реєстрація була підтверджена 19 квітня 2002 року під номером 374¹.

24 жовтня 2003 року відбулося закладення першого каменю під будівництво храму. На цій урочистій події службу Божу відправив єпископ Сокальсько-Жовківський Михайл Колтун, разом з ним служили священники Червоноградського деканату: о. Михайло Нискогуз, о. Володимир Ващук, о. Мирослав Банах, о. Іван Цінцірук та о. Тарас Гнатів².

15 березня 2004 року Владика Михайл Колтун освятив каплицю, яку збудували за п'ять місяців. У цій каплиці о. Роман Сковрон отримав священничі свячення. Будівництво каплиці здійснила бригада братів Котів³.

Місцева громада активно долучалася до будівництва: одні жертвували гроші, інші приносили образи, килими та вишиті рушники. З часом були закуплені квіти для прикраси храму, а в церкві з'явилися дві пари вишитих хоругв⁴. Отець Володимир Ващук докладав зусиль, щоб не тільки всередині храму було чисто й затишно, але й навколо нього⁵.

¹ Див. Жива парафія. Храм Церква Пресвятої Богородиці Владичиці України. [Електронний ресурс]. URL: <https://map.ugcc.ua/view/3052-tserkva-presvyatoy-bogorodytsi-vladychytsi-ukrayny-m-chervonograd-lvivska-oblast> (дата звернення: 23.05.2024).

² Жива парафія. Храм Богородиці-Володарки України (м. Червоноград). [Електронний ресурс]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=3f_PxWVqCnc (дата звернення: 22.05.2024).

³ Жива парафія. Храм Богородиці-Володарки України (м. Червоноград) [Електронний ресурс]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=lQM2fubAlYs> (дата звернення: 21.05.2024).

⁴ Див. Додаток Н.

⁵ Священик 15 років працював за кордоном, щоб побудувати храм та створити успішну живу парафію в Україні. Дата оновлення: 16.04.2021. [Електронний ресурс]. URL: https://risu.ua/svyashchenik-15-rokiv-pracyuvav-za-kordonom-shchob-pobuduvati-hram-ta-stvoriti-uspishnu-zhivu-parafiyu_n117696 (дата звернення: 20.05.2024).

На Різдвяні свята парафіяни збиралися групами для колядування⁶, збираючи пожертви на будівництво церкви. Після освячення каплиці був розроблений проект дерев'яної церкви у стилі галицької архітектури XVII–XVIII століть⁷. Для будівництва привозили дерево з Яремче, а майстрами були спеціалісти з цього ж міста⁸.

Спочатку діяв тільки молодіжний хор під керівництвом Любові Степанівни Хляки⁹, згодом утворився старший хор під керівництвом Любові Орестівни Лопатюк¹⁰. Було засновано Марійську Дружину¹¹, яку очолила Ірина Пашкуцька, що працювала з дітьми протягом року¹². Пізніше до роботи з дітьми приєдналися сестри Йосифітки, які проводили катехизацію¹³, святкування Дня святого Миколая та Дня матері¹⁴. Щорічно організовувалися поїздки в Карпати, взимку для катання на лижах, а влітку для сходження на гори¹⁵. Парафія постійно кожного року, влітку, організовує відпочинковий християнський табір для дітей «Канікули з Богом»¹⁶.

Як бачимо, парафія від початку демонструє активну діяльність і згуртованість громади в Червонограді, яка за короткий термін змогла не лише закласти фундамент нового храму, але й створити живу і дієву релігійну спільноту¹⁷. Зокрема, видно, як парафіяни разом з духовенством активно працювали над будівництвом, фінансуванням і прикрашанням церкви¹⁸. Особливо вражає їхня участь у культурних та духовних заходах, таких як колядування, катехизація дітей та організація різноманітних святкових подій.

⁶ Див. Додаток С.

⁷ Див. Додаток Н.

⁸ Червоноград: церква Пресвятої Богородиці Владичиці України. Дата оновлення: 30.06.2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://vmccaskey.livejournal.com/732196.html> (дата звернення: 22.05.2024).

⁹ Див. Додаток К.

¹⁰ Див. Додаток Ж.

¹¹ Див. Додаток П.

¹² Див. Додаток М.

¹³ Див. додаток Е.

¹⁴ Див. Додаток С.

¹⁵ Ільницький В. Червоноград-це не лише шахти. Ч.1.: Релігійна. Дата оновлення: 22.02.2013. [Електронний ресурс]. URL: <https://ua-travels.livejournal.com/2214127.html> (дата звернення: 21.05.2024).

¹⁶ Див. Додаток Л.

¹⁷ Див. Додаток Т.

¹⁸ Див. Додаток Р.

Це свідчить про сильну спільнотну підтримку і духовну єдність, які відіграють важливу роль у розвитку церковного життя. Особливу увагу варто звернути на те, що залучення дітей і молоді до церковного життя є пріоритетом, що забезпечує неперервність традицій і спадковість духовних цінностей.

Загалом, цей приклад можна розглядати як модель успішної парафіяльної діяльності, де кожен член громади знаходить своє місце і вносить свій внесок у спільну справу. Це не тільки сприяє розвитку духовного життя, але й зміцнює соціальні зв'язки між людьми¹⁹.

У вересні-жовтні 2008 року при парафії була організована недільна катехитична школа святої Софії, благословлена владикою Михаїлом Колтуном²⁰. Наразі в школі діють чотири класи для дітей віком від 6 до 16 років. З дітьми працюють катехити: Оксана Гумен, Світлана Гринишин, Наталія Ващук, Любов Бучак, Тетяна Горбатко, Олеся Мтикита та брат Василь Палчинський. Школа налічує 120 дітей.

Влітку 2009 року був заснований дитячий церковний хор для дітей віком 5-8 років, яким керує Світлана Голосна²¹. 6 вересня 2009 року владика Михаїл Колтун освятив новозбудований храм Пресвятої Богородиці Владичиці України²². На честь цієї події, за участю трьох хорів, був організований святковий концерт²³. У храмі щонеділі проводяться чотири Святі Літургії²⁴.

1 листопада 2009 року на допомогу отцю Володимиру Ващуку був призначений сотрудник отець Михайло Микита. При парафії була заснована Марійська Дружина, до якої долучилися 40 дітей²⁵. Учасники дружини моляться на вервиці, вивчають життя святих та розмірковують над викликами сучасного

¹⁹ Червоноград: церква Пресвятої Богородиці Владичиці України. Дата оновлення: 30.06.2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://vmccaskey.livejournal.com/732196.html> (дата звернення: 22.05.2024).

²⁰ Червоноградська Катехитична школа при церкві Пресвятої Богородиці Владичиці України УГКЦ. (Відео). Дата оновлення: 10.11.2018. [Електронний ресурс]. URL: <https://nadbugom.in.ua/news.php?id=3612> (дата звернення: 24.05.2024).

²¹ Див. Додаток М.

²² Див. Додаток А.

²³ Ільницький В. Червоноград-це не лише шахти. Ч.1.: Релігійна. Дата оновлення: 22.02.2013. [Електронний ресурс]. URL: <https://ua-travels.livejournal.com/2214127.html> (дата звернення: 21.05.2024).

²⁴ Див. Додаток У.

²⁵ Див. Додаток И.

християнського життя²⁶. Кожен член дружини отримав синій галстук із символом, а прапор Марійської Дружини був освячений. Керівником дружини стала їмость Наталія Вашук. Парафія активно співпрацює з парафією святої Теклі з міста Броди, а молодь часто відвідує та спілкується зі своїми ровесниками з Бродів²⁷.

На парафії організовуються різноманітні заходи: катехитичні ігри, конкурси, прощі до святих і чудотворних місць, театралізовані Хресні Дороги, канікули з Богом та фестиваль «Парафія має талант»²⁸. 5 вересня 2010 року святкову Літургію очолив преосвященний владика Михаїл Колтун, який цього ж дня освятив дзвіницю та дзвони і був присутній на святковому концерті²⁹.

13 липня 2010 року розпочалося будівництво церковно-адміністративного будинку³⁰. Хоча варто констатувати, що парафія мала свої сучасні віклики³¹.

Молодь парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України активно допомагає самотнім людям, організовуючи регулярні візити до їхніх домівок. Вони допомагають літнім і самотнім людям з повсякденними справами, такими як закупівля продуктів, прибирання, дрібний ремонт та інші домашні справи. Молоді парафіяни також спілкуються з самотніми людьми, надаючи їм підтримку та радість спілкування, що дуже важливо для тих, хто відчувається ізольованим³².

Крім практичної допомоги, молодь організовує для самотніх людей культурні та духовні заходи. Вони проводять вечори спільної молитви, читання Святого Письма, а також організовують концерти та театральні вистави. Такі

²⁶ Ільницький В. Червоноград-це не лише шахти. Ч.1.: Релігійна. Дата оновлення: 22.02.2013. [Електронний ресурс]. URL: <https://ua-travels.livejournal.com/2214127.html> (дата звернення: 21.05.2024).

²⁷ Див. Додаток Т.

²⁸ Див. Додаток С.

²⁹ Жива парафія. Храм Богородиці-Володарки України (м. Червоноград). [Електронний ресурс]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=3f_PxWVqCnc (дата звернення: 22.05.2024).

³⁰ Див. Додаток Б.

³¹ Коли церква – зайва! В храмі пресвятої Богородиці Владичиці України заявили про наклеп з боку очільника громадської ради Червонограда Юрія Червінського. Дата оновлення: 01.10.2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.smartnews.com.ua/koly-czerkva-zajva-v-hrami-presvyatoyi-bogorodyczi-vladychyczi-ukrayiny-zayavyly-pro-naklep-z-boku-ochilnyka-gromadskoyi-rady-chervonograda-yuriya-chervinskogo/> (дата звернення: 18.05.2024).

³² Синегубова Е. Молодь парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України допомагає самотнім людям похилого віку. Дата оновлення: 06.08.2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://chervonograd.city/articles/94173/molod-parafii-presvyatoi-bogorodici-vladichici-ukraini-dopomagaie-odinokim-lyudyam-pohilogo-viku> (дата звернення: 13.05.2024).

заходи не лише приносять радість і розвагу самотнім людям, але й допомагають їм відчути себе частиною спільноти, відновлюючи духовні та соціальні зв'язки³³.

Молодіжна група також бере участь у благодійних проектах, спрямованих на підтримку самотніх людей. Вони збирають кошти та ресурси для надання необхідної допомоги, організовують акції зі збору теплих речей, ліків та продуктів харчування. Завдяки активності та небайдужості молоді, самотні люди отримують не тільки матеріальну допомогу, але й відчуття турботи та підтримки з боку спільноти, що робить їхнє життя більш комфортним і наповненим³⁴.

Варто зазначити, що від самого початку військових дій (від 2014 року) в Україні, парафія підтримує Збройні сили України. Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України активно підтримує Збройні Сили України (ЗСУ) у боротьбі проти російської агресії. Щонеділі під час Літургії парафіяни моляться за захисників України, за мир і перемогу. Крім того, створений волонтерський центр збирає гуманітарну допомогу для військових та постраждалих від війни. Парафіяни передають продукти харчування, медикаменти, теплий одяг, засоби гігієни та інші необхідні речі на передову та до лікарень.

Для збору коштів на підтримку ЗСУ парафія, як і всі жителі Червонограду організовують благодійні ярмарки, концерти та інші заходи. Всі зібрані кошти спрямовуються на купівлю необхідного для військових спорядження. Також парафіяни виготовляють маскувальні сітки та інші захисні засоби для військових, залучаючи до цього процесу всю громаду.

Окрім матеріальної допомоги, парафія забезпечує психологічну підтримку військовим та їхнім родинам, а при катехитичній школі організовуються уроки патріотичного виховання для дітей та молоді. Активна співпраця з місцевими військовими частинами та організація спільних заходів допомагають зміцнити

³³ Жива парафія. Храм Богородиці-Володарки України (м. Червоноград). [Електронний ресурс]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=3f_PxWVqCnc (дата звернення: 22.05.2024).

³⁴ Синегубова Е. Молодь парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України допомагає самотнім людям похилого віку. Дата оновлення: 06.08.2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://chervonograd.city/articles/94173/molod-parafii-presvyatoi-bogorodici-vladichici-ukraini-dopomagaie-odinokim-lyudyam-pohilogo-viku> (дата звернення: 13.05.2024).

зв'язки між парафіянами та військовими, піднімаючи моральний дух і сприяючи єдності у цей важкий час для України.

В неділю, 4 вересня 2022 року відбулося святкування храмового свята парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України в Червонограді. Це підкреслює значення спільної молитви та єдності вірян у цей важкий для країни час. Урочиста Архієрейська Божественна Літургія, очолювана Преосвященним владикою Михаїлом (Колтуном), є важливою подією для парафії, яка збирає людей разом, щоб помолитися за мир, захист військових та благополуччя України³⁵.

Зазначення про небесне заступництво Пресвятої Богородиці підкреслює духовний зв'язок та віру парафіян у божественну підтримку. Це також відображає сильне патріотичне почуття громади, яка щиро турбується про долю своєї країни та її захисників. Такі молитви і заходи мають велике значення для підняття морального духу як серед вірян, так і серед військових, які відчують підтримку і турботу з боку своєї церкви³⁶.

Особливо важливою є згадка про день народження нового священика, яке є значущою подією в житті будь-якої церковної спільноти. Це символізує продовження духовної традиції та забезпечує майбутнє церкви. Для парафіян це не лише радісна подія, але й нагода відчувати свою причетність до важливих церковних процесів, що зміцнює їхню віру та єдність³⁷.

Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України демонструє виняткову активність та згуртованість громади Червонограда. Зважаючи на її динамічний розвиток і різноманітні ініціативи, можна зробити кілька важливих висновків та прогнозів щодо її подальших перспектив.

³⁵ Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України відзначила храмове свято. Дата оновлення: 05.09.2022. [Електронний ресурс]. URL: <https://chervonograd.city/articles/234889/parafiya-presvyatoi-bogorodici-vladichici-ukraini-vidznachila-hramove-svyato>. (дата звернення: 24.05.2024).

³⁶ Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України відзначила храмове свято. Дата оновлення: 05.09.2022. [Електронний ресурс]. URL: <https://chervonograd.city/articles/234889/parafiya-presvyatoi-bogorodici-vladichici-ukraini-vidznachila-hramove-svyato>. (дата звернення: 24.05.2024).

³⁷ Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України відзначила храмове свято. Дата оновлення: 05.09.2022. [Електронний ресурс]. URL: <https://chervonograd.city/articles/234889/parafiya-presvyatoi-bogorodici-vladichici-ukraini-vidznachila-hramove-svyato>. (дата звернення: 24.05.2024).

- *Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України* *дбає про зростання і розвиток.* Парафія продовжуватиме зростати завдяки активній участі парафіян, організації нових заходів та програм, і залученню дітей та молоді до церковного життя. Важливим аспектом є освітні програми, такі як катехитична школа, які забезпечують духовне виховання нових поколінь.
- *Висока соціальна згуртованість громади Червонограда.* Висока активність і участь парафіян у різних заходах сприяє зміцненню соціальних зв'язків у громаді. Це не тільки допомагає у розвитку парафії, але й створює міцну основу для взаємопідтримки серед парафіян.
- *Адміністрація парафії на чолі з о. Володимиром Ващуком* *дбає про культурне та духовне збагачення своїх вірних.* Регулярні святкові концерти, фестивалі та інші заходи збагачують культурне життя парафії та залучають більше людей до церковних подій. Це сприяє поширенню християнських цінностей і традицій у ширшому соціальному контексті.
- *Парафія постійно корегує інфраструктурний розвиток.* Будівництво нових споруд, таких як церковно-адміністративний будинок, свідчить про амбіції і можливості парафії для подальшого розвитку. Це створить нові можливості для організації заходів і підтримки різних ініціатив.
- *Відчувається дружба і тісна міжпарафіальна співпраця.* Активна співпраця з іншими парафіями, як-от парафією св. Теклі в Бродах, допомагає зміцнювати міжпарафіальні зв'язки, обмінюватися досвідом і реалізовувати спільні проекти.

Отже, парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України має дуже позитивні перспективи. Зосереджуючись на духовному та культурному розвитку, залучаючи нові покоління і розвиваючи інфраструктуру, парафія має всі підстави для подальшого зростання і процвітання. Висновок полягає в тому, що активна і згуртована парафіальна громада є ключем до стабільного і динамічного розвитку, а також до ефективного поширення духовних цінностей у суспільстві.

1.2. Розвиток парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України у 2005-2007 роках

Капличку Пресвятої Богородиці Владичиці України освятили в неділю 17 березня 2005 року. З цієї нагоди відбулася Служба Божа, яку відправив єпископ Сокальський Михайл Колтун. На духовне свято ще однієї греко-католицької громади прибули священники Червоноградського та Радехівського деканатів вірні інших конфесій міста. Священник свячення отримав уродженець сусіднього села Сілець Роман Сковрон. В урочистостях взяв участь заступник міського голови Червонограда Мирон Мащак³⁸.

У планах парафіяльної громади, яка зорганізувалася три роки тому, побудова дерев'яної церкви в карпатських традиціях храмового зодчества. Наразі є лише капличка, яку в першу ніч після освячення спіткала прикрість: невідомі зловмисники, вибивши бокове вікно проникли всередину. Не знайшовши «скарбів», розламали хрест. Справою займається міліція, а священник о. Володимир разом з церковним комітетом дякують про охорону³⁹.

Ця історія про освячення каплички Пресвятої Богородиці Владичиці України показує, як парафіяльна громада активно працює над зміцненням своєї духовної присутності та розвитку церковної інфраструктури. Подія освячення, проведена єпископом Михайлом Колтуном, була важливим моментом для греко-католицької спільноти, оскільки це не лише духовне свято, але й акт об'єднання парафіян та інших вірян, які підтримують цю ініціативу.

Участь священників з різних деканатів та представників місцевої влади, таких як заступник міського голови Мирон Мащак, підкреслює значення цієї події для всієї громади. Освячення нового священника, Романа Сковрона, також є важливим аспектом, оскільки воно демонструє продовження духовної традиції та підготовку нових релігійних лідерів для майбутнього.

³⁸ Тверітнева С. Освятили капличку. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2005. № 21-22 (4967-4768), березень. С. 7-8.

³⁹ Там само.

Неприємний інцидент, що стався після освячення каплички, підкреслює виклики, з якими стикається громада. Попри вандалізм, парафіяни та священник Володимир залишаються відданими своїй справі, дякуючи за охорону та продовжуючи планувати будівництво нової дерев'яної церкви у традиціях карпатського храмового зодчества. Це свідчить про стійкість та рішучість громади в подоланні труднощів і досягненні своїх цілей.

Варто зазначити, що у час Великого посту в Терцентрі соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян у 2006 року започаткували духовні бесіди, проводити які погодився о. Володимир Ващук з церкви Пресвятої Богородиці-Владичиці України⁴⁰.

Кожних два тижні у понеділок старші люди збираються у світлиці Центру разом з культорганізатором Ольгою Галузинець. Отець Володимир розповідає про походження і значення великих релігійних свят, пояснює засади християнського життя, дає слушні поради. З ним відразу можна домовитися про сповідь, інші духовні потреби. А ще отець Володимир людям, у яких за плечима – літа, робота, хвороби, – спонсорує солодкий стіл. Щира гарна розмова продовжується за чаєм. І тішить підопічних, насамперед, щира увага до них⁴¹.

Діяльність о. Володимира Ващука з церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України в Терцентрі соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян є чудовим прикладом турботи та духовної підтримки для літніх людей. Починаючи з 2006 року, під час Великого посту, о. Володимир проводить духовні бесіди, які стали важливою частиною життя центру. Кожні два тижні він зустрічається з пенсіонерами, пояснює значення великих релігійних свят, розповідає про основи християнського життя та надає корисні поради, що допомагають їм справлятися з життєвими труднощами.

Зустрічі проходять у світлиці Центру, де разом з культорганізатором Ольгою Галузинець, пенсіонери слухають повчання отця Володимира. Його лекції та духовні настанови не тільки збагачують знання слухачів, але й

⁴⁰ Тверітнева С Духовні бесіди отця Володимира. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2006. №31-32 (5081-5082), квітень. С. 3-4.

⁴¹ Там само.

створюють атмосферу спільноти та взаємної підтримки. Отець Володимир також надає можливість домовитися про сповідь та задовольнити інші духовні потреби, що робить його допомогу ще більш цінною для підопічних центру⁴².

Особливо варто відзначити, що о. Володимир не обмежується лише духовними розмовами, але й спонсорує солодкий стіл для літніх людей. Після кожної зустрічі пенсіонери можуть насолодитися чаєм та солодощами, що створює теплу та дружню атмосферу. Така увага та турбота з боку отця Володимира тішить і підбадьорює літніх людей, даючи їм відчуття важливості та підтримки в їхньому житті.

Церква Пресвятої Богородиці Владичиці України в Червонограді, також відома як «карпатська» церква, є значним духовним і культурним центром міста. Її зведення біля Старої Шахтарської зупинки підкреслює гармонію між природою і релігією, адже поруч знаходяться луг, дорога на дамбу та скверик. Настоятель храму, отець Володимир Ващук, розповідає про особливості цієї будівлі, яка виконана в галицькому стилі XVIII століття з деревини, привезеної з Карпат. Це надає храму унікальності та підкреслює любов отця Володимира до гір та природи⁴³.

Отець Володимир, хоч і родом із сусіднього села Ванова, з дитинства закоханий у Карпати і дерев'яні будівлі. Ця пристрасть втілилася в будівництві церкви, яка стане окрасою Червонограда. Процес будівництва розпочався рік тому, і хоч дерев'яна будівля вимагає значних коштів, парафія не поспішає, оскільки вони вже мають капличку для проведення богослужінь. Отець Володимир планує завершити будівництво та освячення церкви у 2008 році, а на місці каплички створити гарну алею з фігурою Божої Матері та фонтаном. Також планується будівництво церковно-адміністративної будівлі, де будуть класи для катехизації та благодійна їдальня⁴⁴.

⁴² Тверітнева С. Духовні бесіди отця Володимира. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2006. №31-32 (5081-5082), квітень. С. 3-4.

⁴³ Тверітнева С. Спочатку збудувати храм людських душ. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2007. № 67-68 (5221-5222), серпень. С. 2-3.

⁴⁴ Там само.

Фінансування будівництва здійснюється переважно за рахунок пожертв громадян та деякої допомоги з-за кордону. Отець Володимир зазначає, що головне – це будівництво «храму людських душ»⁴⁵, адже духовна єдність та молитва допомагають залучити необхідні ресурси. Церква активно займається духовно-релігійним вихованням дітей і молоді, організовуючи різноманітні заходи, зокрема поїздки в Карпати. Це сприяє зміцненню громади та вихованню нового покоління в дусі християнських цінностей.

Отже, у період 2005-2007 років парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України в Червонограді продемонструвала значний розвиток як у духовному, так і в організаційному плані. Починаючи з освячення каплички у 2005 році, парафія активно працювала над реалізацією масштабного проєкту будівництва дерев'яного храму в карпатських традиціях. Це включало не лише безпосереднє зведення споруди, але й залучення коштів та ресурсів для реалізації цієї амбітної ідеї.

Соціальна діяльність парафії також зазнала суттєвих змін і розширення. Зокрема, започаткування духовних бесід для пенсіонерів та самотніх громадян у Терцентрі соціального обслуговування стало важливим кроком у підтримці духовного життя старшого покоління. Отець Володимир Ващук разом з іншими членами парафії регулярно проводили зустрічі, надавали духовні поради, організовували сповідь та інші обряди, що значно підвищило рівень духовної підтримки вразливих верств населення.

Крім того, парафія активно працювала над залученням молоді до церковного життя. Створення Марійської дружини, організація катехитичних занять та поїздок у Карпати свідчить про цілеспрямовані зусилля парафії у вихованні молодого покоління в християнському дусі. Така діяльність не лише сприяє духовному розвитку дітей і молоді, але й забезпечує тісний зв'язок між різними віковими групами в парафії, зміцнюючи загальну єдність громади.

⁴⁵ Тверітнева С. Спочатку збудувати храм людських душ. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2007. № 67-68 (5221-5222), серпень. С. 2-3.

Таким чином, у період 2005-2007 років парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України значно зміцнила свої позиції як духовний центр, демонструючи активний розвиток у будівництві храму, соціальній підтримці та залученні молоді до церковного життя. Ці досягнення підкреслюють важливість парафії у формуванні духовної та соціальної сфери Червонограда, роблячи її невід'ємною частиною життя міста.

1.3. Діяльність парафії в 2008-2010 роках

У 2009 році дипломну роботу захищали студенти Львівського державного коледжу декоративного та ужиткового мистецтва ім. І. Труша у церкві. Ця неординарна подія відбулася, напевне, вперше в Україні. Шестикурсники Львівського державного коледжу декоративного та ужиткового мистецтва ім. І. Труша, двадцятирічні львів'яни Ігор Стадник та Данило Боньковський як дипломну роботу представили виготовлене власноруч панікадило для дерев'яної церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України. У Червоноград на захист, який відбувся, власне, в храмі, прибули керівник і рецензент їх спільної дипломної роботи, члени державної комісії на чолі з директором коледжу Василем Отковичем⁴⁶.

Церква Пресвятої Богородиці Владичиці України, що між Старою Шахтарською зупинкою і поворотом на дамбу, має усі шанси стати, як її назвали імениті гості, «пам'яткою архітектури ХХІ століття». Зведена за давніми взірцями українських дерев'яних культових споруд, з добротної карпатської деревини, без єдиного цвяшка, вмілими майстрами з Яремчі, вже через якихось два місяці вона прийме вірних. Настоятель о. Володимир Ващук вважає: в новому храмі повинні бути тільки природні матеріали. Наприклад, камінь для мощення підлоги привезли з Теробовлі, а жовтий – з Ямполья, аж з-під Молдови.

⁴⁶ Тверітнева С Дипломи бакалаврів захищали... у церкві. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2009. № 51-52 (5415-5416), липень. С. 5-6.

В інтер'єр гармонійно вписався виконаний студентами головний світильник храму - панікадило, по-розмовному павук. Виготовлений з металу, в техніці гарячого та холодного кування, у три яруси, найбільший з яких має в діаметрі 2,10 м, висотою понад 3,5 м. Ігор і Данило працювали над ним, включаючи і стадію проектування, майже вісім місяців, виконавши все власними руками, «від першого до останнього штришка», як самі кажуть. Правда, враховуючи поради отця Володимира, свого дипломного керівника, викладача коледжу Михайла Підкови, а також мудрі зауваги аса у справі художньої обробки металу - доцента Львівської Національної академії мистецтв, заслуженого художника України Олега Боньковського - батька Данила. Виріб вражає не лише майстерністю виконання, але й естетикою поєднання різних елементів, вишуканістю пропорцій⁴⁷.

Бачите, панікадило багато прикрашене хрестиками, ангелами, які згори дивляться на нас, і здається, що вони навіть моляться за людей. Яруси між собою кріпляться ланцюжками, які теж оздоблені хрестиками, - розповідає, показуючи на світильник, Данило Боньковський. У розмову вступає й Ігор Стадник: «Ми зробили спочатку макет з картону натуральної величини, щоб побачити, як павук буде виглядати в інтер'єрі храму Загалом, об'єкт був дуже складний у виконанні, об'ємні речі взагалі важко робити. Але, незважаючи на це, робота йшла на одному подиху, все було чітко, зрозуміло, все вдавалося. Напевне, небесні невидимі сили нам допомагали», - каже Ігор. І додає: для них обох - це дуже велика честь - створити унікальну мистецьку річ, яка прикрашатиме храм. Його палко підтримує Данило: «Храм Божий - це святе місце. Зробити панікадило - це значно більше, суттєвіше, ніж зробити звичайну побутову річ. Тому в наших серцях - духовне піднесення і радість...»⁴⁸.

Під час захисту дипломники виступали стримано, але компетентно, зі знанням справи, як і личить майстрам. Це, як і правильну українську мову, якою вони послуговувались, відзначив директор коледжу Василь Откович: «Маємо не

⁴⁷ Тверітнева С Дипломи бакалаврів захищали... у церкві. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2009. № 51-52 (5415-5416), липень. С. 5-6.

⁴⁸ Там само.

просто ремісників, які вміють добре молотом бити по металу - це справжні українські інтелігенти, свідомі художники, які в нас за шість років здобули добру науку»⁴⁹.

У виступах гостей часто звучало: громада і настоятель церкви в плані духовно-естетичного заповнення інтер'єру храму - на добрій дорозі. Зокрема, заступник директор коледжу з навчальної роботи Святослав Ярема сказав: «Тепер для парафіяльних громад надзвичайно багато спокус. Бо ремесло, яке зорієнтувалося на церковні потреби, розвивається надзвичайно бурхливо – можна придбати все, що тільки захочеш. Тож церкви почали наповнювати такими «циганськими блискітками». Тут же маємо той щасливий випадок, коли йде звернення до щирого, природнього матеріалу»⁵⁰.

А Василь Откович ще й наголосив, звертаючись до о. Володимира Ващука: «Думаю, отче, вам треба фільмувати процес будівництва храму - це мало б стати методичним матеріалом для інших».

І зауважив: дерев'яна архітектура з відкритим внутрішнім простором - це вагомий внесок України у світове мистецтво.

Ігор і Данило почули чимало відгуків про свій перший серйозний витвір. Не дивно, що юнаки за спільну дипломну роботу отримали найвищу оцінку: бакалаврах захищено на відмінно. Щасливий від того їх керівник, викладач Михайло Підкова, щасливі і батьки. Олег Боньковський разом з дружиною навіть приїхали у Червоноград, батьки Ігоря Стадника, переконана, не менше хвилювалися за сина і вдома. Оцінюючи дипломну роботу сина і його товариша, пан Боньковський сказав: «Я вивчаю історію художнього ковальства, і знаю, що прикладів кованих панікадил в Україні майже немає. Ваша церква зробила це однією з перших...»⁵¹.

На цьому творча співпраця молодих майстрів як і їх рідного коледжу - одного з найпотужніших, найяскравіших мистецьких навчальних закладів

⁴⁹ Тверітнева С Дипломи бакалаврів захищали... у церкві. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2009. № 51-52 (5415-5416), липень. С. 5-6.

⁵⁰ Там само.

⁵¹ Там само.

України, з церквою не завершується. Вже є домовленість на творення кованих бічних павуків і підхорних люстр, каже Ігор. Отець Володимир також признався: він мріє про філігранні ковані двері до дзвіниці. А ще хоче замовити вишиті українські строї, в яких би молоді люди в новому храмі брали шлюб. усміхаючись, звертається до Ігоря і Данила. Так, так, вони вже настільки тісно зв'язані з церквою Пресвятої Богородиці Владичиці України, що вінчатися колись будуть тільки тут⁵².

У парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України у 2009 році відчувалося велике духовне піднесення, оскільки відбулося освячення новозбудованої церкви. За взірцями галицьких церков XVIII століття зведена ця церква стала справжньою прикрасою міста. За роки будівництва парафіяльна громада об'єдналася в міцне ядро, спільно працюючи на велику Богоугодну справу. Особливо радісний та урочистий настрій панує серед вірян у ці дні, вражаюча радість відчувається в душі настоятеля о. Володимира Вашука.

Отець Володимир зазначає, що за всі ці роки будівництва він відчував велику підтримку та допомогу вірних та місцевих жителів. Він наголошує, що хоча на початках було непросто, адже було бракувало коштів та робочої сили, проте велика жертівність та віра допомогли подолати всі труднощі. Багато хто віддавав свою маленьку або велику частину для цього благородного діла, що було великим Божим провидінням.

Ця церква виконана лише з природних матеріалів – дерева, каменю, металу, які були привезені з різних куточків України. Майстри з Яремча будували цей храм, а над іконами для нього працював відомий художник Богдан Панчишин. По закінченню будівництва храму відчувається не лише радість від великого звершення, а й гордість за те, що ця церква стала не лише місцем поклоніння, а й символом сили духу та спільної праці громади.

Вражаюча подія, яка зібрала у 2009 році велике духовне піднесення та радість від великого звершення. В парафії Пресвятої Богородиці Владичиці

⁵² Кречківська М. Збудувавши храм людських сердець, збудували храм. Новини Прибужжя. Червоноградська газета. 2009. № 67-68 (5431-5432), вересень. С. 2-3.

України відбувся чин освячення новозбудованого храму. Цю важливу подію відзначили звучанням закличних звуків трембіт та зустріччю єпископа Сокальсько-Жовківського преосвященного Владики Михаїла Колтуна. У цей день вірні церкви разом зі священиками з багатьох деканатів спільно молилися та вітали Пресвяту Богородицю Владичицю України у новому храмі⁵³.

Свята Літургія, церемонія освячення, внесення святих мощей, співи хору, молитвенні звернення - все це оживило храм та наповнило його Божою присутністю. Кожен, хто брав участь у цих урочистостях, відчував непередаваний трепет у душі, спільно ділячись радістю цієї великої події⁵⁴.

Міський голова Ігор Чудійович також взяв участь у цих урочистостях та висловив свою вдячність усім, хто долучився до будівництва храму. Він підкреслив значення цієї церкви як центру духовності та джерела християнської віри для міста. Єпископ Сокальсько-Жовківський Михаїл Колтун звернувся до присутніх, наголосивши, що труднощі, з якими вони стикалися під час будівництва храму, переросли у радість та велич Божу⁵⁵.

Особливо важливою була участь в цих урочистостях благодійників, які вклали свої зусилля та кошти у будівництво церкви. Вони отримали подячні грамоти від о. Володимира та єпархії⁵⁶.

Продовженням плідної співпраці церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України та Львівського державного коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша у 2010 році став другий захист дипломних робіт бакалаврів. Цього разу студенти коледжу представили шедеври сакрального мистецтва, які вже збагатили храм новими витворами⁵⁷.

⁵³ Ратушняк С. «Владичице-Богородице, зійди до нас!». *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2009. № 69-70 (5433-5434), вересень. С. 3-4.

⁵⁴ Кречківська М. Збудувавши храм людських сердець, збудували храм. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2009. № 67-68 (5431-5432), вересень. С. 2-3.

⁵⁵ Ратушняк С. «Владичице-Богородице, зійди до нас!». *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2009. № 69-70 (5433-5434), вересень. С. 5-6.

⁵⁶ Ратушняк С. «Владичице-Богородице, зійди до нас!». *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2009. № 69-70 (5433-5434), вересень. С. 7-8.

⁵⁷ Тверітнева С. Брама до дзвіниці. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 51-52 (5517-5518), вересень. С. 3-4.

У червоноградському храмі, який став мистецькою цінністю міста, з'явилася нова брама до дзвіниці, виткана хоругва та комплект вишитого одягу для вінчання молодих. Ці високохудожні речі стали предметом пишного захоплення й захисту на відмінно від державної комісії. Окрім того, ці мистецькі шедеври стали символом співпраці та взаєморозуміння між церквою та молодими талановитими митцями⁵⁸.

Брама до дзвіниці, виготовлена з металу, порадувала своєю майстерністю й ідейним задумом. Вона вражає своєю естетикою, де кожна деталь виконана з любов'ю й увагою до дрібниць. Центральна фігура – хрест, оточений стилізованими гронами винограду, надає брамі особливого звучання. Її вишуканість та майстерність роблять її гідним предметом пишного захоплення.

Крім того, студенти виготовили виткану хоругву, яка стала не лише символом віри, але й шедевром ткацтва. Її кольорова гамма й композиція символізують українську культуру та духовність, надаючи храму особливого звучання. Також у планах є створення кованої хвірточки та ще однієї тканой хоругви, які прикрасять храм ще більше.

Співпраця між церквою та мистецьким коледжем стала прикладом творчого об'єднання, де молоді таланти отримали можливість реалізувати свої ідеї й спільно творити красу. Такі спільні проекти сприяють не лише розвитку мистецької сцени міста, але й зближенню людей через спільні цінності й ідеали⁵⁹.

У свято Преображення Господнього 19 серпня 2010 року до червоноградської церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України привезли чудотворну ікону «Розп'яття Ісуса Христа» з Глинян Золочівського району. Урочиста процесія зустрічі святого образу відбулася о 18:00 за місцевим часом, повідомив настоятель храму о. Володимир Ващук. Ця християнська святиня перебувала в Червонограді до 22 серпня, і кожен віруючий мав можливість прикласти до неї для освячення Божої благодаті⁶⁰.

⁵⁸ Тверітнева С. Брама до дзвіниці. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 51-52 (5517-5518), вересень. С. 3-4.

⁵⁹ Там само.

⁶⁰ Степчук Я. Чудотворна ікона з Глинян – у Червонограді. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 65-66 (5531-5532), серпень. С. 2-3.

Запрестольна ікона «Розп'яття Ісуса Христа» зберігалася у глинянській дерев'яній церкві Успіння Пресвятої Богородиці XV століття. Протягом часу, що вона перебувала в алтарній частині церкви, образ потемнів, фарби потріскалися і висохли. Диво сталося на Святвечір 1936 року, коли троє дівчаток, що гралися на церковному подвір'ї, помітили дивне сяйво, що проникало крізь вікна храму. Діти, злякавшись, побігли до паламаря за ключами від церкви. Пізніше вони та інші свідки стверджували, що це було сяйво від образу «Розп'яття Ісуса Христа», яке то зміцнювалося, то слабшало. Протягом трьох тижнів ікона самовідновилася, самоозолотилася і здавалося, що її тільки що написали⁶¹.

Звістка про це диво швидко рознеслася по християнському світу. Відтоді біля образу в 1936-1939 роках стали фіксуватися тисячі чудесних одужань. Люди і досі приходять до цієї чудотворної ікони за зціленням душі і тіла.

5 вересня 2010 року на парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України відзначали храмовий празник, під час якого було освячено нову дзвіницю і чотири дзвони, що були встановлені зовсім недавно⁶².

Дзвонаря для церкви довго шукали серед своїх парафіян, оскільки він повинен був мати музичну освіту і тонке відчуття для підбору відповідної мелодії. «Церковні дзвони не лише виконують свою основну місію, скликаючи вірних на молитву», – каже настоятель церкви о. Володимир Вашук, – «вони також мають цілющу дію, оскільки їх вібрація лікує людей від багатьох хвороб»⁶³.

Отець Володимир ділиться своїм задоволенням з тим, як шукали дзвонаря та дзвони: «Звичайно, дзвони можна було просто купити, але ми шукали старі, де краще звучання, ніж у сучасних. Добрі, побожні люди, які хотіли нам допомогти, спеціально для цього купили дорогий металошукач і їздили з ним по

⁶¹ Степчук Я. Чудотворна ікона з Глинян – у Червонограді. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 65-66 (5531-5532), серпень. С. 2-3.

⁶² Тверітнева С. Дзвони скликатимуть на молитву. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 69-70 (5535-5536), вересень. С. 5-6.

⁶³ Тверітнева С. Дзвони скликатимуть на молитву. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 69-70 (5535-5536), вересень. С. 7-8.

селах, перевіряючи місця, де могли бути закопані дзвони, але все безрезультатно»⁶⁴.

Проте, за допомогою випадкової знахідки у газеті від 27 березня 2008 року, що розповідала про знахідку дзвонів у селі Завонє, отець Володимир зміг отримати старі дзвони з надзвичайно рідкісною тональністю мі і соль. «Ми хотіли знайти старі дзвони, які мали б кращий звук, але виявили ці дзвони, які мають надзвичайну мелодійність. Ми придбали нові дзвони з аналогічною тональністю для гармонійного звучання»⁶⁵.

Дзвіницю планують освятити 5 вересня, в день храмового празника, після чого відбудуться урочисті Богослужіння та святкова трапеза. Також заплановано концерт за участю хорів церкви та Львівської хорової капели «Дударик» у Червоноградському Народному домі.

На парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України відзначається храмовий празник, який супроводжується освяченням нової дзвіниці та чотирьох дзвонів, що були встановлені недавно. Церква протягом тривалого часу шукала дзвонаря серед своїх парафіян, оскільки потрібна була особа з музичною освітою та тонким музичним відчуттям для вибору відповідної мелодії. Настоятель церкви о. Володимир Вашук зауважує, що дзвони не лише викликають вірних на молитву, але й мають цілющу дію, лікуючи людей від різних хворіб⁶⁶.

Під час пошуку дзвонаря та дзвонів використовувалися різні способи, включаючи спеціальний металошукач. Дзвони знайшли у селі Завонє завдяки випадковому відкриттю у газеті, де повідомлялося про знахідку дзвонів у музеї. Отримавши ці дзвони, церква планує освятити їх під час храмового празника 5 вересня. Відзначаючи цей день, також планується проведення урочистих

⁶⁴ Тверітнева С. Дзвони скликатимуть на молитву. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 69-70 (5535-5536), вересень. С. 5-6.

⁶⁵ Тверітнева С. Дзвони скликатимуть на молитву. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 69-70 (5535-5536), вересень. С. 8.

⁶⁶ Глаговська Н. На храмове свято освятили дзвони. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 71-72 (5537-5538), вересень. С. 1-2.

Богослужінь, святкова трапеза та концерт за участю хорів церкви та місцевих музикантів⁶⁷.

Ця історія свідчить про те, як важливо для церковного життя знаходження правильної людини для виконання певних обов'язків, а також про цінність та значення релігійних артефактів у культурному спадку та богослужінні⁶⁸.

7 жовтня 2010 року у приміщенні міського територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян відбулася імпреза, присвячена Міжнародному дню людей похилого віку. У великій залі зібралися одинокі пенсіонери, яких обслуговують соціальні працівники центру, а також відомі гості: міський голова Ігор Чудійович, заступник міського голови Мирон Мащак, начальник міського управління праці та соціального захисту населення Галина Галах та голова міської організації Товариства Червоного Хреста Марія Горошко. Присутніх опікувалася директор терцентру Людмила Войтович⁶⁹.

На запрошення організаторів заходу прийшов настоятель церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України о. Володимир Ващук, який помолився разом з присутніми та поблагословив їх. Мер міста Ігор Чудійович згадав, як п'ять років тому відчинив двері в оновленому приміщенні територіального центру, і підкреслив, що тепер тут місця достатньо, аби ви почували себе комфортно, і що міська влада докладає всіх зусиль, щоб місто квітуче і мешканцям жилося краще⁷⁰.

Галина Галах подякувала міській владі та особисто міському голові за добрі справи, завдяки яким приміщення управління та терцентру впорядковані, відремонтовані, а тепер і вхід до будівлі управління вимощений плиткою, що дозволяє приємно приходити сюди як працівникам, так і відвідувачам⁷¹.

⁶⁷ Тверітнева С. Дзвони скликатимуть на молитву. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 69-70 (5535-5536), вересень. С. 5-6.

⁶⁸ Глаговська Н. На храмове свято освятили дзвони. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 71-72 (5537-5538), вересень. С. 1-2.

⁶⁹ Панасюк Г. Сивина у скронях, а в душі – весна. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 79-80 (5545-5546), жовтень. С. 5-6.

⁷⁰ Там само.

⁷¹ Панасюк Г. Сивина у скронях, а в душі – весна. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 79-80 (5545-5546), жовтень. С. 5-6.

Серед святково накритих столів люди похилого віку мали змогу спілкуватися, адже звучали вітання з нагоди ювілейних дат. Для всіх присутніх також звучали добрі слова побажань та музичні виступи, які надихали та дарували радість.

Ця імпреза свідчить про важливість та підтримку людей похилого віку у суспільстві, а також про турботу міської влади та громадських організацій про їхній добробут та гідне старість.

Отже, за 2008-2010 роки парафія проявила вражаючу активність і відданість своїм цілям і місії. Із запровадженням нових ініціатив та заходів, таких як встановлення нової дзвіниці і дзвонів, а також організація святкових заходів і прославлення давніх церковних традицій, парафія демонструвала свою здатність до постійного розвитку і впровадження нововведень. Така активність сприяла зміцненню спільноти в парафії, підвищенню її привабливості для вірян та розширенню впливу на місцеве оточення. Результати діяльності парафії у цей період свідчать про її значний внесок у розвиток духовної культури та соціального благополуччя у місцевому співтоваристві.

Аналіз діяльності парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України в Червонограді свідчить про її важливу роль у духовному та соціальному житті громади. З моменту заснування парафія стала центром релігійного та культурного життя, об'єднуючи вірних різного віку та спрямовуючи їхню духовність через різноманітні заходи і ініціативи.

По-перше, будівництво та розвиток церкви, зокрема зведення дерев'яного храму в карпатському стилі, відображає прагнення зберегти національну та культурну спадщину, водночас створюючи унікальний архітектурний об'єкт, що приваблює як парафіян, так і гостей міста. Використання традиційних матеріалів та методів будівництва, а також залучення майстрів з Яремчі підкреслює важливість збереження автентичності та духовних цінностей.

По-друге, парафія активно залучає молодь до релігійного життя, організовуючи Марійську дружину, катехитичні заняття та різноманітні поїздки. Така діяльність сприяє формуванню моральних і духовних цінностей серед

молоді, забезпечуючи передачу християнських традицій наступним поколінням. Важливим аспектом є також залучення сестер-монахинь до роботи з дітьми, що додає глибини та різноманітності в навчально-виховний процес.

Нарешті, соціальна активність парафії, зокрема організація духовних бесід у Терцентрі соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, демонструє важливість підтримки та опіки над найбільш вразливими верствами населення. Це не лише підвищує рівень духовного життя серед старших людей, але й зміцнює соціальні зв'язки в громаді, сприяючи взаємній підтримці та єдності.

Отже, діяльність парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України в Червонограді є яскравим прикладом того, як релігійна громада може відігравати ключову роль у духовному, культурному та соціальному житті міста, сприяючи збереженню традицій, вихованню молоді та підтримці вразливих груп населення.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ПАРАФІЇ

Сучасний етап розвитку парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у місті Червоноград відзначається значними перетвореннями та досягненнями, які стали можливими завдяки активному залученню громади та релігійного керівництва. Після початкового періоду становлення і розвитку, описаного в першому розділі, наступні роки ознаменувалися новими викликами і можливостями для парафії.

Перший підрозділ цього розділу зосереджений на аналізі пасторальної діяльності парафії у 2011-2012 роках. Цей період характеризується активною реалізацією нових пасторальних ініціатив та розширенням релігійних і соціальних служб. Важливою задачею було адаптування церковних практик до потреб сучасної громади, а також впровадження нових форм служіння, що відповідали б актуальним викликам часу.

Другий підрозділ присвячений ініціативам церковної діяльності у 2013-2014 роках. В цей період парафія активно працювала над реалізацією соціальних проєктів і волонтерських акцій, що стали важливими елементами її життя. Відзначено також зростання ролі парафії у суспільних процесах і впливу на соціальну ситуацію в регіоні.

Третій підрозділ розглядає роль парафії у духовному житті громади у 2015-2016 роках. Це був час стабілізації та закріплення позитивних змін, досягнутих раніше. Парафія продовжила розвивати свою діяльність, акцентуючи увагу на зміцненні духовних зв'язків з громадою, розширенні релігійних практик та підтримці моральних цінностей у складний період.

Таким чином, другий розділ магістерської роботи надає комплексний огляд етапів розвитку парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України»,

показуючи динамічний і багатогранний характер її діяльності в умовах сучасності.

2.1. Пасторальна діяльність парафії у 2011-2012 роках

У підрозділі 2.1. досліджується пасторальна діяльність парафії протягом 2011-2012 років. Цей період був важливим для розвитку релігійного життя громади, оскільки парафія активно впроваджувала нові ініціативи і проводила різноманітні заходи для підтримки духовного зростання віруючих. Пасторальна діяльність цього часу була націлена на задоволення потреб парафіян, а також на розширення і поглиблення їхньої релігійної практики. Важливими аспектами цієї діяльності стали проведення освітніх програм, організація благодійних акцій та заходів для розвитку духовної спільноти.

Дослідження цього періоду дозволяє проаналізувати, як нові пасторальні ініціативи були сприйняті віруючими, які зміни відбулися в їхній релігійній практиці і як ці зміни вплинули на загальний стан парафії. Окрім того, важливим є розгляд організаційних аспектів реалізації пасторальних програм, що включає управлінські рішення, ресурсне забезпечення та взаємодію з громадськістю.

Аналіз пасторальної діяльності за цей час дозволяє оцінити ефективність реалізації церковних програм та вплив цих ініціатив на життя парафії. Це дослідження також допомагає зрозуміти, як парафія впоралася з викликами, які стояли перед нею, і як успішність або недостатність певних заходів вплинула на загальну динаміку релігійного життя громади. Результати цієї частини роботи можуть слугувати основою для подальшого розвитку та вдосконалення пасторальної діяльності в майбутньому.

У 2011 році в храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України було встановлено унікальну різдвяну ялинку, прикрашену виробами із соломки, що відрізняються своєю вишуканістю та оригінальністю. Ця ялинка, ймовірно, є єдиною такою в Україні, адже її прикраси мають неповторний характер. Загалом

на ялинці розміщено 135 авторських виробів, серед яких ангелики, зірки, дзвіночки, казкові птахи, фрукти, коники та інші загадкові тварини. Ці прикраси виготовила заслужена майстриня народної творчості з Волині, Марія Кравчук, разом із сином Іваном, який проживає у Червонограді. До їхньої праці також долучилися учні пані Марії. Зокрема, Наталя створила традиційну восьмикутну зірку, яка прикрашає вершину ялинки, а Аня – солом'яні вироби сферичної форми, так звані «павуки», що розміщені під стелею храму⁷².

Іван Кравчук відзначив, що на виготовлення прикрас вони витратили майже два місяці, але цей процес був надзвичайно цікавим і дозволив їм розкрити свій творчий потенціал. Майстри наголошують, що вироби із соломки, зроблені власноруч, випромінюють позитивну енергетику.

Настоятель храму, о. Володимир Ващук, зазначив, що ідея прикрасити ялинку саме такими виробами виникла ще рік тому⁷³. Солом'яні прикраси відтворюють давню українську народну традицію, коли подібні вироби називали «золотими». У храмі ці вироби гармонійно поєдналися з дерев'яними елементами інтер'єру, підкреслюючи їхню автентичність та символічність. Особливою гордістю храму є солом'яні «павуки», які колись були частиною різдвяного декору майже кожної оселі на Західній Україні. За словами о. Володимира, такі вироби з соломки є унікальними, і подібні речі виготовляють лише декілька людей у світі.

На святкові Богослужіння до храму завітала також відома майстриня Раїса Павленко, яка створює ікони із соломки. Вона виготовила філігранну мітру з цього природного матеріалу для єпископа Сокальсько-Жовківської єпархії Михайла Колтуна. Пані Павленко високо оцінила різдвяну атмосферу у храмі та святкові традиції Галичини⁷⁴.

⁷² Тверітнева С. Ця диво-ялинка із сонячним усміхом. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2011. 13 січ. №3-4 (5573-5574). С. 3.

⁷³ Тверітнева С. Ця диво-ялинка із сонячним усміхом. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2011. 13 січ. №3-4 (5573-5574). С. 3-4.

⁷⁴ Тверітнева С. Ця диво-ялинка із сонячним усміхом. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2011. 13 січ. №3-4 (5573-5574). С. 4.

Різдвяна ялинка в храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України залишатиметься частиною святкового декору аж до Стрітіння, даруючи радість не лише прихожанам, а й дітям, які особливо радіють участі у прикрашанні ялинки.

Таким чином, різдвяна ялинка в храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України є не лише естетичним елементом святкового декору, але й втіленням глибоких народних традицій та духовних цінностей. Використання солом'яних прикрас, створених майстрами народної творчості, відроджує стародавні ремесла та культурні практики, які мають велике значення для національної ідентичності. Це поєднання мистецтва, традиції та релігії створює унікальну атмосферу, що надихає як парафіян, так і гостей храму. Водночас, ініціатива настоятеля храму та співпраця з талановитими майстрами підкреслює важливість збереження і передання культурної спадщини майбутнім поколінням.

2011 року у передостанній тиждень Великого посту до храму Пресвятої Богородиці Владичиці України було доставлено великі святині – мощі святих Василя Великого та Мартина. Ці святі реліквії стануть доступними для поклоніння після свята Воскресіння Христового, коли всі бажаючі – парафіяни, мешканці Червонограда та гості міста – матимуть можливість прикласти до них з молитвою та надією на зцілення. Процес отримання таких святинь є тривалим і може займати понад рік, проте парафіяни, надіславши своє прохання до Ватиканської курії, зберігали віру, що їхнє бажання здійсниться, і мощі стануть священною реліквією храму⁷⁵.

Настоятель церкви, отець Володимир Ващук, вже дозволив наймолодшим парафіянам першими прикласти до мощей. Він також поділився планами щодо створення спеціального дерев'яного мощівника для зберігання святині, що підкреслює важливість цієї події для парафії. Отець Володимир зазначив, що парафія прагне відновити давню традицію, коли у Кристинополі престольне свято відзначалося на день святого Василя Великого. В майбутньому планується

⁷⁵ Тверітнева С. Мощі зберігатимуться у Червонограді. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2011. 21 квіт. №31-32 (5601-5602). С. 2.

організувати в Червонограді відпуст на честь цього святого, що додасть духовної значущості до парафіяльного життя⁷⁶.

Святий Василій Великий відомий своїми духовними подвигами та чудесними зціленнями, які він звершував за допомогою молитви. Його мощі зберігаються у різних частинах світу: голова святого – у Лаврі святого Афанасія на горі Афон, правиця – у вівтарі храму Воскресіння Христового в Єрусалимі, інші частини мощей знаходяться в храмі Різдва Пресвятої Богородиці в Москві та Почаївській Лаврі. Тепер, частина цих великих святинь буде зберігатися і в Червонограді, даруючи можливість людям відчутти духовну силу і благодать через молитву та поклоніння.

Отримання мощей святих Василя Великого та Мартина для храму Пресвятої Богородиці Владичиці України стало значною духовною подією як для парафіян, так і для всієї громади Червонограда. Процес передачі таких святинь є тривалим і складним, що підкреслює важливість та унікальність цієї події для парафії. Мощі, як священні реліквії, привнесуть не лише духовне збагачення, але й стануть символом надії на зцілення для багатьох віруючих.

Завдяки відновленню традицій та організації відпусту на честь святого Василя Великого, парафія в Червонограді прагне зміцнити свою духовну спадщину та надати новий імпульс релігійному життю громади. Збереження святині в спеціальному мощівнику також підкреслює повагу до історичних церковних практик⁷⁷.

Отже, ця подія не тільки сприяє поглибленню духовності та підсилює релігійні традиції, але й об'єднує парафіян у спільній вірі та молитві. Вона може стати важливим кроком у розвитку релігійного та культурного життя громади, що вплине на зростання духовної свідомості як в межах парафії, так і в ширшому церковному контексті.

⁷⁶ Тверітнева С. Мощі зберігатимуться у Червонограді. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2011. 21 квіт. №31-32 (5601-5602). С. 2.

⁷⁷ Тверітнева С. Мощі зберігатимуться у Червонограді. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2011. 21 квіт. №31-32 (5601-5602). С. 3.

29 травня 2011 року стало важливою подією для парафії храму Пресвятої Богородиці Владичиці України, коли третьокласники ЧЗШ №2 після першої Святої Сповіді урочисто приступили до Святого Причастя. Цей день був особливо значущим як для дітей, так і для їхніх батьків, які готувалися до цієї події разом зі своїми духовними наставниками та вчителями⁷⁸.

Духовна підготовка до Святого Причастя є важливим етапом у житті кожної дитини, оскільки вона не лише допомагає зрозуміти основи віри, але й відкриває нові шляхи для зміцнення зв'язку з Богом. Важливу роль у цьому процесі відіграли священник о. Володимир Ващук та катехит о. Михайло Микита, які виступили духовними наставниками для дітей і їхніх родин. Вчителька Надія Жиденко також внесла вагомий вклад, підтримуючи дітей у підготовці до цього важливого моменту їхнього життя⁷⁹.

Ця подія нагадує про те, наскільки важливими є духовні стосунки між людьми. Жити серед людей – це як бути у казковому саду, де кожна квітка потребує ніжного дотику, щоб не втратити свою красу. Так само й у житті важливо дбати про взаємовідносини, щоб кожен наш вчинок і слово несли лише доброту, підтримку й любов.

Святкове вбрання, духовне піднесення та радість сповнювали цей день, а спільні зусилля священників, катехитів та батьків зробили його особливо пам'ятним.

Діти, одягнені в білосніжні сукні та сорочки, символізували чистоту та невинність їхніх душ, готових прийняти таїнство Святого Причастя. Кожен з учасників урочистості відчував духовну єдність та благодать, що панувала в храмі. Ця подія стала важливою віхою не лише для самих дітей, але й для всієї парафії, яка об'єдналася в молитві та підтримці молодого покоління в їхньому першому кроку до свідомого християнського життя.

⁷⁸ Фесина М., Наконечна Л., Герунович Н., Сапіга Т. Перше Святе Причастя *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2011. 9 червня. №45-46 (5615-5616). С. 5-6.

⁷⁹ Фесина М., Наконечна Л., Герунович Н., Сапіга Т. Перше Святе Причастя *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2011. 9 червня. №45-46 (5615-5616). С. 6.

Батьки та родичі з гордістю спостерігали за дітьми, які вперше отримали причастя, що стало важливим кроком на шляху їхнього духовного зростання. Взаємодія родини, церкви та спільноти у цей день підкреслила глибокий зв'язок між вірою, традицією та вихованням у християнських цінностях.

У рамках Євхаристійного тижня, завершення якого відбулося у 2012 році, молодіжний хор парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України взяв участь в урочистій Святій Літургії у храмі святого Миколая, розташованому в Краківському монастирі Отців-Василіян. Божественну Літургію очолив Преосвященний Михаїл Колтун, Правлячий архиєрей Сокальсько-Жовківської єпархії⁸⁰.

У контексті духовного відродження, важливе значення набуває роль церковного хорового співу, який сприяє поглибленню духовного життя та надає урочистості богослужінням. У парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України особливу увагу приділяють залученню хорів до проведення святкових Літургій, що забезпечує естетичне та духовне збагачення вірян. Зокрема, активну участь у богослужіннях беруть дорослий хор «Елеос», молодіжний хор та дитячий хор «Ангелятко», які збагачують музичну культуру парафії та підкреслюють урочистість Божественної Літургії.

Молодіжний хор, очолюваний Наталією Зіньків, хоча існує менш ніж рік, вже досягнув значних результатів у розвитку церковного хорового мистецтва. Його виконавці вкладають душу та серце в кожен спів, досягаючи високого рівня майстерності, який викликає захоплення у слухачів. У репертуарі хору є твори видатних композиторів, таких як Д. Бортнянський, М. Вербицький та А. Ведель. Виконання цих творів супроводжується активною концертною діяльністю, презентаціями та участю в духовних вечорах⁸¹.

2 червня 2012 року відбувся молодіжний форум під гаслом «Я люблю свою парафію», який зібрав близько чотирьох сотень молодих людей із різних парафій

⁸⁰ Котик Л. Спів хору зачарував владика Михаїла. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2012. 7 червня. № 23 (5697). С. 1-2.

⁸¹ Котик Л. Спів хору зачарував владика Михаїла. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2012. 7 червня. № 23 (5697). С. 2.

епархії. Форум органічно доповнив Євхаристійний тиждень, другий день якого був присвячений молоді та її значенню у житті Церкви. За організацію поїздки та постійну підтримку хору парафіяни дякують настоятелям парафії, отцю Володимиру Ващуку та отцю Михайлу Микиті, які сприяють розвитку музичної та духовної культури громади⁸².

Напередодні свята Трійці в церкві Пресвятої Богородиці Владичиці України відбувся публічний захист дипломних робіт студентів Львівського коледжу декоративно-ужиткового мистецтва ім. І. Труша. В результаті цього заходу храм поповнився новими мистецькими творами, виконаними в традиціях українського сакрального мистецтва. Серед них – хрест із розп'яттям для зовнішнього оздоблення, який був встановлений на церковному подвір'ї, та напрестольний семисвічник⁸³.

Участь у засіданні екзаменаційної комісії взяли не лише викладачі коледжу, але й представники мистецьких установ Львова, включаючи Національний музей ім. А. Шептицького. Настоятель храму, о. Володимир Ващук, підкреслив значення співпраці з коледжем, яка триває вже третій рік, і відзначив, що дипломні роботи студентів прикрашають храм як ззовні, так і всередині. Він також висловив подяку директору коледжу Василю Отковичу, керівнику дипломних проєктів Остапу Лучинському та безпосереднім авторам робіт – Богдану Скоропадському та Василеві Степанову, які успішно захистили свої дипломні проєкти.

Зокрема, хрест із розп'яттям був встановлений на постаменті з брили вагою 6 тонн, привезеної з м. Сколе, що символізує Голгофу. Семисвічник, у свою чергу, відтворює образ херувимів, що стоять навколо престолу, символізуючи духовне світло, яке осяює Свята Святих. Члени екзаменаційної комісії високо

⁸² Котик Л. Спів хору зачарував владику Михайла. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2012. 7 червня. № 23 (5697). С. 1-2.

⁸³ Ратушняк С. Повниться храм мистецькими творами. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2012. 14 червня. № 24 (5698). С. 4.

оцінили виконання дипломних робіт, підкресливши їх мистецьку цінність та високий професійний рівень⁸⁴.

Особливо враження від заходу справила на присутніх архітектора та викладача художньої школи на Рівненщині Богдана-Юрія Скоропадського, батька одного з дипломантів. Він відзначив високий рівень художнього оформлення храму, вказавши на те, що церква могла б претендувати на статус пам'ятки архітектури України. Враження поділили і родичі студентів, які відзначили гордість за успіхи своїх дітей і високий рівень представлених робіт.

Таким чином, цей захист дипломних робіт став не лише мистецькою подією, але й прикладом успішної співпраці між парафією та освітньою установою, що сприяє розвитку сакрального мистецтва та популяризації українських культурних традицій.

Захист дипломних робіт у сакральному просторі церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України став значущою подією не лише для самих студентів, але й для мистецької громади загалом. Це свідчить про те, що сучасне українське сакральне мистецтво продовжує розвиватися, збагачуючи релігійне життя новими художніми формами. Співпраця між церквою та мистецькими навчальними закладами відкриває нові можливості для інтеграції традиційної та сучасної художньої думки, створюючи нові шедеври, що втілюють глибокі духовні символи.

Важливо зазначити, що така взаємодія має значний вплив на формування естетичного сприйняття серед вірян та громади. Завдяки дипломним роботам, парафіяни та гості міста мають можливість безпосередньо знайомитися з творами сучасних митців, які продовжують давні традиції українського сакрального мистецтва. Ці твори не лише доповнюють архітектурний ансамбль храму, але й сприяють духовному збагаченню кожного, хто споглядає їх, адже вони створені з глибоким усвідомленням релігійного контексту та естетичних вимог сакрального мистецтва.

⁸⁴ Ратушняк С. Повніться храм мистецькими творами. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2012. 14 червня. № 24 (5698). С. 5

Подібні заходи також важливі для самих студентів, які отримують унікальну можливість представити свої роботи у релігійно-мистецькому просторі та залучитися до практичного внеску в культурну спадщину України. Захист дипломів у храмі – це не лише випробування для молодих митців, але й визнання їхніх досягнень у широкому контексті розвитку української культури.

Молодіжний хор церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України, керований регентом Наталією Зінків, діє під гаслом: «Хто співає – той молиться вдвічі». Учасники хору взяли участь у святкуванні Пресвятої Євхаристії, відвідавши Карпати. Подорож мала не лише культурно-духовне значення, але й стала важливим елементом духовного виховання молоді, демонструючи гармонійне поєднання хорового співу та молитви.

Найяскравішою подією 2012 року була поїздка і сходження на гору Хом'як, що має висоту 1542 метри. Вона справедливо вважається однією з найкрасивіших вершин українських Карпат, зокрема завдяки величній фігурі Матері Божої, встановленій на її вершині. Саме на цій вершині молоді хористи разом із настоятелем храму, отцем Володимиром Вашуком, підносили молитви до Богородиці, молячись за своїх батьків, молодь України та майбутнє держави. Вершина гори стала місцем, де молоді голоси пролунали у гармонійній прославі через духовні піснеспіви, підкреслюючи значення музики у релігійному житті⁸⁵.

У неділю хор виконував співи Божественної Літургії у греко-католицькому храмі Яремчі, отримавши високі оцінки від місцевого священика, отця Мирослава. Виступ хору викликав подяку і був визнаний вагомим внеском у духовне життя громади. Крім того, хористів запросили до співу в храмі пророка Іллі, що підкреслює їхній високий рівень виконання та духовну значущість. Молодь повернулася додому збагаченою духовними враженнями та щиро вдячною своєму наставнику, отцю Володимиру, а також своїм батькам за організацію цієї незабутньої поїздки⁸⁶.

⁸⁵ Степчук Я. Молоді хористи – на найкрасивішій горі Карпат. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2012. 21 червня. № 25 (5699). С. 1.

⁸⁶ Степчук Я. Молоді хористи – на найкрасивішій горі Карпат. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2012. 21 червня. № 25 (5699). С. 2.

Ця подорож також підкреслила важливість духовної формації молоді через участь у церковних заходах та активне залучення до життя громади. Хор не лише виконує музичні твори, але й стає засобом трансляції християнських цінностей та сприяє зміцненню духовного зв'язку між учасниками. Спів на вершині гори Хом'як символізував не лише фізичне піднесення, але й духовне зростання молодих людей, які через молитву та музику шукали глибшого зв'язку з Богом.

Місія хору, таким чином, виходить за межі звичайної музичної діяльності. Їхні виступи в різних парафіях та участь у таких поїздках сприяють популяризації духовної культури та підвищують рівень релігійної самосвідомості молоді. Ця подорож стала можливістю для хористів поглибити своє розуміння важливості віри у житті та роль молитви як засобу збагачення духовного світу.

Важливим висновком з цієї події є те, що подібні заходи сприяють не лише культурному розвитку, але й укріпленню морально-духовних основ молодих українців. Це дозволяє їм не лише зберігати національні традиції, але й творити нові сторінки духовного життя, що в перспективі впливає на майбутнє України. Молода генерація, яка виростає з глибокою вірою та духовною основою, стає надією для подальшого розвитку країни, її морального й культурного відродження.

У сучасному світі роль священнослужителів як наставників та духовних керівників набуває особливого значення, особливо в умовах виховання молоді. Приклад діяльності настоятеля церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України, отця Володимира Ващука, демонструє важливість духовного супроводу в процесі формування моральних та етичних цінностей у молодого покоління. Його участь у шкільному житті, зокрема в Червоноградській школі-інтернаті, стала важливим елементом духовного виховання, що включає традиційні відправи, організацію культурних заходів, а також безпосередню участь у житті вихованців⁸⁷.

⁸⁷ Капітан Л. У день св. Володимира і сонце світліше сяє... *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2012. 26 липня. № 30 (5704). С. 3.

Отець Володимир приділяє особливу увагу підготовці дітей до таїнства Першого Причастя, виступаючи не тільки як духовний наставник, але й як близький радник та підтримка для своїх підопічних. Його виховна діяльність включає як безпосередні релігійні практики, так і заходи, що сприяють соціальному та культурному розвитку молоді, зокрема організацію поїздок до релігійних святинь, таких як Зарваниця, Яремче та Заглина. Це забезпечує молоді не лише знання з історії та культури України, але й формує їхні духовні орієнтири та моральні принципи.

Протягом десятирічного служіння отець Володимир успішно реалізує високі моральні та духовні принципи, що закладені в його ім'я, яке символічно поєднує поняття «влади» та «миру». Його діяльність не обмежується церковними обрядами, а має широкий соціальний контекст, сприяючи духовному та культурному відродженню громади. У цей День іменин, громада висловлює глибоку вдячність отцю Володимиру за його невтомну працю, бажаючи йому наснаги, натхнення та міцного здоров'я для подальшого служіння на благо суспільства⁸⁸.

З 31 серпня 2012 року на парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України розпочалися урочисті заходи з нагоди храмового свята. В цей день віряни мали можливість прикласти до мощей святих Василя Великого, Івана Золотоустого та святого Піо, зокрема, звернутися до святих з молитвою про зцілення душі й тіла⁸⁹.

Після Божественних Літургій, які відбулися у п'ятницю, суботу та неділю, реколекційні науки проводив отець Олександр Чумаков, член Салезіянського товариства.

Кульмінацією святкувань стало освячення води та скульптурно-архітектурного ансамблю для водосвяття з фігурою Матері Божої. Як зазначив настоятель храму отець Володимир Ващук, задум створити такий ансамбль

⁸⁸ Капітан Л. У день св. Володимира і сонце світліше сяє... *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2012. 26 липня. № 30 (5704). С. 4.

⁸⁹ Степчук Я. Під Покровом Богородиці – і водиця. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2012. 30 серпня. № 35 (5709). С. 4.

виник два роки тому. Сьогодні він є окрасою церковного подвір'я, гармонійно інтегрованим в архітектурно-ландшафтний комплекс. Автором проєкту є миколаївський художник Богдан Панчишин, а його ідею втілив скульптор Олег Легкий. Матеріалом для ансамблю був обраний світлий піщаник, який не лише гарантує довговічність скульптур, але й надає фігурі Богородиці легкості й величності піднесеності. Освячення води та скульптури Матері Божої відбулося в неділю після Урочистої Літургії, яка розпочалася о 12 годині. Продовження святкувань відбулося о 18 годині в Народному домі Червонограда, де виступали хорові колективи парафії, а також дует «Чотири скельця» (заньківчани Роман Біль та Ярослав Мука) з виконанням козацьких і стрілецьких пісень⁹⁰.

Окрім того, відбувся прем'єрний показ документального фільму «Золотий вересень: хроніка Галичини 1939-41 рр.», в якому одну з ролей виконав отець Володимир Ващук⁹¹.

Урочистості з нагоди храмового празника на парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України мають не лише релігійне, але й культурно-освітнє значення. Віряни отримають можливість не лише долучитися до святкових богослужінь та прикластися до святих мощей, але й поглибити свої духовні знання під час реколекційних наук. Особливо важливою подією стало освячення скульптурно-архітектурного ансамблю, що символізує духовну і культурну спадщину громади та її тісний зв'язок із Богородицею.

Крім того, участь у святкових заходах, зокрема в культурній програмі з виступами хорових колективів та прем'єрним показом історичного фільму, сприятиме зміцненню національної самосвідомості та пам'яті про історичні події.

Таким чином, святкування на парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України стає важливим моментом для духовного зростання вірян, поглиблення їхньої віри та підкреслює єдність релігійного та культурного життя громади. Ці

⁹⁰ Степчук Я. Під Покровом Богородиці – і водиця. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2012. 30 серпня. № 35 (5709). С. 5.

⁹¹ Степчук Я. Під Покровом Богородиці – і водиця. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2012. 30 серпня. № 35 (5709). С. 6.

події засвідчують глибоку пошану до традицій і водночас відкривають простір для творчого осмислення та розвитку сучасної релігійної культури.

Аналіз пасторальної діяльності парафії у 2011-2012 роках показав, що впроваджені заходи були спрямовані на зміцнення духовних основ громади і підвищення активності віруючих у церковному житті. Успішна реалізація пасторальних програм сприяла покращенню взаємодії між парафіянами та церковною адміністрацією, а також забезпечила більш ефективну підтримку потреб громади. Важливим аспектом було налагодження комунікації та співпраці між різними церковними групами і парафіянами, що сприяло створенню згуртованої і активної релігійної спільноти.

Дослідження також виявило, що інтеграція нових ініціатив, таких як освітні програми та соціальні проекти, значно підвищила рівень залученості віруючих і сприяла їхньому духовному розвитку. Введення таких заходів дало змогу парафії краще реагувати на потреби громади, надаючи їй не лише духовну підтримку, а й практичну допомогу в різних сферах життя.

Висновки цього періоду підкреслюють значення цілеспрямованої пасторальної роботи для підтримки духовної стабільності і розвитку парафії. Вони свідчать про те, що добре сплановані і реалізовані пасторальні програми можуть значно покращити загальний стан церковного життя, забезпечуючи парафіям ефективні інструменти для досягнення своїх цілей та задоволення потреб громади. Це також підтверджує важливість постійного моніторингу і адаптації пасторальних заходів для досягнення максимального позитивного впливу на духовний розвиток громади.

2.2. Ініціативи церковної діяльності у 2013-2014 роках

Підрозділ 2.2. присвячено аналізу ініціатив церковної діяльності у 2013-2014 роках. Цей період відзначався новими викликами і можливостями для парафії, які вимагали від церковних структур адаптації та креативного підходу

до організації діяльності. У контексті швидко змінюваного соціального та економічного середовища, парафія стикається з необхідністю адаптувати свої стратегії для задоволення потреб віруючих та підтримки їх духовного розвитку.

Важливим аспектом цього періоду стала активна реалізація нових ініціатив, спрямованих на модернізацію церковної діяльності та залучення більшої кількості учасників. До таких ініціатив відносяться нові форми освітніх програм, інноваційні благодійні акції та проекти, що сприяють соціальному розвитку громади. Аналіз цих заходів дозволяє оцінити їх ефективність та вплив на церковне життя.

У даному підрозділі розглядаються основні ініціативи, реалізовані в цей час, та їхній вплив на життя громади і церковну діяльність загалом. Це дозволяє зрозуміти, як адаптація до нових умов вплинула на функціонування парафії і наскільки ефективно були використані ресурси для досягнення поставлених цілей. Результати цього аналізу допоможуть виявити ключові фактори успіху та визначити можливі напрямки для подальшого розвитку церковної діяльності.

Протягом двох років у період Великого посту в школі проводиться Тиждень духовності, що спрямований на виховання морально-етичних і духовних цінностей серед учнівської спільноти. Підготовка до заходів здійснюється за активної участі вчителів, батьків та учнів, з чітким плануванням кожного дня⁹².

Навчальні заняття розпочинаються спільною молитвою та духовними настановами, які виголошує о. Володимир, настоятель храму Пресвятої Богородиці Владичиці України. У рамках тижня організовуються тематичні заходи, зокрема виставка малюнків та поетичних творів на тему «Моя сім'я, родина – Богові», перегляд фільму «Зцілена любов'ю», інсценізація біблійної притчі про блудного сина та духовний концерт на тему «Ісус Христос – Дорога, Істина і Життя». Крім того, педагоги й учні беруть участь у Хресній дорозі⁹³.

⁹² Штибель С. На радість Богові і родині. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2013. 11 квіт. №15 (5741). С. 5.

⁹³ Штибель С. На радість Богові і родині. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2013. 11 квіт. №15 (5741). С. 6.

Учнів також залучають до благодійної діяльності, зокрема до збору коштів на лікування хворої дитини. Така ініціатива сприяє практичному втіленню принципів милосердя й доброчинності в навчально-виховному процесі.

З огляду на біблійний принцип «Що людина посіє, те й пожне», можна сподіватися, що засіяні під час Тижня духовності духовні зерна дадуть плід у серцях учнів.

Важливо зазначити, що Тиждень духовності не лише поглиблює релігійну освіту, але й сприяє формуванню емоційного та соціального інтелекту в учнів. Залучення до духовно-культурних заходів, таких як виставки, театралізовані постановки та концерти, сприяє розвитку художньо-естетичних смаків, критичного мислення та здатності до емоційного співпереживання. Таким чином, духовно-моральне виховання стає невід'ємною частиною навчально-виховного процесу, інтегруючись в освітню програму школи.

Крім того, участь учнів у благодійних акціях, зокрема у зборі коштів на допомогу хворій дитині, формує у них навички соціальної відповідальності, солідарності та емпатії, що є важливими складовими сучасної особистості в умовах динамічного суспільного життя.

Такий підхід до виховання дозволяє інтегрувати духовні й етичні цінності в повсякденне життя учнів, роблячи їх не лише освіченими, але й морально свідомими громадянами, здатними до активної участі у громадському та духовному житті. Тиждень духовності, таким чином, виконує важливу роль у гармонійному розвитку особистості, сприяючи формуванню глибоких моральних засад, які впливають на майбутню життєву позицію учнів.

У 2013 році в церкві Пресвятої Богородиці Владичиці України відбувся захист дипломних робіт випускників Львівського коледжу ужиткового мистецтва ім. Івана Труша. Композиційне оформлення екстер'єру та інтер'єру храму було доповнено ексклюзивними мистецькими роботами молодих художників. Серед нових творів можна виділити ковану браму із зображенням Святої Богородиці та Архангела Гавриїла, а також хоругву «Спас у славі». Важливо зазначити, що ландшафтний дизайн території храму був захищений

раніше як ще одна дипломна робота. Крім того, цього року храм також збагатився вишитими рушниками для стацій Хресної дороги, які стали курсовими роботами студентів коледжу⁹⁴.

Як зазначив настоятель храму о. Володимир Ващук, парафія співпрацює з Львівським коледжем ужиткового мистецтва ім. І. Труша вже протягом п'яти років. За цей час у храмі з'явилося багато цінних мистецьких творів, створених студентами в рамках їхніх дипломних робіт. Серед них – панікадило, вхідна брама дзвіниці, хоругви, весільні костюми та кований хрест на церковному подвір'ї. Настоятель подякував Богові за цю плідну співпрацю та можливість для прихожан милуватися ексклюзивними роботами.

Дипломні роботи були високо оцінені комісією на чолі з проректором Львівської національної академії мистецтв Романом Яцівим. Серед робіт, що отримали визнання, варто відзначити хоругву Мар'яни Юзефів, яка вразила журі своїм виразним авторським почерком. Хоругва «Спас у славі» є парною до хоругви Богородиці, яку створила червоноградка Юлія Пахомова. Мар'яна Юзефів заявила про своє бажання продовжити навчання та займатися іконографією⁹⁵.

Також успішно захистили свої дипломні роботи Максим Кулик та Остап Ільків, які створили ковану браму із зображенням Богородиці та Архангела Гавриїла, що була визнана високохудожнім твором⁹⁶.

Захист дипломних робіт у храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України не лише підсумував важливий етап навчання для студентів, але й став яскравим прикладом взаємозбагачення між духовною і мистецькою традиціями. Така співпраця сприяє формуванню нового покоління митців, здатних поєднувати традиційні духовні цінності з сучасними підходами у сакральному мистецтві. Це

⁹⁴ Ратушняк С. Збагачується храм мистецькими роботами. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2013. 4 лип. №27 (5753). С. 1.

⁹⁵ Ратушняк С. Збагачується храм мистецькими роботами. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2013. 4 лип. №27 (5753). С. 2.

⁹⁶ Ратушняк С. Збагачується храм мистецькими роботами. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2013. 4 лип. №27 (5753). С. 3.

свідчить про тісний зв'язок між релігійною культурою та мистецтвом, де творчість стає засобом вираження віри й духовності.

Навчальний рік у катехитичній школі імені митрополита Андрея Шептицького, що функціонує при парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України у місті Червонограді, розпочався 6 жовтня 2013 року. Після завершення Божественної Літургії настоятель парафії, отець Володимир Ващук, звершив обряд благословення учнів та катехитів на новий навчальний період. Спільно з батьками, присутніми на службі, усі учасники заходу промовили молитву, заспівали гімн та перейшли до навчальних класів у новозбудованому парафіяльному будинку, де був проведений перший урок⁹⁷.

Впродовж навчального року 140 учнів катехитичної школи будуть щотижня здобувати знання християнської науки в облаштованих для цього приміщеннях. Для забезпечення якісного навчального процесу були придбані необхідні підручники та матеріали, що сприятимуть ефективному засвоєнню навчальних програм⁹⁸.

Програма навчання в катехитичній школі охоплює різноманітні аспекти християнської освіти, зокрема вивчення Святого Письма, основ християнської етики, історії Церкви, а також розвиток духовних і моральних цінностей. Значна увага приділяється не лише теоретичному навчанню, але й практичному залученню учнів до парафіяльного життя, включаючи участь у літургіях, святкових заходах та благодійних акціях.

Катехитичне навчання спрямоване на формування в учнів глибокого розуміння християнської віри та її інтеграцію в повсякденне життя. Важливим елементом навчального процесу є співпраця з батьками, які активно залучаються до виховного процесу, сприяючи всебічному розвитку духовної особистості дитини.

⁹⁷ Ващук Н. В новому парафіяльному будинку Червонограда навчатимуться діти. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2013. 17 жовт. №42 (5768). С. 5.

⁹⁸ Ващук Н. В новому парафіяльному будинку Червонограда навчатимуться діти. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2013. 17 жовт. №42 (5768). С. 6.

Завдяки підтримці парафіяльної громади та старанням катехитів, школа має всі необхідні умови для ефективного навчання. Навчальні програми розроблені з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, що забезпечує всебічний підхід до їх духовного виховання.

Щороку при парафії Української Греко-Католицької Церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України у м. Червонограді проводиться табір «Веселі канікули з Богом», що став традиційним заходом для дітей. У 2014 році табір відбувався з 28 липня по 3 серпня і зібрав рекордну кількість учасників – 430 дітей з різних парафій, а також 40 аніматорів, які допомагали в організації заходу⁹⁹.

Кожен день розпочинався з молебню до Пресвятої Богородиці, під час якого учасники молилися за своїх батьків, друзів, хворих, а також за мир і здоров'я воїнів, що боронять Україну, вшановуючи пам'ять загиблих. Після молебню діти та аніматори виконували Державний Гімн України та гімн табору «Молюсь за тебе, Україно!».

Гасло табору 2014 року – «Добрі християни – чесні громадяни» – формувало основу програми, яка поєднувала духовний та патріотичний зміст. Аніматори під керівництвом сестер-монахинь проводили щоденну катехизацію, спрямовану на формування християнських чеснот у дітей та молоді, які є основою побудови Живої Церкви. Катехизація супроводжувалася духовними бесідами, що включали аспекти християнської етики та відповідальності за суспільство¹⁰⁰.

Особливо зворушливим був момент, коли загони табору, такі як «Армія Ісуса», «Українські ангелята», «Юні патріоти», «Козацькі діти», пройшли вулицями міста під синьо-жовтими прапорами, виконуючи патріотичні пісні. Жителі Червонограда виявляли емоційні реакції, висловлюючи гордість за свою країну та підтримку українських воїнів. У рамках табору діти написали листи

⁹⁹ Алпатова К., Гумен Т., Наливайко К. Лише з Богом та друзями час минає весело і корисно. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2014. 7 серп. №32 (5810). С. 2.

¹⁰⁰ Алпатова К., Гумен Т., Наливайко К. Лише з Богом та друзями час минає весело і корисно. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2014. 7 серп. №32 (5810). С. 3.

солдатам у зону бойових дій, висловлюючи вдячність за їхню мужність та жертвовність¹⁰¹.

Для зацікавлення дітей організатори використовували інтерактивні методи навчання, поєднуючи духовну тематику з розважальними заходами, такими як ігри, інсценізації, квести та спортивні змагання. Це сприяло розвитку талантів дітей і формувало їхнє духовне зростання. Важливою була співпраця між дітьми та аніматорами, що створювала атмосферу довіри та взаємоповаги.

Заключною частиною табору стала концертна програма, під час якої учасники демонстрували свої таланти у піснях, танцях, віршах та сценках на духовну тематику. Усі команди прагнули вразити глядачів і журі, щоб здобути перемогу у конкурсах. Закінчення табору відзначалося урочистим нагородженням переможців, феєрверком та поїздкою до аквапарку у Львові, що стало кульмінацією заходу.

Завершення табору викликало сильні емоції серед учасників, а також підтвердило важливість живого спілкування, яке не може бути замінене віртуальним середовищем. Табір «Веселі канікули з Богом» залишив глибокий слід у серцях дітей та дорослих, сприяючи їхньому духовному розвитку та формуванню патріотичних цінностей.

Організатори табору, зокрема настоятель храму отець Володимир Ващук, отець Василь Кметь та сестри Згромадження святого Йосифа Обручника Пресвятої Діви Марії, отримали подяку від учасників табору, аніматорів та батьків за їхню невтомну працю та духовну підтримку.

У процесі розбудови парафіяльного життя важливе місце займає співпраця громади та духовенства у контексті створення нових духовних центрів. Так, прикладом успішного функціонування живої парафії є діяльність релігійної спільноти при храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України в м. Червонограді. Історія парафії починається з того, як близько десяти років тому, на місці колишньої занедбаної території, що мала назву «долина смерті», було

¹⁰¹ Алпатова К., Гумен Т., Наливайко К. Лише з Богом та друзями час минає весело і корисно. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2014. 7 серп. №32 (5810). С. 3.

започатковано будівництво храму. Ця ініціатива була реалізована завдяки зусиллям місцевих парафіян та священника Володимира Ващука. Слід зауважити, що процес створення храму включав не лише матеріальне будівництво, а й духовну роботу, спрямовану на формування живої церковної спільноти¹⁰².

Йосип Боруцький, голова церковного комітету, відзначає, що спільними зусиллями громади та духовенства вдалося подолати скептицизм щодо можливості побудови храму на настільки проблематичній ділянці. Спільними зусиллями було виконано значний обсяг робіт з благоустрою території: вирізано дерева, насипано п'ятиметровий шар ґрунту, після чого за три з половиною місяці було зведено каплицю, яка стала першою ланкою в будівництві майбутнього храму. Боруцький підкреслює, що всі ці зусилля не були б успішними без Божої допомоги, яка, за його словами, постійно супроводжувала парафіян¹⁰³.

Процес духовного виховання парафіян також мав важливе значення для функціонування спільноти. Зокрема, Оксана Гумен, одна з катехитів парафії, підкреслює важливість залучення дітей та молоді до церковного життя. За її словами, діти, які з раннього віку брали участь у заходах парафії, в подальшому продовжували духовне виховання, ставали активними учасниками релігійних подій та розвивали свої християнські чесноти. Особливо важливим для парафії є проведення літнього табору «Канікули з Богом», в якому щороку беруть участь понад 400 дітей.

Стефанія Білявська, парафіянка, що з самого початку брала участь у будівництві храму, також зазначає духовну підтримку, яку громада отримує від настоятеля. Вона підкреслює, що саме церковне життя допомогло їй знайти внутрішню рівновагу та духовний мир після особистої втрати.

Настоятель парафії Володимир Ващук, підсумовуючи десятирічну роботу, наголошує на важливості живої парафії, яка об'єднує всіх учасників спільноти

¹⁰² Тверітнева С. Жива парафія: прийти на зустріч з Богом. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2014. 4 верес. №36 (5814). С. 1.

¹⁰³ Тверітнева С. Жива парафія: прийти на зустріч з Богом. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2014. 4 верес. №36 (5814). С. 1-2.

навколо духовних цінностей та спільної мети. Зокрема, він підкреслює, що значну роль у житті парафії відіграє участь дітей і молоді, адже саме вони є основою майбутнього Церкви. Завдяки постійній праці з молодшими парафіянами, впровадженню катехитичних уроків та організації різноманітних заходів вдається створити атмосферу, в якій кожен може знайти шлях до Бога.

Загалом, розвиток парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України є прикладом успішного поєднання матеріального та духовного будівництва. Така форма співпраці громади та священників демонструє важливість активної участі вірян у церковному житті, що забезпечує тривалі духовні плоди для всієї спільноти¹⁰⁴.

Отже, ініціативи церковної діяльності у 2013-2014 роках продемонстрували гнучкість і здатність парафії швидко реагувати на зміни в суспільному і духовному середовищі. В умовах нестабільності і нових викликів церковні структури показали готовність адаптувати свої підходи і стратегії, що дозволило ефективно впоратися з новими вимогами і потребами громади. Цей період відзначався впровадженням інноваційних проектів, які сприяли модернізації церковної діяльності та підвищенню її ефективності.

Реалізовані проекти мали позитивний вплив на згуртованість громади та підвищення її участі в церковному житті. Парафія активно залучала нових учасників, що сприяло створенню більш активної і підтримуючої спільноти. Позитивний вплив цих ініціатив також проявився у підвищенні довіри до церковної адміністрації та покращенні взаємодії між різними групами парафіян.

Підсумки цього періоду свідчать про важливість інноваційного підходу у церковній діяльності для досягнення довгострокових результатів і підтримки духовної активності. Вони підтверджують, що стратегічне впровадження нових ідей і форм роботи може значно покращити ефективність церковних заходів, забезпечуючи стійкість і розвиток парафії в умовах постійних змін. Врахування

¹⁰⁴ Тверітнєва С. Жива парафія: прийти на зустріч з Богом. *Новини Прибужжя* : Червоноградська газета. 2014. 4 верес. №36 (5814). С. 2.

отриманих уроків і досвіду може стати основою для подальшого вдосконалення церковної діяльності і посилення її позитивного впливу на громаду.

2.3. Роль парафії у духовному житті громади у 2015-2016 роках

У цьому підрозділі розглядається роль парафії у духовному житті громади протягом 2015-2016 років. Цей період характеризувався новими соціальними і культурними викликами, які вплинули на релігійну практику і церковну діяльність. Глобальні соціальні зміни, культурні трансформації та економічні труднощі поставили перед парафією нові завдання, які вимагали адаптації її діяльності до сучасних умов. Парафія стала важливим центром, який намагався задовольнити нові потреби своїх членів, підтримуючи їх духовний і соціальний розвиток.

Аналіз цієї ролі дозволяє краще зрозуміти, як парафія функціонувала як духовний центр для громади, забезпечуючи не лише релігійні обряди, але й підтримку у вирішенні актуальних соціальних питань. Під час цього періоду було важливо визначити, як парафія намагалася бути чутливою до змін у суспільстві і як її діяльність відповідала потребам і очікуванням парафіян.

Цей підрозділ також зосереджений на вивченні того, як церковні ініціативи і програми вплинули на життя громади, які ресурси і стратегії використовувалися для досягнення поставлених цілей, і яким чином ці дії сприяли зміцненню духовного зв'язку між парафією і її членами. Результати цього аналізу дозволяють оцінити, наскільки ефективно парафія виконувала свою роль у підтримці духовного здоров'я громади і як її діяльність могла бути вдосконалена для кращого реагування на сучасні виклики.

У 2015 році відбулася п'ята експедиція на Схід, до зони проведення антитерористичної операції (АТО), настоятель церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України, отець Володимир Ващук, разом з парафіяльним активістом Йосипом Боруцьким вирушили в переддень святкування Дня святого Миколая.

Путівка передбачала зупинку в Люботині, поблизу Харкова, де вони провели ніч. Наступного дня, о п'ятій ранку, разом з місцевим греко-католицьким священиком, отцем Ігорем, який добре знає маршрут, вирушили до міста Щастя, розташованого за 16 км від Луганська. До місця призначення прибули вже під обід¹⁰⁵.

Отець Володимир Ващук зазначив, що церковна громада організувала Штаб допомоги АТО при церкві, завдяки якому вже була надана п'ята партія допомоги військовим. В Щасті дислокується 80-та аеромобільна бригада, частина бійців якої перебуває на території теплоелектростанції. Станція залишається незачепленою сепаратистами, оскільки вона є критично важливою для них. Військові повідомили, що сепаратисти знаходяться неподалік, за огорожею. Сепаратисти регулярно обстрілюють позиції українських військових з гори Весела, незважаючи на режим тиші¹⁰⁶.

Під час цієї поїздки було передано бійцям тепловізор, придбаний українською громадою в Канаді. Вартість приладу становила 4000 доларів США. Тепловізор дозволяє патрулювати територію вночі та ефективно виявляти ворога. Крім того, були доставлені подарунки, що включали тепле взуття, берці, зимовий одяг, спальні мішки, солодощі та цигарки, які були закуплені в Канаді та США¹⁰⁷.

Настрій бійців залишався позитивним, хоча всі вони з нетерпінням чекали ротації. Частина з них вже відвідала Червоноград, а інші планують повернутися додому з 10 січня. Отець Ващук зазначив, що 80-та аеромобільна бригада є однією з найкращих, і її діяльність викликає значний резонанс серед сепаратистів.

Бійці бригади забезпечені основними речами, але відсутність важкої техніки обмежує їхні можливості. Важливо, що наявність тепловізорів значно

¹⁰⁵ Тверітнева С. Будемо допомагати бійцям, доки не закінчиться війна *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 1 січ. № 1-2 (5832-5833). С. 4.

¹⁰⁶ Тверітнева С. Будемо допомагати бійцям, доки не закінчиться війна *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 1 січ. № 1-2 (5832-5833). С. 5.

¹⁰⁷ Тверітнева С. Будемо допомагати бійцям, доки не закінчиться війна *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 1 січ. № 1-2 (5832-5833). С. 6.

полегшує їхню роботу. Отець Ващук також зазначив, що в Щасті відсутній капелан, оскільки бригада постійно змінює місце дислокації. У Краматорську та Дебальцевому присутні греко-католицькі священики, які проводять служби щонеділі.

Конфлікт на Сході України став серйозним випробуванням для патріотизму нації. Отець Ващук висловив гордість за мужність українських військових та відзначив, що протягом кількох місяців в Україні була створена потужна армія, яка справила враження на міжнародну спільноту. Однак він підкреслив, що підтримка військових повинна бути безперервною, і закликав продовжувати допомогу до завершення війни.

Отець Ващук подякував парафіянам та українській діаспорі за їхню підтримку. Він також звернув увагу на важливість підтримки держави та зауважив, що внутрішні конфлікти не повинні ставати на заваді загальному прогресу. Сподівання на зміни та покращення ситуації в країні вимагає терпіння та молитви, а також активної участі кожного громадянина у відновленні країни¹⁰⁸.

Майже два місяці настоятель церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України, о. Володимир Ващук, за дозволом Міністерства оборони України, виконує обов'язки військового капелана в зоні проведення антитерористичної операції. Раніше він вже неодноразово відвідував Схід України, зокрема Луганщину, у якості волонтера. Проте служіння капелана має суттєві відмінності від волонтерської діяльності¹⁰⁹.

Отець Володимир, наприкінці розмови, зазначив: «Я прийшов до висновку, що всюди добре, але на війні найкраще». Він пояснив це тим, що війна дала йому можливість проявити себе на повну: «Я відчув себе повноцінною людиною і

¹⁰⁸ Тверітнева С. Будемо допомагати бійцям, доки не закінчиться війна *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 1 січ. № 1-2 (5832-5833). С. 5.

¹⁰⁹ Тверітнева С. «На війні відчуваєш особливу присутність Бога». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 9 кві. № 29-30 (5859-5860). С. 3.

пережив момент другого свячення як священика. Наші військові потребували нас на всі 200 відсотків»¹¹⁰.

У секторі «М» була велика потреба в двох військових капеланах, тому разом з о. Володимиром до зони АТО вирушив греко-католицький священик Богдан Вихор, бродівський декан і батько п'яти дітей. Служба у цьому секторі включала обслуговування військових з різних регіонів України, таких як Харків, Донецьк, Луганськ, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Полтава, Херсон та Миколаїв.

Отець Володимир описує свою діяльність у секторі як надзвичайно важливу для військових, які в більшості випадків були далекі від релігії. Каплиця, облаштована у штабі, стала центром духовного життя, де щодня проводилися Літургії та вечірні молитви. «На війні ти відчуваєш особливу присутність Бога», – зазначає він¹¹¹.

Капелани здійснювали свої обов'язки з високою відповідальністю, намагаючись охопити якомога більше військових, забезпечуючи їх духовною підтримкою. «Нам вдалося встановити контакт з багатьма військовими, дати їм можливість сповіді, молитви та отримання релігійних об'єктів», – додає о. Володимир.

Проблеми, з якими стикалися військові, включали недостатню забезпеченість технікою та необхідністю забезпечення всім необхідним. Отець Володимир наголошує на важливості забезпечення бійців необхідними ресурсами, такими як танки, БТри та біноклі, оскільки це є критично важливим для їхньої ефективності на передовій¹¹².

Розповідь о. Володимира про події на передовій включає враження від зустрічей з місцевим населенням та спостережень за обставинами, що панують у зоні конфлікту. Він зазначає, що навіть у важких умовах війни відчувається

¹¹⁰ Тверітнева С. «На війні відчуваєш особливу присутність Бога». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 9 кві. № 29-30 (5859-5860). С. 3.

¹¹¹ Тверітнева С. «На війні відчуваєш особливу присутність Бога». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 9 кві. № 29-30 (5859-5860). С. 4.

¹¹² Тверітнева С. «На війні відчуваєш особливу присутність Бога». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 9 кві. № 29-30 (5859-5860). С. 5.

підтримка і захист завдяки присутності військових капеланів, що допомагає військовим відчувати себе більш захищеними.

На завершення, о. Володимир поділився своїми думками про необхідність самоаналізу і боротьби з особистими недоліками як передумову досягнення глобальних перемог. Він закликав усіх аналізувати власні зміни протягом року і продовжувати працювати над собою, щоб досягти перемоги в боротьбі з ворогом¹¹³.

У липні 2015 року при церкві Пресвятої Богородиці Владичиці України було проведено літній табір для дітей під назвою «Веселі канікули з Богом». Цей захід, який організовувався щорічно, мав на меті не лише розважити дітей та надати допомогу їхнім батькам, але насамперед сприяти духовному збагаченню та наближенню дітей до Церкви¹¹⁴.

Настоятель храму, о. Володимир Ващук, зазначив, що цього року табір мав особливу тематику, присвячену постаті Митрополита Андрея Шептицького, з огляду на те, що 2015 рік був проголошений роком його пам'яті. У таборі брали участь діти віком від 6 до 16 років, а програма заходу включала не лише духовні, але й культурно-розважальні заходи¹¹⁵.

Заходи в межах табору передбачали щоденні ранкові молитви та руханки, творчі майстер-класи, ігри на відкритому повітрі та різні інтерактивні завдання. Одним із найпопулярніших заходів серед учасників став фотоквест, який полягав у виконанні завдань біля визначних історичних місць міста.

Організація подібних заходів є важливим елементом роботи з молоддю в релігійних громадах. Літні табори сприяють розвитку духовності, формуванню моральних цінностей та створенню здорового середовища для виховання дітей і підлітків.

¹¹³ Тверітнева С. «На війні відчуваєш особливу присутність Бога». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 9 кві. № 29-30 (5859-5860). С. 4.

¹¹⁴ Файзуліна Ю. Веселі канікули з Богом. *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 30 лип. (№61-62). С. 4.

¹¹⁵ Файзуліна Ю. Веселі канікули з Богом. *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 30 лип. (№61-62). С. 5.

Продовження організації подібних таборів при церковних громадах, зокрема таких, як «Веселі канікули з Богом», відіграє важливу роль у вихованні дітей у дусі християнських цінностей. Ці заходи сприяють формуванню моральної свідомості, відповідальності перед собою, родиною та суспільством, а також надають можливість дітям в інтерактивній і доступній формі засвоювати знання про віру та Церкву¹¹⁶.

Окрім духовного аспекту, ці табори виконують і соціальну функцію. Діти та підлітки мають можливість проводити час разом, брати участь у командних іграх, творчих майстер-класах, що допомагає розвивати комунікативні навички та почуття відповідальності у груповій роботі. Для старших учасників, як-от асистентів груп, це є нагодою розвивати організаторські здібності та лідерські якості, що сприяє формуванню активної громадянської позиції.

Особливу увагу варто звернути на те, що подібні заходи часто проводяться в контексті релігійних свят чи важливих історичних подій, що дає змогу глибше розуміти не тільки релігійні аспекти, але й історико-культурні традиції. Наприклад, присвячення табору постаті Митрополита Андрея Шептицького в 2015 році сприяло тому, що діти ознайомилися з історією української греко-католицької церкви та її роллю в національно-культурному житті України¹¹⁷.

Такі табори створюють атмосферу довіри й підтримки, що є важливим для емоційного та психологічного розвитку дитини. В умовах сучасного світу, коли зростає потреба у духовному та моральному орієнтирі, подібні заходи набувають ще більшого значення, адже вони виховують молоде покоління на засадах доброчесності, відповідальності та духовного збагачення.

У світі існує безліч чудотворних відпустових місць, до яких з'їжджаються християни з метою молитви, прохань Божого милосердя та відчуття особливої присутності живого Христа. Історія української християнської традиції є надзвичайно багатою, а однією з найзначніших рис цієї традиції є прадавнє,

¹¹⁶ Файзуліна Ю. Веселі канікули з Богом. *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 30 лип. (№61-62). С. 5.

¹¹⁷ Файзуліна Ю. Веселі канікули з Богом. *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 30 лип. (№61-62). С. 6.

глибоке та постійне почитання Пречистої Діви Марії. Це почитання тягнеться золотою ниткою від княжих часів до сьогоднішнього дня. Молитовне звернення до Діви Марії визначає її місце не тільки в історії українського народу, а й у християнстві загалом. Як зазначається, «немає Христа без Марії, і немає Марії без Христа. Справжнє християнське життя є життям у злуці з Марією, оскільки Вона неодмінно провадить до Христа»¹¹⁸.

Однією з найбільш шанованих і знаних чудотворних ікон Богородиці, що користується популярністю не тільки в Україні, а й у світі, є Ченстоховська або Белзька ікона Божої Матері. Вірогідно, її було написано євангелистом Лукою в Єрусалимі на кришці стола Святого Сімейства. Ікона потрапила на давньоруські землі завдяки Кирилу та Мефодію, а до Белза – через шлюби київських княгинь з галицькими та польськими князями. Вона зберігалася у церкві Белзького замку до 1382 року, коли її було вивезено польським князем Владиславом Опольчиком, намісником Угорщини. Перекази стверджують, що ікона врятувала місто під час монгольської навали: мешканці винесли ікону на міський мур, і коли в її лик поцілила ворожа стріла, Богородиця заплакала, з рани потекла кров, що спричинило темряву і паніку серед ворогів, які перебили один одного¹¹⁹.

8 вересня 1717 року на основі акта Папи Римського Климента XI ікона була коронована і офіційно визнана чудотворною, що стало першим випадком коронації ікони поза Римом. Вночі з 22 на 23 жовтня 1909 року корони були викрадені, а повторна коронація відбулася 22 травня 1910 року на підставі акта Папи Пія Х. Ікона Богородиці Ченстоховської шанується як католиками, так і православними. День вшанування ікони у католиків – 26 серпня – був утверджений лише в 1931 році Папою Пієм XI. У православних календарях Богородицю Ченстоховську вшановують 19 березня та 9 вересня¹²⁰.

¹¹⁸ Гелитович М. Проща до чудотворної ікони Белзької Божої Матері *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2016. 4 серп. №61-62 (5995-5996). С. 1.

¹¹⁹ Гелитович М. Проща до чудотворної ікони Белзької Божої Матері *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2016. 4 серп. №61-62 (5995-5996). С. 2.

¹²⁰ Гелитович М. Проща до чудотворної ікони Белзької Божої Матері *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2016. 4 серп. №61-62 (5995-5996). С. 3.

Маленьке містечко Белз на Сокальщині, сьогодні одне з найменших міст в Україні з населенням 2,4 тис. осіб, колись було важливим містом Руси, столицею Белзького князівства, а пізніше – і столицею однойменного воєводства у складі Польської корони. Славетна історія міста залишила величезну спадщину, і показник кількості пам'яток на душу населення тут є, ймовірно, найвищим в Україні.

23 липня парафіяни церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України з Червонограда під проводом отця Володимира Вашука вирушили на прощу до чудотворної ікони Божої Матері в Белз. Ця проща стала скромним відгуком на оголошений Церквою Ювілейний рік Божого милосердя, важливим елементом якого є паломництва не тільки до римських базилік, але й до всіх катедральних храмів та вибраних святинь і відпустових місць у кожній єпархії. Паломництво, як зазначає Папа Франциск, є іконою шляху, що його кожна людська особа долає протягом свого життя. Дійсно, життя в цьому світі є мандрівкою від вигнання до Небесної Батьківщини. Паломництва допомагають нам відкидати швидкоплинне і скороминуще, зосереджуючи увагу на суттєвому: на Богові і нашому шляху до Нього¹²¹.

Подолавши майже 20 кілометрів мальовничими місцями та польовими дорогами понад річкою Солокією, більше 70 прочан – від найменших до найстарших – неустанно молилися на вервиці за мир та спокій в Україні. Прибувши на місце, паломники продовжили молитву на Службі Божій та приступили до Святих Тайн Покаяння та Євхаристії. Після цього вони пройшли стаціями Хресної Дороги, розмірковуючи над терпіннями Господа нашого Ісуса Христа.

На замковому подвір'ї Белза була оглянута велична каплиця Святого Валентина, також відома як «Польовий вівтар», з фігурами Святого Франциска і

¹²¹ Гелитович М. Проща до чудотворної ікони Белзької Божої Матері *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2016. 4 серп. №61-62 (5995-5996). С. 2.

Святого Домініка. Під час святкування 1000-річчя Белза у 2006 році до цього вівтаря повернулася подарована поляками копія ікони Белзької Божої Матері¹²².

Пречиста Божа Мати не раз допомагала тим, хто щиро молився біля ікони, лікувала недуги душі та тіла, відновлювала зір і славиться численними чудесами. Чотири години прощі минули майже непомітно, залишивши світле відчуття духовного просвітлення та піднесення, радість від спілкування та гордість за те, що з Божою допомогою вдалося здолати весь шлях.

У храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України витає особливий дух святості, що притягує вірян з усього міста для поклоніння мощам святих та блаженних. Мощі розміщені у мощівнику на бічному престолі під величною скульптурою Розп'яття. Композиційно, східці і кована огорожа створюють умови для усамітнення, що дозволяє віруючим підходити до святих мощей і відчувати тепло божественної благодаті, що надає сили для зцілення, навернення та укріплення в добрих намірах і починаннях.

Автор скульптури Розп'яття, Андрій Стець, родом із Тернопільщини, прожив майже 20 років у Червонограді. Він закінчив Львівську академію мистецтв, відділ монументальної скульптури. Серед його робіт – погруддя-барельєф Степана Бендери у Сокалі, скульптурна група та монументальний козацький хрест на братській могилі спалених сільчан у с. Розжалів, Розп'яття для церкви в с. Запитів, а також інші роботи на теренах краю¹²³.

Андрій Стець, побачивши мистецькі ексклюзивні роботи у храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України, вирішив внести свій внесок. Робота над Розп'яттям тривала до 7 років і включала етапи моделювання глиною на арматурі, потім гіпсом, і в кінці – точну копію на дереві. Як матеріал митець обрав дуб, оскільки це міцне і довговічне дерево, яке підфарбував морилкою і покрив воском.

¹²² Гелитович М. Проща до чудотворної ікони Белзької Божої Матері *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2016. 4 серп. №61-62 (5995-5996). С. 2.

¹²³ Ясінецька О Дух святості витає у храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України. *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2016. 18 серп. №65-66 (5999-6000). С. 3.

Отець зазначає: «Я молився і просив в Бога, щоби менше було зла, війн, розлучень... Це найбільша і найвідповідальніша робота мого життя. Я втілював у скульптурі і Страсті, і Велич Духу Ісуса, котрий віддав своє життя за нас. Це відображено в динамічних формах, у стилі бароккової речі, в «характері» Івана Пінзеля, знаменитого скульптора XVIII століття»¹²⁴.

Після молитви перед Розп'яттям та поклоніння мощам, віряни різного віку – від найменших до найстарших – перебувають у стані особливого духовного піднесення, відчуваючи, що їхні прохання до Господа вислухані.

Перше свідоцтво пошанування святих мощей зустрічається ще у текстах Старого Завіту. Мощі святих – це останки тих, кого Господь прославив після їх смерті. Віряни вірять, що ці останки є джерелом божественної сили, благодаті, чудес, що проявляються у зціленнях і допомозі після молитви. Не кожна людина може здійснити паломництво до гробу свого святого, але кожен має можливість поклонитися мощам свого небесного покровителя, відвідуючи храм Пресвятої Богородиці Владичиці України. У церкві знаходяться мощі 16 святих і блаженних, які символізують молитовну присутність праведників, до яких віряни звертаються з проханнями і вдячністю¹²⁵.

Мощі для храму були отримані з Риму завдяки старанням о. Василя Кметя. Ватикан має спеціальний орган, що відповідає за процедури беатифікації та канонізації осіб, а також перевіряє справжність мощей – Конгрегація у справах канонізації святих.

Настоятель церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України о. Володимир Ващук був серед делегатів Десятого всеукраїнського з'їзду військових капеланів УГКЦ, який відбувся 7-9 грудня 2016 року в Києві. На цьому заході червоноградський священник отримав Відзнаку Міністерства оборони України – медаль «За сприяння Збройним силам України»¹²⁶.

¹²⁴ Ясінецька О. Дух святості витає у храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України. *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2016. 18 серп. №65-66 (5999-6000). С. 4.

¹²⁵ Ясінецька О. Дух святості витає у храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України. *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2016. 18 серп. №65-66 (5999-6000). С. 5.

¹²⁶ Тверітнева С. «Ми не повинні забувати, що війна в Україні триває». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета* 2016. 15 гру. №99-100 (6033-6034). С. 4.

Незадовго перед тим о. Володимир повернувся із зони бойових дій – це була його вже четверта поїздка на Луганщину в якості військового капелана. І, очевидно, не остання. «Моя капеланська служба закінчиться тоді, коли закінчиться війна», – зазначає він. Під час цієї поїздки він служив у Станиці Луганській – найвіддаленішій точці України, поблизу російського кордону. Там дислокується бойова 14 бригада, яка викликає великий страх у сепаратистів. «Це загартовані хлопці, які пройшли через бої в багатьох місцях», – говорить о. Володимир¹²⁷.

За словами священика, найбільша його праця як священика полягає у служінні в зоні АТО – з людьми, які перебувають на межі життя і смерті, оскільки в будь-який момент можуть розірватися ворожі бомби або потрапити в кулі снайперів. «Якого б віку не була людина, атеїст чи віруюча, вона рано чи пізно приходить до переконання, що є Вища Сила, Яка дає життя і рятує», – підкреслює він¹²⁸.

Щодня у зоні АТО проводили Службу Божу, і до священика приходили з духовними потребами. Особливо приємно, що цього разу багато солдатів – близько 85% – приступали до Сповіді. «Ніхто з них не питався, з якої Церкви чи конфесії я, – говорить о. Володимир. – Найголовніше – щоб солдат бачив у священикові людину, якій можна відкритися і з якою можна поговорити».

Військовий капелан був прикомандерований до 3-го батальйону 14 бригади і здійснював об'їзд всіх позицій. Одна рота стояла за 300 метрів від російського кордону, а інша – за 500 метрів від сепаратистів. Житло військових – бліндажі з буржуйками. «Миші докучали, – згадує о. Володимир, – але звикаєш до них як до членів сім'ї. Єдине, що не залазять у спальний мішок»¹²⁹.

Протягом двох років війни в українській армії багато що змінилося. «Ми поки що виграємо в цій гібридній війні, – стверджує капелан. – Армія

¹²⁷ Тверітнева С. «Ми не повинні забувати, що війна в Україні триває». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета* 2016. 15 гру. №99-100 (6033-6034). С. 5.

¹²⁸ Тверітнева С. «Ми не повинні забувати, що війна в Україні триває». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета* 2016. 15 гру. №99-100 (6033-6034). С. 5-6.

¹²⁹ Тверітнева С. «Ми не повинні забувати, що війна в Україні триває». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета* 2016. 15 гру. №99-100 (6033-6034). С. 6-7.

укомплектовується, міцніє. Цього разу всі солдати контрактники, серед яких і молоді, і досвідчені воїни».

О. Володимир також зазначає потребу в додаткових ресурсах для армії, таких як освітлення та тепловізори. Він підкреслює важливість волонтерської підтримки та закликає мешканців до активної участі: «Солдати потребують теплого одягу, засобів гігієни, навіть домашніх закуток. Прикро, що волонтерство дещо затихає. Люди повинні пам'ятати, що війна триває»¹³⁰.

Отже, дослідження ролі парафії у духовному житті громади у 2015-2016 роках виявило значний вплив церковної діяльності на моральний і духовний стан віруючих. Парафія виконувала ключову роль у формуванні і підтримці духовних цінностей, сприяючи не лише релігійному розвитку, а й моральній стійкості членів громади. У цей період парафія активно працювала над підвищенням рівня духовної освіти і проповідництва, що допомогло віруючим краще орієнтуватися в складних соціальних і культурних умовах.

Крім того, парафія забезпечувала важливу соціальну підтримку для своїх членів, організовуючи благодійні заходи, соціальні програми та допомогу у кризових ситуаціях. Це дало змогу не тільки підтримувати духовний розвиток громади, але й зміцнювати соціальні зв'язки та формувати позитивний соціальний клімат серед парафіян.

Підсумки цього періоду підтверджують важливість активної участі парафії у житті громади для підтримки її духовного розвитку і соціальної згуртованості. Цей досвід підкреслює, що церковні ініціативи, які враховують потреби громади та адаптуються до змінюваних умов, є критично важливими для досягнення довгострокового позитивного впливу на моральний і духовний стан віруючих. Це також підтверджує необхідність подальшого розвитку і вдосконалення церковних програм для забезпечення ефективної підтримки та згуртування громади в майбутньому.

¹³⁰ Тверітнєва С. «Ми не повинні забувати, що війна в Україні триває». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета* 2016. 15 груд. №99-100 (6033-6034). С. 5.

Другий розділ магістерської роботи присвячений сучасному етапу розвитку парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» і детально аналізує три ключові періоди в її житті: 2011-2012 роки, 2013-2014 роки та 2015-2016 роки. Висновки з цього розділу підкреслюють основні досягнення, проблеми та зміни, які визначили розвиток парафії в цей період.

Перший підрозділ розділу показує, що парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у 2011-2012 роках продовжила активну реалізацію пасторальних ініціатив, орієнтуючи свою діяльність на потреби сучасної громади. Парафія розробила нові підходи до комфортності богослужінь, що дозволило глибше відповісти на духовні потреби парафіян. Впроваджені інновації у пасторальній практиці сприяли зростанню кількості учасників релігійних заходів. Започатковані програми для молоді та освітні проєкти сприяли активізації участі молоді у церковному житті та посилили їхню зацікавленість у духовному розвитку. Парафія посилila свою роль у громадських справах, організовуючи заходи, що відповідали соціальним потребам населення.

Другий підрозділ підкреслює, що в 2013-2014 роках парафія активно включилася в соціальні ініціативи, демонструючи високий рівень соціальної відповідальності. У цей період розширилася діяльність парафії у сфері соціального служіння. Запроваджені програми благодійної допомоги та соціальної підтримки мали позитивний вплив на місцеву громаду, особливо на найбільш вразливі верстви населення. Важливим аспектом стало залучення парафіян до волонтерських рухів, що дозволило не лише надавати практичну допомогу, а й зміцнювати соціальні зв'язки між членами громади. Парафія взяла активну участь у подоланні кризових ситуацій, надаючи підтримку тим, хто постраждав від різних соціальних і економічних труднощів.

Третій підрозділ розкриває, як парафія у 2015-2016 роках зміцнила своє місце в духовному житті громади. Парафія продовжила розвивати духовне служіння, що сприяло поглибленню релігійних практик та підвищенню духовної освіченості громади. Виникли нові духовні спільноти та групи, що забезпечило

більше можливостей для релігійного зростання та підтримки духовного життя. Парафія активно працювала над утвердженням моральних цінностей, що стало важливим фактором стабільності і згуртованості громади у цей період.

Отже, другий розділ показує, що парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» протягом 2011-2016 років активно адаптувалася до змінюваних умов, зміцнювала свою соціальну і духовну роль у громаді та демонструвала високий рівень пасторальної і соціальної відповідальності. Цей період був важливим для становлення парафії як активного учасника соціального і духовного життя регіону.

РОЗДІЛ 3

ПАСТОРАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ЖИТТЯ ПАРАФІЇ «ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ ВЛАДИЧИЦІ УКРАЇНИ»: БУДІВНИЦТВО, ОСВІТНЯ ТА ДУХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Розвиток парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у місті Червоноград став яскравим прикладом плідної пасторальної діяльності, яка об'єднує духовні, освітні та соціальні аспекти життя громади. Важливим етапом становлення парафії стало будівництво храму, що супроводжувалося жертвовою участю вірян. Одночасно розвивалися катехитична школа, різноманітні спільноти, соціальні ініціативи та хорове служіння, які сприяли укріпленню духовного життя та активній участі парафіян у житті Церкви.

Цей розділ присвячений висвітленню основних етапів розвитку парафії, що відображають її духовну, освітню та соціальну місію. У ньому розглядаються ключові події, пов'язані з будівництвом храму, організацією катехитичної діяльності, заснуванням парафіяльної пекарні, створенням різноманітних спільнот та хоровим служінням, що об'єднує дорослих, молодь і дітей.

Унікальність парафії полягає у гармонійному поєднанні багатовікових традицій із сучасними формами пасторальної роботи. Значна увага приділяється залученню молоді до активного життя громади через освітні та культурні ініціативи, що сприяє передаванню духовних цінностей наступним поколінням. Крім того, парафія активно співпрацює з місцевою громадою, реалізуючи соціальні проєкти, які спрямовані на підтримку незахищених верств населення.

Діяльність парафії також вирізняється постійним прагненням до оновлення і вдосконалення. Особливий акцент робиться на катехизації як дорослих, так і дітей, що дозволяє зміцнювати віру та розвивати духовну свідомість усіх членів громади. Хорове служіння, у свою чергу, є важливим елементом богослужінь, яке об'єднує парафіян у спільній молитві та прославленні Бога.

3.1. Будівництво храму у згадках о. Володимира Ващука

Червоноград, тепер уже Шептицький, – це місто на берегах Західного Бугу, на самому кордоні із Польщею. У нинішньому вигляді воно постало лише в 1951 році, а до того мало назву Кристинопіль і було значно меншим. Сьогодні Червоноград є третім за кількістю населення містом Львівської області, важливим центром гірничодобувної промисловості.

Із приходом радянської влади у Червонограді почався активний видобуток кам'яного вугілля, будувалися нові шахти, до міста звідусіль приїжджали заробітчани. Місто жваво розвивалося та розросталося, стаючи одним з найбільших у Львівській області¹³¹.

Коли у 1951 році Кристинопіль на підставі радянсько-польської міжурядової угоди відійшов до СРСР, радянська влада закрила Римо-Католицький костел Святого Духа і монастир Отців Василіян, які діяли до цього часу. Хоча у 1979 році вони отримали статус «пам'яток архітектури Української РСР, що перебувають під охороною держави», будівлі поступово руйнувалися.

Лише у 1988 році рішенням міської ради костел Святого Духа передали православній громаді, і він став першою діючою церквою у Червонограді. У 1988-1989 роках були проведені ремонтно-реставраційні роботи, внаслідок яких до головної бані добудували чотири менших, і колишній костел пересвятили на православну церкву святого рівноапостольного князя Володимира. Наприкінці 1989 року монастир повернули віруючим, і з того часу почалася відновлення та реконструкція споруд, які тривають ще й сьогодні¹³².

На час реєстрації парафії Пресвятої Богородиці Володарки України в Червонограді діяли такі парафії: православна парафія Св. Володимира, греко-католицький монастир отців василіян на Старому місті, а на Новому місті греко-католицька парафія Св. Йосафата та православна парафія Св. Стефана.

¹³¹ Див. додаток Ф

¹³² Там само.

Церква Пресвятої Богородиці Владичиці України, що між Старою Шахтарською зупинкою і поворотом на дамбу, має усі шанси стати «пам'яткою архітектури ХХІ століття». Зведена за давніми взірцями українських дерев'яних культових споруд, з добротної карпатської деревини, без єдиного цвяха, вона стала справжньою окрасою міста Червонограда.

Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України почала свою історію в 2002 році, коли отець Володимир Ващук започаткував ідею побудови храму в цьому районі. Отець Володимир сам родом із Ванова, і з дитинства любив молитву та церковний спів, а також часто відвідував сільську церкву святого Дмитрія, яка за радянських часів була зачинена. Коли він завершив школу, відчув покликання до священства і вступив до Івано-Франківського теологічного інституту, після чого отримав священничі свячення.

Саме тоді розпочав підготовку плану будівництва майбутнього храму, який згодом благословив правлячий єпископ Сокальсько-Жовківський Михаїл Колтун¹³³.

Це місце, яке обрали для храму, місцеві називали «долиною смерті» через непролазні хащі, болотисту місцевість і недобру славу. Спочатку ніхто серйозно не сприймав ідеї побудови церкви на цьому місці, але завдяки спільним зусиллям громади все вдалося.

Роботи почалися з вирубки дерев і вирівнювання території, а місцями було досипано до п'яти метрів землі. Громада звела тимчасову капличку за три з половиною місяці, і саме вона стала початком цієї парафії.

Люди від початку відчували, що тут має зародитися жива Церква. Хоч бракувало коштів і матеріалів, на цьому освяченому місці завжди панувала Божа благодать.

Отець Володимир провів 15 років на заробітках у Канаді, де виконував різну роботу: клав плитку, будував, прибирав території. Це були непрості роки, але йому не було важливо, яку роботу виконувати – головне, щоб вона допомагала будівництву церкви.

¹³³ Див. додаток Ф

10 березня 2005 року було освячено тимчасову капличку Пресвятої Богородиці Владичиці України. На цю подію завітали єпископ Михаїл Колтун, священники з Червоноградського і Радехівського деканатів, а також віряни різних конфесій¹³⁴.

Початково ця місцевість була непривабливою, її навіть називали «долиною смерті». Проте після того, як вони почали будівництво, почався поступовий розвиток – спершу зводили тимчасову капличку, потім організували парафію. Всі мешканці прилеглих будинків підтримали ініціативу, а також вирішили, що храм буде присвячений Пресвятій Богородиці Владичиці України.

Будівництво почалося з важливого етапу – вирубування дерев і вирівнювання території. За три з половиною місяці було побудовано тимчасову капличку. Спільними зусиллями парафіян і жертводавців храм поступово почав набувати форми, хоча на початку не вистачало коштів. Отець Володимир згадує, що багато часу та зусиль пішло на організацію фінансування будівництва, в тому числі він працював 15 років на заробітках у Канаді, щоб зібрати кошти.

У 2005 році було освячено тимчасову капличку, а вже в 2007 році почали зводити основну церкву, яку вирішили побудувати в стилі галицької церкви XVIII століття, з використанням дерева, яке привезли з Яремчі. Будівництво вимагало значних фінансових витрат, але також важливо, що в храмі використовувалися тільки природні матеріали. Велику роль у будівництві відіграли також студенти Львівського державного коледжу декоративного та ужиткового мистецтва, які виготовили панікадило для нової церкви. Цей храм має особливу атмосферу: «Тут є Божа присутність, якась невимовна Божа благодать. Люди, які брали участь у будівництві, відчували це і допомагали один одному»¹³⁵. «Безумовно, це результат великої праці, жертвності та єдності громади. Але головним чинником була правильна концепція, яка поєднала в собі природні матеріали, що символізують нашу землю, та глибоке духовне прагнення. Залучення молодих майстрів з коледжу, а також готовність

¹³⁴ Див. додаток Ф

¹³⁵ Там само.

працювати з природними матеріалами – деревом, каменем, металом – дозволило створити атмосферу, в якій відчувається жива енергія цього місця. Вірні намагались, щоб цей храм не був просто будівлею, а справжнім духовним осередком, місцем, яке наповнює серце миром і благодаттю»¹³⁶.

Це було не лише ризиком, але й свідомим кроком на зустріч молодим талантам, вірячи в їхню здатність та потенціал. Важливо розуміти, що це не просто технічне виконання, а творче завдання, яке повинно нести духовне навантаження. Кожен елемент, навіть найменший, створений з любов'ю і розумінням своєї важливості. Отець був впевнений у їхньому рівні підготовки, бо знав, що ці студенти вже мають досвід і можуть створити справжній витвір мистецтва, а не просто об'єкт для храму. І, як показав час, ця довіра виправдала себе.

«Ми не зупиняємося на досягнутому, – розповідає отець Володимир. Наші плани включають продовження роботи над розвитком храму, покращенням інфраструктури для парафіян, а також активну духовну роботу. Наприклад, ми плануємо створити більше місць для катехизації, організувати благодійні заходи, а також впровадити нові ініціативи для залучення молоді до храмової діяльності. Храм має бути живим, і його розвиток – це не лише будівництво, але й постійна робота над душею кожного, хто переступає його поріг»¹³⁷.

У жовтні 2009 року на парафію Пресвятої Богородиці Владичиці України був призначений отець Михайло Микита, який здійснював катехизацію в школі та у парафії. Отець Михайло Микита є важливою постаттю для цієї парафії. Його знання та досвід, отримані в Івано-Франківській духовній семінарії та Мовно-катехитичному інституті в Австрії, принесли багато користі для розвитку катехизації. Він організував і проводив заняття як у катехитичній школі, так і у Червоноградській школі №5. Його підхід до роботи з молоддю, глибоке розуміння віри та вміння доступно пояснювати основи християнства стали

¹³⁶ Див. додаток Ф

¹³⁷ Там само.

надзвичайно важливими для духовного зростання наших парафіян, особливо молодого покоління.

Ідея будівництва дзвіниці зародилася із початком будівництва церкви. Громаді хотілося, щоб парафія мала особливий символ, який був би помітний з відстані і став би важливим елементом духовного життя парафії. Люди мріяли, щоб дзвіниця стала не тільки архітектурним акцентом, але й духовним знаком для місця, які живуть навколо. Для побудови обрали природний камінь для нижніх ярусів дзвіниці, що символізує міцність і сталість християнської віри. Для верхніх ярусів використали дерево, привезене з Карпат. Це дерево, до того ж, має духовне значення для цього регіону, і громада прагнула, щоб конструкція дзвіниці була гармонійною, поєднувала природні матеріали з історичною спадщиною.

Освячення дзвіниці відбулося 5 вересня 2010 року. Це була дійсно велика і важлива подія для цілої громади. Освячення дзвонів супроводжувалося урочистим богослужінням, молитвами і благословеннями. Були запрошені священники з різних парафій, щоб разом відзначити цю подію. Дзвони, які були освячені, стали справжнім символом Божого благословення для церкви та громади.

Парафіянам вдалося придбати дзвони, які були знайдені в Соснівці. Це дійсно цікава історія. Дзвони мають унікальний звук, і вірні вирішили, що вони стануть чудовим доповненням до новозбудованої дзвіниці. З їхньою допомогою створили гармонійний звук, який наповнює небо та серця людей молитвою¹³⁸.

На дзвіниці є чотири основних дзвони, кожен з яких носить ім'я одного з євангелістів: Матвія, Марка, Луки та Івана. Це не лише символічно, але й теологічно важливо. Дзвони закликають до молитви, і кожен з них представляє одну з головних складових християнської віри.

Освячення дзвонів стало справжнім святом для всіх. Дзвони стали частиною щоденного життя, вони нагадують про молитву і про Божу присутність

¹³⁸ Див. додаток Ф

серед людей. З кожним їхнім звучанням вірні відчувають себе ближче до Бога. Вони об'єднують усіх як громаду і допомагають зберігати духовну єдність.

Після освячення дзвіниці було продовжено роботу над оформленням храму. Парафія отримала в дар декілька чудових ікон та церковних предметів, зокрема хрест з розп'яттям і семисвічник. Ці предмети були створені студентами Львівського коледжу декоративно-ужиткового мистецтва імені Івана Труша. Вони стали важливою частиною духовного простору парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України¹³⁹.

Потрібно зрозуміти, що мистецтво завжди було важливою частиною нашої духовної практики. Через мистецькі твори людина може глибше передавати духовний зміст і візуально виражати те, що інколи важко сказати словами. Ікони, фрески, скульптури – все це допомагає віруючим зануритися в молитву, відчути присутність Божу у своєму житті. Також мистецтво має величезну здатність впливати на людські емоції, що дуже важливо для християнського виховання.

Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України пережила справжній духовний підйом завдяки тим мистецьким проектам, які було реалізовано. Наприклад, одна з останніх ініціатив – це проект з оформлення храму новими іконами та скульптурами, який сприяв тому, щоб люди глибше почали сприймати не лише сам храм, але й свою віру. Студенти, які брали участь у створенні цих робіт, не тільки вчилися, але й вносили частину своєї душі у храм. Усі бачили, як це впливало на парафіян: вони більше відкривалися до духовного розвитку, відчуваючи більш сильний зв'язок з Богом через мистецтво.

Безумовно, сучасне мистецтво має бути відповідальним, адже воно повинно служити не лише естетичним цілям, а й духовним. Вибір митців для таких проектів завжди ретельний. Шукається тих, хто здатен передати у своїй роботі не просто технічно досконалий витвір, а й глибину духовного послання. Важливо, щоб митці не просто виконували замовлення, а переживали процес

¹³⁹ Див. додаток Ф

створення своїх творів разом з вірними, з парафією. Це має бути не просто робота, а частина духовної подорожі¹⁴⁰.

У своєму інтерв'ю отець Володимир зазначає: «В сучасному світі, напевно, дехто сприймає релігійне мистецтво як щось застаріле, однак насправді воно є живим і актуальним. Ікона – це не просто образ, а вікно у духовний світ. Вона допомагає нам зберегти віру, підтримувати духовне життя. Я бачу, як багато людей, особливо молодих, починають глибше ставитися до релігійного мистецтва, відновлюється інтерес до старовинних традицій, і це важливо. У нашому храмі ми часто спостерігаємо, як люди підходять до ікон і намагаються знайти в них щось більше, ніж просто декоративний елемент»¹⁴¹.

Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України не зупиняється на досягнутому. Вже є кілька проєктів, які направлені на розвиток духовної освіти та культурного життя в парафії. Планується організувати духовні та мистецькі заходи, що дозволить парафіянам ще глибше пізнати віру через мистецтво. Також розглядається можливість створення нових духовних ініціатив для молоді, щоб вони могли активно долучатися до життя церкви та розвивати свої таланти в служінні Богу.

3.2. Катехитична школа

Одним з найбільших обов'язків у житті Церкви завжди була і залишається катехизація. Її метою і завданням є не тільки передавати основи науки Христа, але, передовсім, виховувати у вірі, підтверджуючи її у житті.

Сам Ісус Христос доручив Церкві євангелізувати всі народи: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи» (Мт. 28,19). Отож, учителі Церкви - чи це духовні особи, чи миряни - зобов'язані сповняти цей заклик Христа.

¹⁴⁰ Див. додаток Ф

¹⁴¹ Там само.

З іншого боку, кожний охрещений має право одержати від Церкви науку і виховання, які давали б йому змогу досягнути правдиве християнське життя та довести до зрілості дану Богом віру, яку постійно потрібно просвічувати, розвивати та оберігати.

При парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України діє катехитична школа ім. Андрея Шептицького. Звести школу на церковному подвір'ї отця Володимира спонукала поїздка до Канади, парафія святого Димитрія де при церкві діє катехитична школа спонукала пароха перейняти досвід, адже діти та молодь це є багатство і майбутнє церкви.

Нагадаємо, що парафія була заснована у 2002 році, а через сім років вже була освячена новозбудована дерев'яна церква, яку зведено без єдиного цвяха за проектом галицької церкви XVII–XVIII ст.

Восени 2007 року заклали фундамент під будівництво катехитичної школи. 13 липня 2010 р. з благословення владика Михаїла Колтуна саме будівництво було розпочате і котре завершили восени 2013 року. Це є трьохповерховий будинок із просторими класами, яких налічується шістнадцять, та іншими технічними кімнатами. У підвальному приміщенні з однієї сторони розташована котельня, котра у зимовий період опалює приміщення школи та церкву, а з іншої «кімната смутку» де проводяться похоронні служби.

6 жовтня, після Божественної Літургії, настоятель парафії о. Володимир Ващук благословив учнів та вчителів на катехитичне навчання. Разом з присутніми у храмі батьками усі промовили молитву, заспівали гімн та перейшли до класів у новому парафіяльному будинку, де відбувся перший урок.

Хоча потрібно зазначити, що катехизація при церкві проводилася від перших днів заснування парафії. Спочатку у приміщенні тимчасової каплиці котра була освячена 2004 року, катехизацію проводила їмось отця Володимира Наталя Ващук.

В 2008 році організували недільну катехитичну школу святої Софії, благословену владикою Михаїлом Колтуном. Спочатку ми мали чотири класи для дітей віком від 6 до 16 років. Працювали катехити, такі як Оксана Гумен,

Світлана Гринишин, Наталія Ващук та інші. Школа швидко розрослася, і на той час у нас навчалось близько 120 дітей.

Згодом, у 2010 році, за благословенням єпископа, заснували катехитичну школу імені Митрополита Андрея Шептицького, яка була спрямована на виховання дітей, молоді та дорослих в християнських цінностях через Слово Боже. З того часу школа стала важливою частиною парафіяльної діяльності.

Отець Володимир зазначає: «Це надзвичайно важливо, тому що за результатами психологічних досліджень саме в дитячі роки формується основна частина особистості людини. Душа дитини – це як віск, який ще не має певної форми, а до 6-8 років починає затвердівати. В цей період ми маємо можливість впливати на формування характеру, закладати цінності, що визначатимуть її життя»¹⁴².

Завдання парафії – плекати духовність української нації, виховувати на засадах християнської моралі, благородства, доброти, працьовитості та відповідальності перед Богом, Батьківщиною, народом. Це і є головна мета служіння.

Уроки проводяться у доступній та цікавій формі. Діти знайомляться з основами християнських морально-етичних цінностей Святого Письма. Їх навчають поважати старших, піклуватися про молодших, бути добрими і чесними. Використовуються методи, такі як читання віршів, оповідань, перегляд духовних картин і ікон, а також різноманітні ігри, екскурсії до церков.

Окремо хочеться зазначити, що катехитична школа також готує дітей до першої Сповіді та першого Причастя, а також пропонує поглиблене вивчення Святого Письма для дорослих під керівництвом фахових біблістів.

Катехити вважаємо, що участь батьків є невід'ємною частиною процесу виховання. Кожної неділі проводяться заняття для батьків, де вони мають можливість розвивати свої духовні горизонти та поглиблювати знання про християнські цінності. Це важливо, бо саме в родині закладаються основи віри і моральності.

¹⁴² Див. додаток Ф

Парафія активно працює з молоддю. При катехитичній школі функціонує християнська спільнота «Недиванна молодь», де молодь віком від 13 до 20 років має можливість не лише обговорювати духовні теми, але й брати участь у тренінгах, соціальних проектах, аніматорських тренінгах для дитячих таборів. Це дає їм можливість не лише зростати духовно, але й набувати практичних навичок, які можуть бути корисними в їхньому житті¹⁴³.

Щодо майбутнього то є прагнення, щоб катехитична школа продовжувала розвиватися і розширювати свою діяльність. Для парафії важливо не лише передавати знання, але й виховувати покоління, яке буде зберігати та примножувати християнські цінності, поважати свою Батьківщину і духовно збагачуватися.

Катехитична школа при парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України має надзвичайно широке коло діяльності. Її основна місія – це не лише духовне виховання, але й інтелектуальний, мистецький та спортивний розвиток дітей. У школі намагаються всебічно розвивати кожну дитину, відкриваючи їм нові горизонти і допомагаючи реалізувати їхні Богом дані таланти.

У катехитичній школі функціонує багато різноманітних гуртків. Наприклад, для тих, хто бажає вдосконалити володіння іноземними мовами, діють мовні гуртки з англійської та польської мов. Також щороку, з 1 вересня, організовується дошкільну підготовку для дітей 5-6 років. Це допомагає майбутнім учням впевнено освоювати математику, читання, природознавство та англійську мову. Заняття проходять двічі на тиждень.

Серед інших секцій треба відзначити шаховий гурток, який навчає дітей мислити стратегічно. Це корисна навичка, яка знадобиться у дорослому житті. Для дітей з труднощами у мовленні працюють кваліфіковані логопеди, які допомагають подолати мовленнєві бар'єри.

При школі діє гурток «Юний художник», де викладачі допомагають розвивати творчі здібності дітей. Учні освоюють різні техніки живопису, графіки, декоративно-прикладного мистецтва, а також вчать писати писанки.

¹⁴³ Див. додаток Ф

Заняття проводяться раз на тиждень, а їхні роботи виставляються на виставках у приміщенні катехитичної школи. До речі, є можливість займатися живописом і для дорослих, які мріють розкрити свої таланти, навіть якщо раніше ніколи не малювали.

При школі діє дитячий футбольний клуб «Лідер». Він допомагає дітям розвивати фізичну підготовку, командний дух і футбольні навички. Для дітей віком від 5 до 8 років створено ансамбль народного танцю «Віночок», який відкриває красу української пісні й танцю¹⁴⁴. Якщо діти чи дорослі потребують психологічної допомоги, висококваліфіковані психологині та психотерапевтки завжди готові допомогти вирішити стресові ситуації чи внутрішні конфлікти.

Отець Володимир Вашук зазначає: «Говорячи про духовний внесок то катехитична школа імені Андрея Шептицького – це осередок, де кожен може стати частиною великої парафіяльної родини. Ми постійно розширюємо наші горизонти, допомагаючи дітям і дорослим розвивати їхні здібності. Запрошуємо всіх охочих долучитися до нашої спільноти»¹⁴⁵.

Отже, катехитична школа імені Андрея Шептицького при парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України є унікальним осередком всебічного розвитку для дітей і дорослих. Її діяльність спрямована на гармонійне поєднання духовного, інтелектуального, мистецького та фізичного виховання. Школа пропонує широкий вибір гуртків і секцій, що допомагають розкрити та розвинути таланти кожної особистості.

Особливу увагу приділяють практичним і творчим навичкам: дошкільна підготовка, мовні гуртки, шахи, логопедичні заняття, художній і танцювальний гуртки, а також спортивна секція з футболу. Викладачі школи допомагають дітям освоювати нові знання й навички, а також розвивати впевненість у собі.

Поряд із програмами для дітей, школа пропонує можливості для дорослих, зокрема заняття живописом і психологічну підтримку. Це робить школу важливим елементом громади, де кожен може знайти своє місце й реалізувати

¹⁴⁴ Див. додаток Ф

¹⁴⁵ Там само.

свої мрії. Катехитична школа – це більше, ніж освітній заклад. Вона є центром духовного й культурного зростання, який об'єднує парафіян у велику родину, спрямовану на плекання віри, талантів і спільних цінностей.

3.3. Пекарня

На ошатному подвір'ї храму Пресвятої Богородиці Владичиці України розташувалася парафіяльна катехитична школа. Саме обабіч неї настоятель парафії отець Володимир запланував побудувати пекарню. Будівництво розпочали у 2017 році а наприкінці літа 2019 усе було завершено.

10 листопада 2019 року владика Михаїл Колтун, єпископ Сокальсько-Жовківський, освятив пекарню при парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України м. Червоноград.

Парафіяльна пекарня служить для забезпечення потреб парафіяльної громади, тут печуть хліб його різноманітність асортименту вражає понад двадцять видів, окрім цього хрусткі багети та пишні булочки, піцу, кекси, бурекаси, мафіни, тістечка, слойки, пампушки та ліплять вареники кількох видів у літню пору виготовляють смачний квас. Пекарня оснащена за кошти жертводавців найсучаснішим обладнанням, тут є побудовано чотири дров'яні печі, уміло цим усім керує пекар Давидяк Мар'яна.¹⁴⁶

Головна мета пекарні – це служіння громаді. Тут печуть не лише хліб – асортимент надзвичайно багатий: понад двадцять видів хліба, хрусткі багети, пишні булочки, піца, кекси, бурекаси, мафіни, слойки, пампушки, вареники кількох видів. У літній період виготовляють смачний домашній квас.

Як зазначає отець Володимир, пекарня покликана не лише задовольнити фізичні потреби людей, але й сприяти духовній єдності громади. Виручені кошти

¹⁴⁶ Див. додаток X.

спрямовуються на розвиток парафії та добродієні проєкти. У планах – створення будинку для допомоги людям у складних життєвих обставинах¹⁴⁷.

7 серпня 2021 року при парафії відкрилася кав'ярня-пекарня «Наша Bakery». Це затишне місце, де можна скуштувати десерти власного виробництва, ароматну каву, приготовану зі свіжообсмажених зерен, чаї, какао, морозиво, а також випічку з парафіяльної пекарні. Каву і морозиво виготовляє парафіянка Світлана Гук, яка майстерно створює нові рецепти поєднуючи різні смаки.

Парафіяни дуже задоволені. Владика Михаїл під час освячення пекарні зазначив, що це місце нагадує агапе перших християн, де всі могли зустрітися, поспілкуватися та допомагати одне одному. Тепер парафіяни можуть спільно проводити час після літургії, що сприяє духовному і соціальному зміцненню громади.

Отець Володимир вірить, що з Божою допомогою ці проєкти й надалі будуть приносити плоди. Планується розширювати виробництво, вдосконалювати соціальні ініціативи та підтримувати тих, хто цього потребує. Ці ініціативи – приклад того, як парафія може бути живою спільнотою, що піклується про всі аспекти життя людини¹⁴⁸.

Як запевняє сотрудник храму о. Михайло Микита, виручені кошти вкладатимуться в соціальний проєкт – зведення будинку, де отримати допомогу зможуть люди, що опинились у вкрай скрутних життєвих обставинах.

3.4. Реєстрація релігійних громад

В Україні з урахуванням конституційних положень та норм міжнародного законодавства закріплено і гарантується право кожної особи на свободу світогляду і віросповідання. Це право включає свободу сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи

¹⁴⁷ Див. додаток Х.

¹⁴⁸ Див. додаток Ц.

колективно релігійні культи і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність. Ведення такої діяльності можливе в тому числі і через релігійні організації. Відповідно до ст. 7 Закону України від 23 квітня 1991 року «Про свободу совісті та релігійні організації» релігійними організаціями в Україні є релігійні громади, управління і центри, монастирі, релігійні братства, місіонерські товариства (місії), духовні навчальні заклади, а також об'єднання, що складаються з вищезазначених релігійних організацій. Релігійні об'єднання представляються своїми центрами (управліннями). Метою створення релігійних організацій в Україні законодавством визначено задоволення релігійних потреб громадян сповідувати і поширювати віру. Окрім того, передбачено, що релігійні організації діють відповідно до своєї ієрархічної та інституційної структури, обирають, призначають і замінюють персонал згідно зі своїми статутами (положеннями)¹⁴⁹.

Для одержання релігійною громадою правоздатності юридичної особи громадяни в кількості не менше десяти чоловік, які утворили її і досягли 18-річного віку, подають заяву та статут (положення) на реєстрацію до обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, а в Автономній Республіці Крим - до Ради міністрів Автономної Республіки Крим.

Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» є одним із основоположних нормативних актів, що регулює діяльність релігійних громад та інших організацій в Україні. У контексті заснування, розвитку та пасторальної діяльності парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» м. Червоноград, положення цього закону мають важливе значення для розуміння правових підстав функціонування парафії та її місця в структурі Сокальсько-Жовківської єпархії УГКЦ.

Згідно зі статтею 7 Закону, релігійними організаціями визнаються релігійні громади, центри, управління, монастирі, духовні навчальні заклади та інші структури, створені для задоволення релігійних потреб громадян. Релігійні

¹⁴⁹ Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 р. № 987-XII. Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 25, ст. 7.

громади, такі як парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України», діють у межах законодавства та своїх статутів, що визначають їхню організаційну структуру, ієрархію та мету діяльності.

Парафія була заснована як релігійна громада відповідно до вимог законодавства України. Для отримання правоздатності юридичної особи її ініціатори подали заяву та статут до відповідних органів державної влади. Це дозволило громаді офіційно зареєструвати свою діяльність, забезпечивши правові підстави для проведення богослужінь, пасторальної роботи та інших заходів. У межах своєї пасторальної діяльності парафія реалізує право на свободу віросповідання, закріплене в законі. Це право включає вільне відправлення богослужінь, проведення релігійних обрядів та ритуалів, а також катехизацію та благодійну діяльність.

Заснування та розвиток парафії тісно пов'язані з її приналежністю до Сокальсько-Жовківської єпархії, яка є частиною УГКЦ. Парафія діє відповідно до канонічного права та внутрішніх статутів церкви, виконуючи свої пасторальні обов'язки та сприяючи духовному зростанню громади. Таким чином, законодавчі норми та положення канонічного права створюють правову та духовну основу для діяльності парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» та її інтеграції в ширшу структуру УГКЦ.

Згідно канонічного права:

Кан. 279 – Парафія є визначеною спільнотою вірних, утвореною в сталий спосіб в єпархії, пастирська опіка над якою доручається парохіві¹⁵⁰.

Кан. 280 – § 1. Парафія, як правило, повинна бути територіальною, отже, має охоплювати всіх вірних певної території, якщо ж за рішенням єпархіального Єпископа і за порадою пресвітерської ради це доцільно, то слід утворювати особові парафії з огляду на національність, мову, приналежність вірних до іншої Церкви свого права або навіть на якійсь іншій визначеній засаді.

§ 2. Засновувати парафії, змінювати і скасовувати їх має право єпархіальний Єпископ за порадою пресвітерської ради.

¹⁵⁰ Кодекс Канонів Східних Церков. Рим: Видавництво ОО. Василіян, 1993. Кан. 279. С. 94.

§ 3. Законно заснована парафія, є на підставі самого права юридичною особою¹⁵¹.

Канон 279 проголошує, що парафія є сталою спільнотою вірних у межах єпархії, якій призначається парох для забезпечення пастирської опіки. Це визначення закладає основу для розуміння того, як засновувалась парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в місті Червонограді. У межах вашої теми цей канон підкреслює значущість організації спільноти вірних та її офіційного оформлення в рамках церковного права.

Канон 280, §1 говорить про територіальність парафій, які зазвичай охоплюють усіх вірних на певній території. У випадку з парафією у Червонограді це означає, що її територія визначена в рамках Сокальсько-Жовківської єпархії. Цей канон також дозволяє створювати особові парафії, наприклад, за національністю чи мовою, якщо це доцільно. Це може бути важливим для розуміння специфіки місцевих умов, у яких виникла ваша парафія.

Канон 280, §2 визначає, що єпархіяльний єпископ має право засновувати, змінювати чи скасовувати парафії за порадою пресвітерської ради. У вашій темі це відкриває простір для аналізу того, яким чином і за чия ініціативи відбулось заснування парафії в Червонограді.

Канон 280, §3 стверджує, що законно заснована парафія автоматично набуває статусу юридичної особи. Це підкреслює офіційний характер парафії в Червонограді та її здатність діяти як організація, що має права і обов'язки в церковному та суспільному житті.

Таким чином, канонічні норми, закладені в Канонах 279 і 280, не лише пояснюють правову базу заснування та функціонування парафії, але й окреслюють її місце та роль у житті єпархії та ширшої громади. Ці положення дозволяють глибше зрозуміти значення пасторальної діяльності парафії та її розвиток у контексті сучасного церковного життя.

¹⁵¹ Кодекс Канонів Східних Церков. Рим: Видавництво ОО. Василіян, 1993. Кан. 280. С. 94.

3.5. Спільноти

Сучасна парафія, якою вона повинна бути? Люди, які приходять у храм не знаючи один одного і виходять з нього ніким не помічені, чи це велика родина, що складається із багатьох живих спільнот? У традиційних, великих парафіях сучасна людина губиться, статус прихожанина її більше не задовольняє. Справді віруючий християнин, або навіть людина, котра шукає Бога прагне чогось більшого ніж данина традиції, чи зовнішні форми богочитання. В той же час Церква може поділитися, запропонувати Божому люду духовну поживу із скарбів Святого Письма, святоотцівської спадщини, глибини літургійних текстів. У світі, серед сотень тисяч осіб, людина почувається самотньою, не захищеною, зайвою. Діти і молодь, люди різного віку і становища приходять до церкви шукаючи різного роду допомоги, підтримки, хочуть щоб їх почули, зрозуміли. Кожна людина є унікальною особистістю, із власним характером, поглядами, тільки їй притаманними талантами. З давна у Церкві існували різні братства, сестритства, товариства, апостольства де усі бажаючі мали можливість для вдосконалення своєї молитви, розвитку свого духовного життя. В маленьких спільнотах християнин має можливість поглибити духовне життя, реалізувати своє бажання служити Церкві відповідно до власного покликання, а людина невіруюча в невеликім колі людей зможе пізнати Христа і відкрити для нього своє серце. Зустрічі малих спільнот – це добра нагода для освячення віруючих і навернення тих, хто Бога ще не пізнав.

Заснування, розвиток і пасторальна діяльність парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» м. Червоноград є прикладом живого втілення сучасного бачення парафіяльного життя в умовах української духовної традиції. З моменту свого заснування ця парафія ставила собі за мету не лише забезпечити можливість для регулярного звершення богослужінь, але й створити спільноту віруючих, яка б відповідала викликам сучасності та потребам людей.

Однією з ключових складових розвитку парафії стало прагнення зробити її відкритою та доступною для всіх, хто шукає Бога. Особлива увага приділялася

формуванню духовної родини, яка б складалася з багатьох малих спільнот: молодіжних, сімейних, молитовних груп, апостольств і братств. Такий підхід дозволив залучити до парафіяльного життя представників різних вікових категорій і соціальних груп, зробивши парафію осередком не лише духовного, а й соціального служіння¹⁵².

Адміністрація парафії розуміє, що сучасна людина часто відчувається ізольованою, а її участь у традиційному парафіяльному житті не завжди відповідає її внутрішнім потребам. Тому пасторальна діяльність була спрямована на створення умов для глибшого духовного зростання. У цьому контексті важливим кроком стало організування зустрічей малих спільнот, де віряни могли б разом молитися, обговорювати Святе Письмо, ділитися своїм життєвим досвідом і взаємопідтримувати одне одного.

Окрім того, парафія активно розвиває катехитичну діяльність, зокрема через організацію занять для дітей, молоді та дорослих. Катехизація є невід'ємною частиною пасторального служіння, яка допомагає парафіянам краще пізнати віру, поглибити свої знання про Святе Письмо, літургію та спадщину святих отців.

Важливо зазначити, що розвиток парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» тісно пов'язаний із збереженням української греко-католицької традиції. Богослужіння, проведення літургійних свят і обрядів відбуваються у дусі глибокої поваги до спадщини УГКЦ, з одночасним врахуванням сучасних викликів.

Заснування і розвиток парафії були підтримані активною участю парафіян, які взяли на себе відповідальність за її будівництво, духовне збагачення та матеріальне забезпечення. Завдяки їхній праці та молитвам парафія стала місцем, де кожен може знайти духовну поживу, спільноту однодумців і можливість служити Богу відповідно до свого покликання.

Таким чином, парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в м. Червоноград є не лише місцем молитви, а й справжнім духовним центром, де

¹⁵² Див. додаток Ч.

пасторальна діяльність спрямована на освячення віруючих, навернення невіруючих і формування живої церковної спільноти.

Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України відома своєю активною спільнотною діяльністю, а зокрема молодіжні спільноти «Недиванна молодь», «Вівтарна Дружина», «Марійська Дружина», молитовна група «Матері в молитві»¹⁵³.

Ця спільнота розпочала свою діяльність у 2019 році, і зараз вона об'єднує понад 90 учасників віком від 13 до 20 років. Метою спільноти є допомогти молоді розвивати віру, відкривати особисті таланти і реалізовувати соціальні проєкти. Молодь бере участь в організації християнських таборів, веде сторінки в соціальних мережах, і навіть має власну студію відеозйомки. Щосуботи проводяться зустрічі під духовним проводом о. Августина Тимчака.

«Вівтарна Дружина» - це спільнота, яка має глибокі історичні корені. Вона об'єднує хлопців від 6 до 18 років, які прислужують під час богослужінь. Разом із цим вони мають можливість пізнавати Бога, читати Святе Письмо, навчатися християнських засад. Вихованці цієї спільноти досягли великих успіхів: декілька з них стали священниками. Зустрічі проводяться щотижня, і це важливий етап у формуванні їхньої віри.

«Марійська Дружина» діє ще з 2004 року. Зараз її керівником є їмость Наталія Ващук. До спільноти належить понад 40 дітей, які моляться на вервиці, знайомляться із життям святих та беруть участь у відпочинкових таборах «Канікули з Богом». Це чудова нагода для дітей зміцнити свою віру та долучитися до християнського життя.

Молитовна група «Матері в молитві» діє з 2016 року і об'єднує понад 25 матерів. Вони регулярно моляться за своїх дітей, мир в Україні, воїнів та потребуючих. Щопонеділка вони збираються на молитву після вечірньої Служби Божої. Ця спільнота є джерелом духовної підтримки як для матерів, так і для всієї парафії.¹⁵⁴

¹⁵³ Див. додаток Ч.

¹⁵⁴ Там само.

Виникнення кожної парафіяльної спільноти проходить у лоні Церкви, з благословення єпископа, зріст відбувається у Церкві і живе група для Церкви, у послусі і любові в тісній і обов'язковій співпраці з духовним проводом парафії. В громаді, яка складається із різних спільнот кожен парафіянин відчувається потрібним і зайнятим, духовно росте та євангелізує середовище свого перебування, приводить інших до пізнання Бога. Серцем парафії, що об'єднує усі спільноти є Свята Літургія, саме зібрана біля Божого престолу громада переживає свою церковну єдність у різноманітності дарів і служінь. В малій спільноті віруючі знають один одного, підтримують, зростають в любові та харитативній діяльності. Звичайно, це потребує уваги, праці, чування з боку священиків, але праця буде винагороджена багатьма спасеними душами, живими християнами у «Живій Парафії» і щедрим Божим благословенням.

Отже, у контексті пасторальної діяльності парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в м. Червоноград Сокальсько-Жовківської єпархії Української Греко-Католицької Церкви важливим є впровадження та підтримка різноманітних спільнот, що сприяють духовному зростанню та єдності вірян. Спільноти, такі як «Недиванна молодь», Вівтарна Дружина, Марійська Дружина, «Матері в молитві», і «Апостольство молитви», відіграють важливу роль у пасторальній діяльності парафії, оскільки вони сприяють формуванню активної та відповідальної церковної спільноти, спрямованої на духовний розвиток, підтримку традицій та надання допомоги потребуючим.

1. «Недиванна молодь» – це спільнота молоді, яка активно включається у життя парафії та займається благодійною діяльністю. Їх участь у церковних заходах, культурних та соціальних акціях допомагає залучити молодь до церковного життя і сприяє її духовному формуванню.
2. Вівтарна Дружина – важлива частина церковного життя, що відповідає за службу в вівтарі. Ця спільнота допомагає в підготовці до літургійних заходів та збереженні традицій церковного служіння.
3. Марійська Дружина – спрямована на розвиток любові та відданості Пресвятій Богородиці. Члени цієї спільноти беруть участь у молитвах,

прославляючи Богородицю, а також займаються благодійною діяльністю, сприяючи духовному зростанню парафіян.

4. «Матері в молитві» – спільнота, яка спеціалізується на молитвах за своїх дітей та родини, а також за мир в Україні та благополуччя парафії. Вони виступають як важливі духовні опори, зміцнюючи родинні зв'язки та допомагаючи у вирішенні життєвих проблем через молитву.
5. «Апостольство молитви» – це спільнота, яка сприяє популяризації молитви як важливого елементу християнського життя. Вони організовують молитовні зустрічі, служби та різноманітні духовні акції, підтримуючи віру та молитву серед парафіян.

Загалом, ці спільноти створюють інтеграційну систему, що підвищує духовну свідомість і зміцнює християнські цінності серед парафіян парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України». Вони не лише виконують свою конкретну місію, але й допомагають формувати спільноту, де кожен має можливість реалізувати себе через служіння Богу та ближнім.

3.6. Дорослий, молодіжний і дитячий хори

Пасторальна діяльність парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в місті Червоноград є яскравим прикладом активної та різноманітної духовної роботи серед парафіян. Однією з основних складових пасторальної діяльності є хорові колективи, що складаються з різних вікових груп: дорослий, молодіжний і дитячий хорові колективи.

Церковний хор «Елеос», створений у 2006 році, має важливу роль у духовному житті парафії. Під керівництвом регента пані Любові Лопатюк та священика отця Володимира Ващука хор активно бере участь у богослужіннях, виконуючи понад 100 духовних творів українських композиторів. Його участь у

різноманітних фестивалях та заходах є важливою складовою культурної діяльності парафії¹⁵⁵.

Молодіжний хор, створений на базі парафії, активно підтримує духовну атмосферу серед молоді, а також виступає на численних заходах, організованих Сокальсько-Жовківською єпархією та громадою. Його учасники є прикладом духовної свідомості та покликання співати на славу Господа, розвиваючи свої музичні таланти в контексті церковного служіння.

Дитячий хор «Ангелятко» є чудовим прикладом того, як духовний спів може об'єднувати дітей і дорослих, формуючи глибоке розуміння цінностей Церкви через музику. Репертуар хору, що включає літургії та різноманітні концертні програми, є важливим інструментом не тільки для розвитку таланту дітей, але й для формування духовної спільноти, яка активізує участь у житті парафії.

Таким чином, хорові колективи парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» є не лише музичними групами, а й важливими елементами пасторальної діяльності, що сприяють розвитку духовного життя громади, формуючи єдину родину в Христі. Їхня діяльність відображає загальний духовний клімат парафії, де через спів і молитву кожен вірний може знайти своє місце в Божому домі.

Це була ідея, яка виникла з поклику серця. Кожен із нас має дари і таланти, і ми, як християни, повинні їх розвивати та примножувати. Коли я звернувся до пані Любові Лопатюк, регента, із запитом створити церковний хор, ми не очікували, що так багато людей відгукнеться. Основою нашого хору стали вірні парафії, котрі під керівництвом дяка Мирона Дацька вже співали на Літургії¹⁵⁶.

Дійсно, хор почав свою діяльність у 2006 році, і вже на Покрову Пресвятої Богородиці хор «Елеос» вперше заспівав Святу Літургію. З того часу ми постійно розвиваємось, і репертуар нашого хору налічує понад 100 творів, серед яких є

¹⁵⁵ Див. додаток III.

¹⁵⁶ Там само.

колядки, щедрівки, твори українських композиторів, таких як Дмитро Бортнянський, Микола Леонтович, Михайло Вербицький та багато інших.¹⁵⁷

Окрім регулярних репетицій і виступів, ми організовуємо для хористів реколекції, паломницькі подорожі святими місцями, як-то Зарваниця, Крехів, Почаїв. Це дозволяє не лише розвивати музичні здібності, а й поглиблювати духовне життя. Хор «Елеос» активно співпрацює з іншими храмами, а також є постійним учасником фестивалю «Різдвяна зірка».

Для нас важливо не лише співати, але й формувати духовну родину, яка б підтримувала одна одну у вірі. Наш хор – це справжня спільнота, в якій кожен відчуває себе частиною великої церковної родини. Ми також активно працюємо з молоддю, залучаючи їх до участі в богослужіннях та концертах.

Молодіжний хор – це серце нашої парафії. Це молоді люди, які беруть участь у всіх заходах, організованих парафією і єпархією. Керівник хору, Наталя Зіньків, дбає про те, щоб музика була не лише красивою, але й глибоко духовною. Девіз молодіжного хору – це слова Блаженного Августина: «Хто співає – той молиться вдвічі». Ми віримо, що духовне збагачення молоді – це основа майбутнього нашої Церкви. Молодь відчуває свою відповідальність і прагне не просто бути учасниками хору, а й служити Господу через спів. Вони також активно беруть участь у заходах, як-то фестивалях, концертах, і своїм співом впливають на духовний стан парафіян.

Дитячий хор «Ангелятко» був створений у 2009 році. Це дуже особливий колектив, адже духовний спів дітей – це щось неймовірно красиве. Хоча хор молодий, він вже здобув популярність і виконує чудові твори. Репертуар хору дозволяє не лише виконувати Літургії, але й брати участь у різноманітних фестивалях та концертах. Хоча діти ще маленькі, їхні голоси вже вражають своєю чистотою та проникливістю. Вони беруть участь у численних заходах, зокрема, у святкуваннях до Дня Матері, різдвяних концертах та інших важливих подіях.

¹⁵⁷ Див. додаток III.

Ми хочемо продовжувати розвивати нашу творчість, працювати над новими духовними творами, які зможуть прикрасити Святу Літургію. Ми також плануємо більше співпрацювати з іншими парафіями та храмами, щоб поширювати нашу музику і духовність.

Наші хористи – це наша гордість. Вони постійно вдосконалюються, і я вірю, що їхня музика буде продовжувати приносити радість та духовне збагачення всім, хто приходить до нашого храму. Наш хор – це справжнє благословення для громади¹⁵⁸!

Хорові колективи парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в місті Шептицькому є важливими складовими духовного життя громади, через які розвивається християнська культура та музичне служіння.

Дорослий хор «Елеос» був заснований у 2006 році і налічує понад 100 духовних творів, зокрема відомих українських композиторів. Хор активно бере участь у літургіях, концертах та фестивалях, зокрема у щорічному фестивалі «Різдвяна зірка». Його репертуар і постійна співпраця з отцем Василем Мендруном сприяють збереженню традицій церковного співу та розвитку духовної культури.

Молодіжний хор був створений за ініціативою настоятеля парафії і складається з молодих людей різного віку. Вони свідомо виконують духовні твори на прославу Бога та активно беруть участь у заходах парафії та єпархії. Хор сприяє розвитку духовної освіти серед молоді та формує в них почуття відповідальності за майбутнє Церкви.

Дитячий хор «Ангелятко», заснований у 2009 році, об'єднує 25 дітей і славить Господа через ангельські голоси. Хор активно бере участь у фестивалях, концертах, та щонеділі супроводжує літургію, даруючи парафіянам насолоду від дитячого співу. Крім того, діти беруть участь у християнських таборах і мистецькому житті міста, що сприяє формуванню їх духовних цінностей.

Загалом, хорові колективи парафії не тільки збагачують духовне життя громади, а й відіграють важливу роль у розвитку української християнської

¹⁵⁸ Див. додаток III.

музичної культури, виховуючи духовність і естетичний смак серед парафіян різного віку.

У реаліях нашого часу, зокрема під час війни, хорові колективи в церковній громаді набувають особливо важливого значення. Їх роль не обмежується лише музичним виконанням чи естетичним аспектом, а має глибокий духовний і соціальний зміст.

1. Духовна підтримка та надія. У час війни, коли люди стикаються з більшими випробуваннями та стресами, хоровий спів є потужним засобом для підтримки морального духу. Спів – це не лише молитва, але й спосіб виявлення віри, що допомагає пережити труднощі, даруючи відчуття надії, єдності та Божої підтримки.

2. Збереження культури і традицій. В умовах війни, коли багато аспектів повсякденного життя змінюються або зникають, хорові колективи стають важливим носієм національної та християнської культури. Вони продовжують виконувати духовні твори, сприяючи збереженню традицій, які є основою духовної ідентичності нації. Це допомагає людям не забувати своє коріння і залишатися вірними своїм цінностям.

3. Підтримка спільноти. Хорові колективи стають своєрідними осередками єдності та взаємодопомоги. Вони об'єднують людей різного віку і професій у спільній справі, створюючи атмосферу родинної підтримки. У час війни, коли ізоляція і відчуття розриву можуть бути великими проблемами, така спільнота надає людям відчуття належності до чогось важливого і більшого за їх особисті труднощі.

4. Терапевтичний ефект. Спів має терапевтичний ефект, зокрема в умовах війни, коли стрес і травми є частиною повсякденного життя. Хоровий спів допомагає зняти напругу, покращує емоційний стан і сприяє психоемоційному відновленню, допомагаючи людям витримувати важкі часи.

5. Молитовна підтримка війська і країни. Хори в церквах і громадах активно моляться за мир, за військових, за безпеку країни, і ці молитви мають особливу силу. Спів є однією з форм колективної молитви, яка в умовах війни

набуває особливої значущості, оскільки виражає єдність і надію на Божу допомогу. Хорові колективи у час війни, на нашу думку, не тільки підтримують культурну традицію, а й стають важливими елементами духовної стійкості і підтримки в боротьбі з труднощами, зміцнюючи єдність і віру в Божу опіку.

Отже, парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в місті Шептицькому, зокрема завдяки своїм хоровим колективам, займає важливе місце в розвитку християнської культури та духовного життя громади. Хори цієї парафії не лише виконують музичні твори, але й стають духовними провідниками, підтримуючи віру та моральний дух парафіян у важкі часи. У контексті сучасної війни, коли країна переживає великий стрес і випробування, хорові колективи мають потужний терапевтичний та об'єднуючий ефект, даруючи надію та підтримку, як у духовному, так і в емоційному плані. Вони є важливими осередками культурної єдності, зберігаючи національні та християнські традиції, а також сприяють розвитку молитви і спільної праці на благо громади та країни. Завдяки своїй молитві і пісням, хорові колективи парафії не лише дарують відчуття спільності, але й стають важливою частиною великої надії на мир та благополуччя, допомагаючи подолати труднощі сьогодення.

Розділ висвітлює значення багатогранної пасторальної діяльності парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України», яка спрямована на духовне збагачення та згуртування громади. Будівництво храму стало не лише символом віри, але й платформою для подальшого розвитку освітньої та соціальної діяльності.

Значення катехитичної школи, соціальних ініціатив та хорового служіння посідає особливе місце у житті громади, сприяючи не лише духовному розвитку, але й зміцненню її культурних та соціальних зв'язків. Важлива роль спільнот полягає у формуванні атмосфери взаємодопомоги та духовної підтримки. Таким чином, пасторальний розвиток парафії демонструє приклад активного християнського життя, що вдало поєднує традицію та сучасність.

Соціальні проекти, такі як парафіяльна пекарня, мають значний вплив на громаду, допомагаючи потребуючим і підтримуючи дух милосердя та взаємодопомоги. Ці ініціативи не лише сприяють формуванню соціальної згуртованості, але й відображають живу віру, що втілюється в діях.

Хорове служіння, що об'єднує парафіян різного віку, відіграє важливу роль у збагаченні літургійного життя. Воно сприяє духовному єднанню громади, підкреслюючи важливість краси в богослужіннях та значення спільної молитви. Завдяки цьому парафія стає осередком духовного і культурного відродження.

Ми розглянули пасторальний розвиток і життя парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України», зокрема будівництво храму, освітню та духовну діяльність парафії. Аналіз зазначених аспектів показав, що парафія активно розвивається, слідуючи основним принципам християнської духовності та служіння громаді. Будівництво храму є важливим етапом у житті парафії, яке стало можливим завдяки великій праці настоятеля о. Володимира Ващука та підтримці місцевої громади. Храм став не лише місцем молитви, але й осередком духовного і культурного життя парафії.

Особливу увагу заслуговує катехитична школа, яка є важливим елементом формування християнського світогляду серед молоді. Вона сприяє розвитку духовної освіти та закладає основи для глибшого розуміння віри і моральних цінностей. Пекарня, створена при парафії, є не тільки економічним проектом, але й засобом для допомоги нужденним. Вона підтверджує те, що парафія активно займається соціальними ініціативами, що є важливою складовою християнської служби. Процес реєстрації релігійних громад свідчить про стабільний розвиток релігійної свободи та підтримку місцевої спільноти. Це дозволяє парафії офіційно функціонувати та розвивати свою діяльність на законних підставах.

Не менш важливою є робота парафіяльних спільнот, які забезпечують духовну єдність та підтримку для вірян. Вони є важливим інструментом у формуванні здорового духовного середовища і взаємодії між членами громади. Особливе місце в житті парафії займають хорові колективи, які стали важливою частиною церковного життя. Дорослий, молодіжний і дитячий хори активно

долучаються до богослужінь, підтримують духовну атмосферу храму та сприяють розвитку культурних традицій. Через спів вони стають не лише учасниками, а й пропагаторами християнських цінностей, що підкреслює важливість музики в духовному житті громади.

Розглянуті аспекти розвитку парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» свідчать про активну і багатогранну діяльність, що охоплює не лише релігійні, але й соціальні, культурні та освітні ініціативи. Цей розвиток є свідченням того, як сучасна християнська громада в Україні прагне поєднати традиції з вимогами часу, щоб служити на благо своїх вірян та суспільства загалом.

Далі, необхідно зазначити, що активність парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у будівництві та розвитку різноманітних соціальних ініціатив є важливим прикладом для інших релігійних громад. Створення катехитичної школи не лише сприяє розвитку духовного і морального виховання серед молоді, але й забезпечує наступність поколінь у передачі християнських цінностей. Ця діяльність є важливою частиною місії парафії, оскільки освіта, духовне виховання та розуміння віри є важливими складовими сучасного релігійного життя.

Робота пекарні, окрім своєї економічної складової, підтверджує християнське розуміння служіння ближньому, особливо тим, хто знаходиться у нужді. Це не просто бізнес-проект, а також можливість для парафії бути соціально активною і допомагати тим, хто цього потребує, створюючи атмосферу взаємної підтримки та солідарності.

Реєстрація релігійної громади є важливим кроком у підтвердженні законності та стабільності діяльності парафії. Це забезпечує її легітимність та дозволяє активніше впливати на культурно-духовний розвиток громади, забезпечуючи права вірян та надаючи їм можливість для більш повноцінної участі в релігійних практиках.

Парафіяльні спільноти, як частина церковного життя, значною мірою сприяють розвитку взаємодії між вірянами, зміцненню духовної єдності і

підтримці один одного в складні часи. Вони стали важливими елементами для побудови здорового духовного середовища, де кожен може знайти підтримку, поділитися переживаннями і разом з іншими звертатися до Бога в молитві.

Хорові колективи, зокрема дорослий, молодіжний і дитячий хори, грають особливу роль в духовному житті парафії. Вони не лише беруть участь у богослужіннях, але й стають своєрідними носіями християнської культури, активно популяризуючи християнські цінності через музику та спів. Їхня діяльність також демонструє важливість культури в релігійному житті, яка допомагає зберегти традиції, покращити атмосферу в церкві та залучити більше молоді до активної участі у житті громади.

Отже, третій розділ роботи показав, що парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» є прикладом активно розвиваючої релігійної громади, яка зуміла поєднати традиційні духовні цінності з сучасними соціальними і культурними ініціативами. Її діяльність у сфері будівництва храму, освітніх проєктах, соціальній роботі та розвитку культурних традицій є важливим внеском у розвиток християнської культури в умовах сучасного світу, зокрема під час воєнного часу.

ВИСНОВКИ

Магістерська робота присвячена дослідженню заснування, розвитку та пасторальної діяльності парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в місті Шептицький (Червоноград) Сокальсько-Жовківської єпархії Української Греко-Католицької Церкви. В процесі написання роботи були детально розглянуті основні етапи становлення та функціонування парафії, починаючи від її заснування і до сучасного етапу розвитку. Досліджено важливі аспекти пасторальної діяльності, яка сприяє духовному, соціальному і культурному зростанню громади.

Парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» пройшла довгий шлях від своїх перших кроків до зміцнення вірян і організації численних ініціатив. Заснування парафії стало важливою подією для місцевої громади, оскільки це дозволило задовільнити духовні потреби вірян і створити платформу для розвитку християнської культури в регіоні. Відзначено, що початковий етап розвитку парафії був складним, однак зусилля о. Володимира Вашука та активних парафіян привели до стабільного становлення релігійної громади.

Протягом наступних років парафія не лише активно розвивала духовну діяльність, але й брала участь у соціальних ініціативах, таких як будівництво храму, створення катехитичної школи, пекарні та реєстрація релігійних громад. Це підтверджує важливість парафії як культурного та соціального осередку в Червонограді. Особливо важливими стали ініціативи щодо створення спільнот, де віряни могли підтримувати одне одного у складні часи.

Одним з важливих досягнень парафії стало створення хорових колективів, що мали значний вплив на розвиток релігійної культури, а також сприяли залученню молоді до активної участі в житті громади. Дорослий, молодіжний і дитячий хори стали важливою частиною богослужінь, підкреслюючи роль музики у поклонінні та духовному зростанні.

Парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» є важливим центром духовного життя, який не лише задовольняє релігійні потреби місцевої громади, але й активно займається соціальними ініціативами. Вона відіграє ключову роль у зміцненні християнської культури, розвитку духовної освіти та культурного збагачення регіону. Її діяльність є прикладом того, як парафія може стати важливою складовою розвитку громади та культурного середовища в умовах сучасних викликів.

У результаті проведеного дослідження було досягнуто цілі роботи та вирішено всі поставлені завдання, що дозволило комплексно оцінити заснування, розвиток та пасторальну діяльність парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» у м. Шептицький (Червоноград).

Аналіз історії заснування громади показав, що парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» була заснована в період активного відродження Української Греко-Католицької Церкви на початку 90-х років XX століття. Ця подія стала відповіддю на потребу в духовному відновленні громади після десятиліть радянського атеїстичного режиму.

Вивчення періодів формування та становлення парафії виявило, що початковий етап був позначений великою відданістю священнослужителів та парафіян у відбудові церковного життя. Парафіяльна громада швидко організувалася, відновлюючи богослужіння та інші релігійні практики. Особливе значення мало створення структур, які забезпечили парафії стабільність та ефективне функціонування. Дослідження етапів розвитку парафії дозволило виявити, що вона пройшла кілька важливих етапів, кожен з яких характеризувався посиленням пасторальної діяльності та розширенням соціокультурного впливу на громаду. Важливими подіями були побудова храму, організація катехизації, розвиток молодіжних та соціальних ініціатив.

Аналіз змін та впливу подій на структуру та діяльність парафії показав, що соціально-політичні зміни в Україні, а також внутрішні церковні реформи суттєво вплинули на життя парафії. Зміни в організаційній структурі, зокрема впровадження нових форм пасторальної роботи, сприяли адаптації парафії до

сучасних викликів і потреб громади. Оцінка пасторальної роботи вказала на високу ефективність діяльності священнослужителів у духовному вихованні парафіян, залученні молоді до церковного життя, а також у соціальному служінні. Парафія стала центром духовного та культурного життя міста, виконуючи не лише релігійну, але й значну соціальну функцію.

Визначення ролі парафії в релігійному та соціокультурному житті громади дозволило дійти висновку, що парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» відіграє ключову роль у зміцненні релігійної ідентичності місцевої громади. Вона сприяє духовному розвитку, соціальній інтеграції та культурному відродженню Червонограда, забезпечуючи підтримку не лише своїм парафіянам, але й усій громаді.

Таким чином, парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в м. Червоноград демонструє приклад успішного поєднання релігійної та соціальної діяльності, що забезпечує її стабільний розвиток і значний вплив на життя громади. Вона є не лише осередком духовності, але й важливим соціокультурним центром, що сприяє формуванню здорового і гармонійного суспільства.

Ця магістерська робота дозволяє зробити висновок, що парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» є важливим елементом духовного та соціального життя Червонограда і Сокальсько-Жовківської єпархії загалом. Її діяльність значно виходить за рамки суто релігійного служіння, охоплюючи широкий спектр соціальних, освітніх та культурних ініціатив, які активно сприяють розвитку місцевої громади.

Особливої уваги заслуговує те, як парафія змогла стати мостом між поколіннями, об'єднуючи старше та молодше покоління у спільних проектах та духовному зростанні. Завдяки активній роботі з молоддю та підтримці сімейних цінностей, парафія створила середовище, де кожен член громади може знайти своє місце і відчутти себе частиною великої духовної родини.

Пасторальна діяльність парафії, зосереджена на катехизації, благодійній роботі та організації культурних заходів, сприяє формуванню міцної духовної основи для всього суспільства. Це підтверджується активною участю парафіян у

житті Церкви, високим рівнем релігійної освіти та готовністю громади відповідати на сучасні виклики.

З огляду на всі проведені дослідження, можна стверджувати, що парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» є взірцевою у своїй здатності поєднувати духовне і соціальне служіння, що робить її невід'ємною частиною життя громади. Її досвід може слугувати моделлю для інших парафій у контексті розвитку церковного життя та пасторальної діяльності, адаптованої до потреб сучасного суспільства.

Магістерська робота не лише документує історію та розвиток однієї з важливих парафій Української Греко-Католицької Церкви, але й вказує на широкий вплив, який вона чинить на своє оточення. Парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» стала не лише духовним центром для своїх парафіян, але й активним учасником соціальних і культурних процесів у Червонограді, демонструючи силу віри і єдності в побудові гармонійного і справедливого суспільства.

На завершення, варто підкреслити, що парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в м. Червоноград є не лише важливим релігійним центром, але й прикладом того, як парафіяльна громада може активно впливати на соціальне, культурне та духовне життя свого міста. Її історія та розвиток свідчать про глибокий зв'язок між духовними цінностями та реальним життям громади. Парафія не лише відповідає на потреби своїх парафіян, але й активно формує нові підходи до служіння, які відповідають викликам сучасного світу. Завдяки цьому вона не лише зберігає свою життєздатність, але й продовжує відігравати провідну роль у житті як Церкви, так і ширшої громади.

Отже, можна зробити висновок, що парафія «Пресвятої Богородиці Владичиці України» є яскравим прикладом успішного поєднання духовного служіння з активною участю в соціальному та культурному розвитку суспільства. Її досвід є цінним не лише для аналізу, але й для наслідування іншими парафіями, які прагнуть бути життєдайними осередками віри, надії та любові в сучасному світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алпатова К., Гумен Т., Наливайко К. Лише з Богом та друзями час минає весело і корисно. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2014. 7 серп. №32 (5810). С. 2-3.
2. Андрійчук Ю. Ким є Українська Греко-Католицька Церква? Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2013. 120 с.
3. Андрухів І., Кам'янський П. Історія релігійного життя в Галичині та на Прикарпатті: історико-правовий аналіз. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2006. 364 с.
4. Аркас М. Історія України-Русі. Київ: Вища школа, 1993. 414 с.
5. Беляєв В., Рудницький М. Під чужим прапором. Київ: Радянський письменник, 1956. 360 с.
6. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні (1917–1953): суспільно-політичний та історико-правовий аналіз. Кн. 2. Київ: Либідь–Військо України, 1994. 686 с.
7. Боцюрків Б. Українська Греко-Католицька Церква і Радянська держава (1939-1950). Львів: Вид-во Українського католицького університету, 2005. 267 с.
8. В церкві Пресвятої Богородиці Владичиці України відбудеться Архиєрейська Божественна Літургія. Дата оновлення: 03.02.2022. [Електронний ресурс]. URL: <https://chervonograd.city/articles/192569/v-cerkvi-presvyatoi-bogorodici-vladichici-ukraini-vidbudetsya-arhiyerejska-bozhestvenna-liturgiya> (дата звернення: 20.05.2024).
9. Ващук Н. В новому парафіяльному будинку Червонограда навчатимуться діти. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2013. 17 жовт. №42 (5768). С. 5.

10. Винник Н. Сучасна історична думка про ліквідацію Української Греко-Католицької Церкви та її наслідки // Науковий вісник Івано-Франківського Богословського Університету імені св. Івана Золотоустого «Добрий Пастир». Івано-Франківськ: Івано-Франківського Богословського Університету імені св. Івана Золотоустого, 2016. С. 164–171.
11. Гелитович М. Проща до чудотворної ікони Белзької Божої Матері *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2016. 4 серп. №61-62 (5995-5996). С. 1-2.
12. Глаговська Н. На храмове свято освятили дзвони. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2010. № 71-72 (5537-5538), вересень. С. 1-2.
13. Гон М. Євреї в ЗУНР: стратегія, тактика та вплив на формування взаємин з українцями в міжвоєнний період. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*. 18/2009. С. 181–189.
14. Гук В. Священики Української католицької церкви. Коломия: Вік, 1999. 80 с.
15. Делятинський Р. Розвиток адміністративно-канонічної структури Української Греко-Католицької Церкви від Берестейського собору до сучасності (1596–2006 рр.): постановка проблеми // Науковий вісник «Добрий Пастир» Івано-Франківськ: Івано-Франківська Теологічна Академія, 2007. С. 167–180.
16. Донцов Д. Дух нашої давнини. Дрогобич: Відродження, 1991. – 341 с.
17. Жива парафія. Храм Богородиці-Володарки України (м. Червоноград) [Електронний ресурс]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=lQM2fubAlYs> (дата звернення: 21.05.2024).
18. Жива парафія. Храм Богородиці-Володарки України (м. Червоноград). [Електронний ресурс]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=3f_PxWVqCnc (дата звернення: 22.05.2024).

19. Жива парафія. Храм Церква Пресвятої Богородиці Владичиці України. [Електронний ресурс]. URL: <https://map.ugcc.ua/view/3052-tserkva-presvyatoy-bogorodytsi-vladychytsi-ukrainy-m-chervonograd-lvivska-oblast> (дата звернення: 23.05.2024).
20. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 р. № 987-XII. Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 25, ст. 7.
21. Іванусів О. Церква в руїні: загибель українських церков Перемиської єпархії. Ст. Катарінс: Видання Св. Софії релігійного товариства українців католиків Канади, 1987. 344 с.
22. Ільницький В. Червоноград-це не лише шахти. Ч.1.: Релігійна. Дата оновлення: 22.02.2013. [Електронний ресурс]. URL: <https://ua-travels.livejournal.com/2214127.html> (дата звернення: 21.05.2024).
23. Ісіченко І. Загальна церковна історія: Курс лекцій для вищих духовних шкіл. Харків: Акта, 2006. 602 с.
24. Ісіченко І. Історія Христової Церкви в Україні. Харків: Акта, 2003. 471 с.
25. Канони Партикулярного Права Української Греко-Католицької Церкви // Благовісник. Львів, 2001.
26. Капітан Л. У день св. Володимира і сонце світліше сяє... *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2012. 26 липня. № 30 (5704). С. 3-4.
27. Капранов Д. В., Капранов В. В. Короткий курс з історії України. Київ: Гамазин, 2014. 32 с.
28. Карп'як Я. Львівський Синод 1946 року в світлі Синодів Української Греко-Католицької Церкви. Юридично-історичне дослідження : дис. докт. богосл. наук : 041 Богослов. Львів, 2006. 258 с.
29. Каськів О. Євхаристія в канонічному праві. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* . / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 2. Івано-Франківськ, 2009. С. 7-13.

30. Каськів О. Кодифікація партикулярного права Української Греко-Католицької Церкви (1997-2018). Монографія. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2019. 168 с.
31. Каськів О. Минуле та сучасність Івано-Франківської (Станіславівської) Духовної Семінарії // Нарис історії Івано-Франківської (Станіславівської) Духовної Семінарії імені Святого Священномученика Йосафата (1907-2007рр.), Івано-Франківськ 2007, С. 22-26.
32. Каськів О. Нагороди в Українській Греко-Католицькій Церкві. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 3. Івано-Франківськ, 2010. С. 7-10.
33. Каськів О. Нарис історії Івано-Франківської (Станіславівської) Духовної Семінарії імені Святого Священномученика Йосафата (1907-2007 рр.). Івано-Франківськ: Івано-Франківська Духовна Семінарія імені Святого Священномученика Йосафата, 2007. 139 с.
34. Каськів О. Партикулярне право УГКЦ: джерела, історія, кодифікація. Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2018 372 с.
35. Каськів О. Розвиток партикулярного права УГКЦ 1596-2006 рр. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 1. Івано-Франківськ, 2007. С. 10-20.
36. Каськів О. Руська Правда. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 4. Івано-Франківськ, 2011. С. 31-45.
37. Катехизм Католицької Церкви. Синод Української Греко-Католицької Церкви. 2002. 445 с.
38. Катехизм Української Греко-Католицької Церкви: Христос – наша Пасха. Львів: Свічадо, 2012. 344 с.
39. Ковальчук О. В. Українське народознавство : Книга для вчителя. Москва: Освіта, 1992. 176 с.

40. Кодекс Канонів Східних Церков. Рим: Видавництво ОО. Василян, 1993. 471 с.
41. Коли церква – зайва! В храмі пресвятої Богородиці Владичиці України заявили про наклеп з боку очільника громадської ради Червонограда Юрія Червінського. Дата оновлення: 01.10.2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.smartnews.com.ua/koly-czerkva-zajva-v-hrami-presvyatoyi-bogorodyczi-vladychyczi-ukrayiny-zayavyly-pro-naklep-z-boku-ochilnyka-gromadskoyi-rady-chervonograda-yuriya-chervinskogo/> (дата звернення: 18.05.2024).
42. Кордон М. В. Історія української культури [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. Закл. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 584 с.
43. Кость П. Історія Української Церкви. Львів: Трансітех, 1992. 160 с.
44. Котик Л. Спів хору зачарував владика Михаїла. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2012. 7 червня. № 23 (5697). С. 1-2.
45. Кречківська М. Збудувавши храм людських сердець, збудували храм. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2009. № 67-68 (5431-5432), вересень. С. 2-3.
46. Кушнір В. Про віру греко-католицьку. Львів: Віра і знання, 2007. 40 с.
47. Левицький О. Замоїський Синод як законодавче тіло УГКЦ. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 1. Івано-Франківськ, 2007. С. 21-39.
48. Левицький О. Львівські Архієпархіальні Собори та їх роль у розвитку партикулярного права Української Греко-Католицької Церкви. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 3. Івано-Франківськ, 2010. С. 11-25.
49. Левицький О. Розвиток партикулярного права Української Греко-Католицької Церкви в 1957-2004 роках. *Добрий Пастир: науковий вісник*

- Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 4. Івано-Франківськ, 2011. С. 46-83.
50. Левицький Ю. Коротка історія Київської (Української) церкви. Львів: Свічадо, 1993. 55 с.
51. Ленчик В. Нарис історії Української Церкви. Львів: Свічадо, 2003. 600 с.
52. Липківський В. Відродження Церкви в Україні 1917–1930. Торонто: Добра книжка, 1959. 335 с.
53. Липківський В. Історія Української Православної Церкви: розд. 7: Відродження Української Церкви. Вінніпег: Trident Press LTD, 1961. 181 с.
54. Ліберо Дж. Церковне право. / Пер. з нім. Н. Щиглевської. Львів: Свічадо, 2001. 336 с.
55. Мате-Тот А., Міклушак П. Земля, що не тече молоком та медом. Бог після комунізму. Дорогою до пасторальної теології Східної та Центральної Європи. Івано-Франківськ: Івано-Франківська Теологічна Академія, 2004. 238 с.
56. Ми йдемо з Христом. Катехизм для молоді / упоряд. Керіанний центр «Патріяршої Курії» УГКЦ; Синод Єпископів УГКЦ. Львів: Свічадо, 2021. 228 с.
57. Молитовник і правила семінариста Івано-Франківської Духовної Семінарії / упоряд. Каськів О. Івано-Франківськ, 2002. 341 с.
58. Мудрий С. Євхаристійне сопричастя – виклик традиції та сучасності для традиційних церков. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 1. Івано-Франківськ, 2007. С. 7-9.
59. Мудрий С. Нарис історії Церкви в Україні. Рим-Львів: Видавництво ОО. Василян, 1995. 404 с.
60. Мудрий С. Слова. Випуск 1. Івано-Франківськ: Івано-Франківська Теологічна Академія, 2002. 196 с.
61. Мудрий С. Слова. Випуск 3. Івано-Франківськ: Івано-Франківська Теологічна Академія, 2002. 352 с.

62. Нагаєвський І. Історія Української держави двадцятого століття. Рим: Esse gli esse, 1989. 486 с.
63. Нагірняк О. Нариси з історії українознавства у Наддніпрянській Україні (остання чверть XIX ст.–1917р.). Київ: ПП Сергійчук М.І., 2007. 652 с.
64. Назарко І. Київські і галицькі митрополити. Біографічні нариси (1590–1960). Рим: Видавництво ОО. Василіян, 1962. 271 с.
65. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу. Київ: Абрис, 1991. – 272 с.
66. Парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України відзначила храмове свято. Дата оновлення: 05.09.2022. [Електронний ресурс]. URL: <https://chervonograd.city/articles/234889/parafiya-presvyatoi-bogorodici-vladichici-ukraini-vidznachila-hramove-svyato>. (дата звернення: 24.05.2024).
67. Пелікан Я. Ісповідник віри між Сходом і Заходом. Портрет українського кардинала Йосифа Сліпого. Київ: Ватра, 1994. 302 с.
68. Поспішил В. Східне Католицьке Церковне Право. Львів: Свічадо, 1997. 614 с.
69. Ратушняк С. «Владичице-Богородице, зійди до нас!». *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2009. № 69-70 (5433-5434), вересень. С. 3-4.
70. Ратушняк С. Збагачується храм мистецькими роботами. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2013. 4 лип. №27 (5753). С. 1-2.
71. Ратушняк С. Повниться храм мистецькими творами. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2012. 14 червня. № 24 (5698). С. 4-5.
72. Реєнт О. П., Лисенко О. Є. Українська національна ідея і християнство. Київ: Богдан, 1997. 128 с.
73. Руський провінційний Синод у місті Замості 1720 року / Переклад із латинської мови проф. І. Козовика. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2006. 300 с.
74. Священик 15 років працював за кордоном, щоб побудувати храм та створити успішну живу парафію в Україні. Дата оновлення: 16.04.2021. [Електронний ресурс]. URL: <https://risu.ua/svyashchenik-15-rokiv->

- pracyuvav-za-kordonom-shchob-pobuduvati-hram-ta-stvoriti-uspishnu-zhivu-parafiyu_n117696 (дата звернення: 20.05.2024).
- 75.Священник 15 років працював за кордоном, щоб побудувати храм. Дата оновлення: 02.05.2021. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.volyn.com.ua/news/181406-sviashchennyk-15-rokiv-pratsiuvav-za-kordonom-shchob-pobuduvaty-khram> (дата звернення: 23.05.2024).
- 76.Синегубова Е. Молодь парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України допомагає самотнім людям похилого віку. Дата оновлення: 06.08.2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://chervonograd.city/articles/94173/molod-parafii-presvyatoi-bogorodici-vladichici-ukraini-dopomagaie-odinokim-lyudyam-pohilogo-viku> (дата звернення: 13.05.2024).
- 77.Сохан І. Цивільно-правовий захист дочасного майна Церкви в Україні. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 4. Івано-Франківськ, 2011. С. 92-100.
- 78.Степовик Д. Церква в кайданах (Боротьба українських християн за свою самобутність у ХІХ ст.). Київ: Фундація ім. О. Ольжича, 1996. 112 с.
- 79.Степчук Я. Молоді хористи – на найкрасивішій горі Карпат. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета.* 2012. 21 червня. № 25 (5699). С. 1-2.
- 80.Степчук Я. Під Покровом Богородиці – і водиця. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета.* 2012. 30 серпня. № 35 (5709). С. 4-5.
- 81.Степчук Я. Чудотворна ікона з Глинян – у Червонограді. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета.* 2010. № 65-66 (5531-5532), серпень. С. 2-3.
- 82.Суттнер Е. Українське християнство на початку III-го тисячоліття: Історичний досвід та еkleзіологічні перспективи. Львів: Свічадо, 2001. 168 с.
- 83.Танасійчук А. Канонічне право Східних Католицьких Церков. Львів: Астролябія, 2019. 464 с.

- 84.Тверітнєва С. «Ми не повинні забувати, що війна в Україні триває». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета* 2016. 15 гру. №99-100 (6033-6034). С. 4-5.
- 85.Тверітнєва С. «На війні відчуваєш особливу присутність Бога». *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 9 кві. № 29-30 (5859-5860). С. 3-4.
- 86.Тверітнєва С. Будемо допомагати бійцям, доки не закінчиться війна *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 1 січ. № 1-2 (5832-5833). С. 4-5.
- 87.Тверітнєва С. Духовні бесіди отця Володимира. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2006. №31-32 (5081-5082), квітень. С. 3-4.
- 88.Тверітнєва С. Мощі зберігатимуться у Червонограді. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2011. 21 квіт. №31-32 (5601-5602). С. 2.
- 89.Тверітнєва С. Освятили капличку. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2005. № 21-22 (4967-4768), березень. С. 7-8.
- 90.Тверітнєва С. Спочатку збудувати храм людських душ. *Новини Прибужжя. Червоноградська газета*. 2007. № 67-68 (5221-5222), серпень. С. 2-3.
- 91.Тверітнєва С. Ця диво-ялинка із сонячним усміхом. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2011. 13 січ. №3-4 (5573-5574). С. 2-3.
- 92.Тверітнєва С. Жива парафія: прийти на зустріч з Богом. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2014. 4 верес. №36 (5814). С. 1-2.
- 93.Туркало Я. Нарис історії Вселенських Соборів (325-787 рр.). Брюссель: Літературно-наукове видавництво, 1974. 310 с.
- 94.У Червонограді відзначили храмовий празник Пресвятої Богородиці Владичиці України. Дата оновлення: 06.09.2021. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.smartnews.com.ua/u-chervonogradi-vidznachyly-hramovyj-praznyk-presvyatoyi-bogorodyczy-vladychyczi-ukrayiny/> (дата звернення: 03.05.2024).

95. Файзуліна Ю. Веселі канікули з Богом. *Новини Прибужжя: Червоноградська газета*. 2015. 30 лип. №61-62 (5995-5996). С. 4-5.
96. Фесина М., Наконечна Л., Герунович Н., Сапіга Т. Перше Святе Причастя *Новини Прибужжя : Червоноградська газета*. 2011. 9 червня. №45-46 (5615-5616). С. 5-6.
97. Хомишин Г. Українська проблема. Станиславів: Видавництво Льва Данкевича, 1932. 191 с.
98. Хортик О. Проблематика та проблемність партикулярного права УГКЦ. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 3. Івано-Франківськ, 2010. С. 26-55.
99. Цегельський Л. Митрополит Андрій Шептицький. Короткий життєпис і огляд його церковно-народної діяльності. Львів: Місіонер, 1995. 80 с.
100. Червоноград: церква Пресвятої Богородиці Владичиці України. Дата оновлення: 30.06.2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://vmccaskey.livejournal.com/732196.html> (дата звернення: 22.05.2024).
101. Червоноградська Катехитична школа при церкві Пресвятої Богородиці Владичиці України УГКЦ. (Відео). Дата оновлення: 10.11.2018. [Електронний ресурс]. URL: <https://nadbugom.in.ua/news.php?id=3612> (дата звернення: 24.05.2024).
102. Чобич С. Святі та визначні церковні діячі землі української. Львів: Всеукраїнська видавнича православна місія, 2000. 185 с.
103. Чорненко А. Католицька концепція екуменізму. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 10-11. Івано-Франківськ, 2017. С. 61-76.
104. Чорненко А., Білоус О. Презентація книги о. Івана Говери «Літургійне життя священників і вірних в УГКЦ: УГКЦ в період підпілля (1946-1989)». *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської*

- академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 15. Івано-Франківськ, 2020. С. 114.
105. Чорненко А., Нагорняк Н. П'ять порад успіху від Блаженнішого Святослава Шевчука та їх науковий аспект. *Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія.* / Гол. ред. Р. А. Горбань. Вип. 17. Івано-Франківськ, 2022. С. 53-61.
 106. Чубатий М. Чубатий М. Історія християнства на Русі-Україні т. 1 (до 1353 р.). Рим–Нью-Йорк: Український Католицький Університет, 1965. 816 с.
 107. Штепа П. Московство: його походження, зміст, форми й історична тяглість. Дрогобич: Відродження, 2003. 114 с.
 108. Штибель С. На радість Богові і родині. *Новини Прибужжя : Червоноградська газета.* 2013. 11 квіт. №15 (5741). С. 5-6.
 109. Юраш А. Історія Східних Церков. Курс лекцій. Львів: Еклезія, 2003. 142 с.
 110. Ясінецька О. Дух святості витає у храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України. *Новини Прибужжя: Червоноградська газета.* 2016. 18 серп. №65-66 (5999-6000). С. 3-4.

ДОДАТКИ

Додаток А.

Церква Пресвятої Богородиці Владичиці України у Червонограді. 2020 р.

Фото Ю. Гринів.

Додаток Б.

Територія церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України у
Червонограді. 2020 р. Фото Ю. Гринів.

Додаток В.

Загальні відомості про церкву Пресвятої Богородиці Владичиці України у
Червонограді

Додаток Д.

Інформація про дзвіницю і дзвони церкви Пресвятої Богородиці Владичиці
України у Червонограді

Додаток Е.

Заснування, життя, діяльність, культурно-просвітницька робота церкви
Пресвятої Богородиці Владичиці України у Червонограді

Додаток Ж.

Загальновідома інформація про хор церкви Пресвятої Богородиці
Владичиці України у Червонограді

Додаток II.

Марійська та вівтарна дружина храму Пресвятої Богородиці Владичиці
України у Червонограді

Додаток К.

Молодіжний хор

Згадаймо слова св. Йоана Золотоустого: «Якщо хором є усі присутні у храмі, тоді земля наслідує небо». Виходячи з цієї істини, з Божою поміччю за ініціативи настоятеля храму Пресвятої Богородиці Владичиці України о.Володимира Ващука першим був створений молодіжний церковний хор.

На протязі багатьох років склад хору постійно змінювався. Основа хору – молодь віком від 14 років. Першими регентами хору були п.Любов Хляка та п.Ірина Олійник.

Зараз хором керує п.Наталя Зіньків. Глибоке розуміння хорової справи та вишуканий художній смак керівника забезпечують успіх у творчій роботі над духовними творами та церковними піснеспівами. Хор є активним учасником усіх заходів, що проводить Сокальсько-Жовківська єпархія та наша парафія, а також місто. Усі молоді учасники хору свідомі свого покликання – співати на прославу Господа. Девізом молодіжного хору є слова Блаженного Августина «Хто співає – той молиться вдвічі». Молодь чітко знає, що майбутнє нашої церкви і держави є за духовно багатими, освіченими і мудrimi людьми.

Наш хор – це одна дружна родина.
І ми завжди будемо раді
всім, хто хоче спробувати
себе у цьому покликанні.

Молодіжний хор церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України у
Червонограді

Додаток Л.

«Веселі канікули з Богом» у храмі Пресвятої Богородиці Владичиці України у Червонограді. 2010-2024 рр.

Додаток М.

Діяльність дитячого хору «Ангелятко» при храмі Пресвятої Богородиці
Владичиці України у Червонограді

Додаток Н.

Оздоблення інтер'єру церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України у Червонограді

Молитовні спільноти та мощі святих і блаженних

Молитва... Який глибокий зміст цього слова. Не словом тільки треба молитися, а й розумом, і не розумом тільки, а й серцем: хай ясно бачить і розуміє розум те, що вимовляємо словом, і серце хай відчуває, що думає при цьому розум. Усе це разом і є справжньою молитвою. Три молитовні спільноти діють у нашій парафії.

Товариство Живой Вервиці – це не щось нове у вірі, це продовження вервиці, проповіданої святим Домніком, яка була дана йому в об'явленні Божою Матір'ю. Її мета – возвеличення Непорочного Серця Матері Божої та шанування святої Філомени – нашої опікуни та заступниці, духовне відродження Церкви через молитву, пожертву та поширення віри. Жива Вервиця – це шанування Пресвятої Богородиці в будь-якому місці і в будь-який час. Єднання багатьох душ у спільній молитві творить величезну силу і схилиє до нас Боже милосердя. Товариство діє з 2007 р. і нараховує 25 чоловік. Зібрання відбуваються щонеділі о 9.30 год.

Братство Матері Божої Неустанної Помочі церкви Пресвятої Богородиці Владичиці України було засновано в 2005 році протоігуменом монашого згромадження Чину Найсвятішого Ізбавителя о.Василем Іванівим під час Великопостних реколекцій. В Братстві нараховується 72 члени. Братство поширює набожество до Пресвятої Богородиці під чудовим і змістовним ім'ям Матері Божої Неустанної Помочі. Кожного місяця в останню суботу відправляється Служба і Акафіст до Матері Божої Неустанної Помочі, а також проводяться молитовні вечірні чужання. Члени Братства беруть активну участь у житті церкви: разом з іншими вірянами здійснили поїздки в Страдч на Хресну Дорогу та Заглину до чудотворного джерела «Маруса».

Рух «Матері в молитві» розпочався в Англії у 1995 році. Мета руху – особлива молитва батьків за своїх дітей. З часом Рух поширився по цілому світі, сьогодні він існує у майже 100 країнах світу. Цей рух є позаконфесійним. Молитовна Спільнота «Матері в молитві» при церкві Пресвятої Богородиці Владичиці України в м.Червонограді створена в листопаді 2007 р. Відвідує Спільноту 40 матерів віком від 40 до 70 років, які радо допомагають одна одній, які не ділять горе на «наше» і «чуже», а все сприймається як в одній люблячій родині. Керівниками Спільноти є п.Галина Олійник, п.Марія Дінтер та п.Галина Трофимюк. Стало гарною традицією запрошувати спільноти матерів інших парафій на молитовні зустрічі в честь Празника Успіння Пресвятої Богородиці. Під час Великої Вечірні здійснюється обхід з плащаницею Успіння Пресвятої Богородиці навколо храму із запаленими свічками, а після занесення в храм, шановують її. Запрошуємо усіх бажуючих долучитися до нашої спільноти. Ми збираємося щонеділі о 16.30 год., а ввечері першої п'ятниці кожного місяця в наміренні Спільноти матерів служити Св. Літургію та молебень. Господь чекає, щоб ми прийшли до Нього з молитвою за дітей.

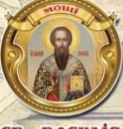
Святі мощі з самого початку заснування Церкви Христової є безцінним даром нам, грішним людям, для укріплення у вірі, для того, щоб наше життя стало угодним Богові і людям, що нас оточують. Перші християни святі останки угодників Божих ставили вище за будь-які земні блага та скарби. Звернутися з молитвою до святих, торкнувшись їх мошей, можна й у нашому храмі.

**св. григорія
богослова**

**св. івана
богослова**

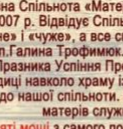
**св. василія
великого**

**св. івана
богослова**

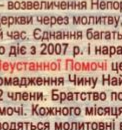
**св. івана
богослова**

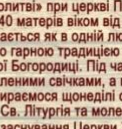
**св. івана
богослова**

**св. івана
богослова**

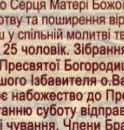
**св. івана
богослова**

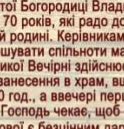
**св. івана
богослова**

**св. івана
богослова**

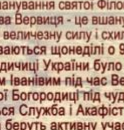
**св. івана
богослова**

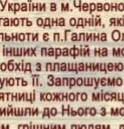
**св. івана
богослова**

**св. івана
богослова**

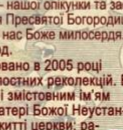
**св. івана
богослова**

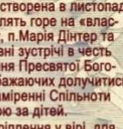
**св. івана
богослова**

**св. івана
богослова**

**св. івана
богослова**

**св. івана
богослова**

**св. івана
богослова**

**св. івана
богослова**

**св. івана
богослова**

Молитовні спільноти та мощі свят і блаженних на парафії Пресвятої
Богородиці Владичиці України у Червонограді

Додаток Р.

Творча співпраця парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України з
Львівським державним коледжем декоративного та ужиткового мистецтва імені
Івана Труша у Червонограді

Додаток С.

Організація дозвілля для дорослих та дітей парафією Пресвятої Богородиці
Владичиці України у Червонограді

Додаток Т.

Культурно-просвітницькі заходи для громади Червонограда парафії
Пресвятої Богородиці Владичиці України

Додаток У.

Розпорядок богослужінь і адреса парафії Пресвятої Богородиці Владичиці
України у Червонограді

Палюх Ю. Розмова про будівництво і розвиток парафії: історія парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України / Ю. Палюх; інтерв'ю з о. Володимиром Ващуком. – 12 листопада 2024 р., м. Шептицький.

Палюх Юліан: Червоноград, який тепер відомий як Шептицький, розташований на берегах Західного Бугу та межує з Польщею. Сучасний вигляд міста сформувався лише в 1951 році, до того воно називалося Кристинопіль і мало значно менші розміри. Нині Червоноград — одне з найбільших міст Львівської області та центр гірничої промисловості. Можете розказати трохи більше про історію цього міста?

о. Володимир Ващук: За радянських часів Червоноград став осередком видобутку кам'яного вугілля, відкривалися нові шахти, а в місто приїжджали численні робітники. Це дало потужний поштовх розвитку міста, яке поступово стало одним із найбільших у регіоні.

Палюх Юліан: Що відбувалося з релігійними спорудами в той час?

о. Володимир Ващук: У 1951 році, після того, як Кристинопіль перейшов до складу СРСР, радянська влада закрила Римо-католицький костел Святого Духа і монастир отців василіян. Хоча в 1979 році вони були визнані пам'ятками архітектури, їх стан постійно погіршувався.

Палюх Юліан: Як вдалося відновити ці святині?

о. Володимир Ващук: У 1988 році костел передали православній громаді, і він став першою діючою церквою у місті. Провели реставраційні роботи, і будівлю освятили як православну церкву святого князя Володимира. Монастир повернули віруючим у 1989 році, після чого почалася його реконструкція, яка триває й досі.

Палюх Юліан: А як щодо парафій у Червонограді?

о. Володимир Ващук: На момент створення парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України в місті діяли кілька інших парафій, зокрема православна парафія святого Володимира та греко-католицький монастир отців василіян.

Палюх Юліан: Розкажіть більше про храм Пресвятої Богородиці Владичиці України.

о. Володимир Ващук: Церква, розташована між Старою Шахтарською зупинкою і поворотом на дамбу, є унікальним прикладом архітектури ХХІ століття. Зведена з якісної карпатської деревини без використання жодного цвяха, вона є втіленням традиційного стилю українських дерев'яних культових споруд і справжньою окрасою міста.

Палюх Юліан: Як розпочалася історія цієї парафії?

о. Володимир Ващук: Парафія бере свій початок у 2002 році. Я родом із села Ванів неподалік Червонограда, і з дитинства мене захоплювала молитва та церковний спів. Хоча місцева церква святого Димитрія за радянських часів була зачинена, це не похитнуло віру нашої громади. Після школи я відчув покликання до священства, тому вступив до Івано-Франківського теологічного інституту. Там я отримав священничі свячення і почав планувати будівництво храму, ідею якого благословив єпископ Михаїл Колтун.

Палюх Юліан: Що було найскладнішим на початку будівництва?

о. Володимир Ващук: Місцевість, яку ми обрали, називали «долиною смерті» через болотистий ґрунт і густі хащі. Спочатку ідея здавалася недосяжною, але спільними зусиллями ми розпочали роботи: вирубили дерева, вирівняли територію, подекуди засипавши до п'яти метрів землі. Першою спорудою стала тимчасова капличка, яку ми збудували за три з половиною місяці.

Палюх Юліан: Як громада підтримувала будівництво?

о. Володимир Ващук: Люди відчували, що тут народжується жива Церква. Незважаючи на брак ресурсів, тут завжди панувала Божа благодать. Я також працював за кордоном 15 років, зокрема в Канаді, щоб зібрати кошти на будівництво.

Палюх Юліан: Коли відбулася перша визначна подія у вашій парафії?

о. Володимир Ващук: 10 березня 2005 року ми освятили тимчасову капличку. Це була важлива подія, на яку зібралися віряни різних конфесій, священники та єпископ Михайл Колтун. Цей день став початком нового етапу для нашої громади.

Палюх Юліан: Як вдалося збудувати основний храм?

о. Володимир Ващук: У 2007 році ми розпочали будівництво основної церкви у стилі галицьких храмів XVIII століття. Для будівництва використали дерево з Яремчі. Студенти Львівського державного коледжу декоративного мистецтва зробили панікадило, а храм наповнився духовністю завдяки природним матеріалам і спільній праці.

Палюх Юліан: Отче Володимире, храм став не лише архітектурною пам'яткою, але й важливим духовним осередком громади. Як вдалося створити таку унікальну атмосферу?

о. Володимир Ващук: Це результат єдності, жертовності та злагодженої праці громади. Ми прагнули, щоб храм не був просто будівлею, а став місцем, яке наповнює серця миром і благодаттю. Використання природних матеріалів і залучення молодих митців із коледжу створили особливу духовну атмосферу. Кожен елемент виготовлений з любов'ю, що допомогло наповнити храм живою енергією.

Палюх Юліан: Ви згадували про участь молодих митців у створенні храму. Чи був це ризик?

о. Володимир Ващук: Так, це був усвідомлений ризик, але ми вірили в таланти молодих майстрів. Вони створювали свої роботи з любов'ю і духовним підходом. Я був впевнений у їхньому професіоналізмі, і ця довіра себе виправдала. Їхні роботи стали справжніми витворами мистецтва, які гармонійно вписалися в концепцію храму.

Палюх Юліан: Як ви бачите подальший розвиток парафії?

о. Володимир Ващук: Ми плануємо розширювати катехизацію, покращувати інфраструктуру для парафіян і розвивати молодіжні ініціативи. Наше

завдання — зробити храм живим осередком, який допомагатиме кожному зростати духовно.

Палюх Юліан: У 2009 році на парафію був призначений о. Михайло Микита. Як він сприяв розвитку катехизації?

о. Володимир Ващук: Отець Михайло зробив вагомий внесок у розвиток парафії. Його досвід, здобутий у семінарії та навчанні в Австрії, допоміг організувати заняття з катехизації для дітей і молоді. Його доступний підхід до пояснення основ християнства мав великий вплив на духовний розвиток парафіян.

Палюх Юліан: Як співпраця зі студентами Львівського коледжу декоративного мистецтва змінила храм?

о. Володимир Ващук: Вони створили кілька унікальних предметів, таких як кована брама, хоругви та церковний одяг. Наприклад, брама до дзвіниці стала символом нашого храму, а хоругва, виткана Юлією Пахомовою, є прикладом глибокого мистецького підходу, який об'єднує духовність і національні символи.

Палюх Юліан: Як співпраця з художниками впливає на розвиток громади?

о. Володимир Ващук: Мистецтво збагачує нашу духовну культуру, а молоді митці долучаються до служіння через свої роботи. Це не лише прикрашає храм, але й спонукає до глибшого усвідомлення віри. Парафіяни відчують глибший зв'язок із Богом, а молодь долучається до життя церкви через творчість.

Палюх Юліан: Які плани має парафія на майбутнє?

о. Володимир Ващук: Ми маємо багато задумів. Плануємо організовувати духовні та мистецькі заходи, створювати нові простори для катехизації, розвивати молодіжні програми та зміцнювати зв'язок громади з храмом. Наша мета — зробити храм не лише місцем молитви, але й центром духовного та культурного життя.

Палюх Юліан: Що надихнуло вас на ідею будівництва дзвіниці?

о. Володимир Ващук: Хотілося створити символ, що буде помітним здалеку і нагадуватиме про присутність Бога. Дзвіниця мала стати архітектурною прикрасою і духовним знаком для громади.

Палюх Юліан: Які матеріали використовували для дзвіниці?

о. Володимир Ващук: Нижні яруси ми збудували з каменю, що символізує міцність віри, а верхні — із дерева, привезеного з Карпат, яке гармонійно поєднується з нашими духовними традиціями.

Палюх Юліан: Як проходило освячення дзвіниці?

о. Володимир Ващук: Церемонія освячення відбулася 5 вересня 2010 року. Було проведено урочисте богослужіння, освячено дзвони, які отримали імена євангелістів: Матвій, Марко, Лука та Іван. Це стало великою подією для парафії, яка об'єднала громаду.

Палюх Юліан: Як дзвони вплинули на життя парафії?

о. Володимир Ващук: Їхній дзвін нагадує про молитву і Божу присутність. Вони об'єднують громаду і додають храму особливої атмосфери. Дзвони стали важливим символом духовного життя парафії.

Палюх Юліан: Які плани є щодо подальшого розвитку храму?

о. Володимир Ващук: Ми не зупиняємось. Плануємо впроваджувати нові ініціативи для молоді, організовувати заходи для духовного збагачення парафіян і створювати нові мистецькі проекти, які допоможуть розвивати нашу парафію.

Палюх Юліан: Отче Володимире, дякую за змістовну розмову. Бажаю успіхів у подальшій роботі!

о. Володимир Ващук: Дякую, Юліане. Божих благословень вам і всій нашій громаді!

Палюх Ю. Розмова про катехитичну школу: історія парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України / Ю. Палюх; інтерв'ю з о. Володимиром Ващуком. – 20 листопада 2024 р., м. Шептицький.

Палюх Юліан: Отче Володимире, розкажіть, будь ласка, як започатковувалася і розвивалася катехитична школа у вашій парафії?

о. Володимир Ващук: У 2008 році ми заснували недільну катехитичну школу святої Софії за благословенням владики Михаїла Колтуна. Спочатку діяло чотири класи для дітей від 6 до 16 років. Катехитами стали такі фахівці, як Оксана Гумен, Світлана Гринишин, Наталія Ващук та інші. Школа швидко зростала, і вже тоді у нас навчалось близько 120 дітей.

У 2010 році, за підтримки нашого єпископа, ми створили катехитичну школу імені митрополита Андрея Шептицького. Її мета – виховання дітей, молоді та дорослих у християнських цінностях через Слово Боже. З того часу ця школа стала важливою частиною нашої парафії.

Палюх Юліан: Чому, на вашу думку, важливо виховувати дітей у християнських цінностях саме з раннього віку?

о. Володимир Ващук: Це надзвичайно важливо, адже саме в дитячому віці формується характер і основа особистості. Дитяча душа, як м'який віск, до 6-8 років піддається формуванню. У цей період ми можемо закладати цінності, які стануть основою для їхнього життя.

Наша місія – виховувати духовність української нації, формуючи в дітях християнську мораль, доброту, відповідальність перед Богом і суспільством. Це наше головне завдання.

Палюх Юліан: Як організовані заняття в катехитичній школі?

о. Володимир Ващук: Уроки проходять у доступній і цікавій формі. Ми навчаємо дітей християнських моральних принципів, допомагаємо зрозуміти Святе Письмо, вчимо їх бути добрими, чесними та турботливими.

Використовуємо різноманітні методи, такі як читання оповідань, перегляд ікон, ігри та екскурсії до церков.

Окрім цього, ми готуємо дітей до першої Сповіді та Причастя, а також проводимо заняття для дорослих із поглибленого вивчення Біблії.

Палюх Юліан: Чи важлива роль батьків у цьому процесі?

о. Володимир Ващук: Безумовно, участь батьків – це ключовий елемент. Щонеділі ми організовуємо заняття для батьків, де вони можуть поглиблювати свої знання про християнські цінності. Родина – це основа, де закладаються віра і мораль.

Палюх Юліан: Чи є активності для молоді?

о. Володимир Ващук: Так, при школі діє молодіжна спільнота «Недиванна молодь». Вона об'єднує молодих людей віком 13-20 років, які обговорюють духовні теми, беруть участь у тренінгах і соціальних проектах. Це допомагає їм не лише духовно зростати, а й розвивати практичні навички.

Палюх Юліан: Яким ви бачите майбутнє катехитичної школи?

о. Володимир Ващук: Ми прагнемо розширювати діяльність школи, залучати нових учнів і допомагати формувати покоління, яке буде берегти християнські цінності та духовно збагачувати суспільство.

Палюх Юліан: У чому унікальність катехитичної школи імені Андрея Шептицького?

о. Володимир Ващук: Наша школа займається не лише духовним, а й інтелектуальним, мистецьким та фізичним розвитком дітей. Ми прагнемо розвивати таланти кожної дитини та допомагати їм реалізувати свої здібності.

Палюх Юліан: Які гуртки діють при школі?

о. Володимир Ващук: Ми маємо гуртки з англійської та польської мов, підготовчі курси для дітей 5-6 років, шаховий гурток і секції для дітей із мовленнєвими труднощами. Також діє мистецький гурток «Юний художник», де діти освоюють живопис, графіку, писанкарство.

Палюх Юліан: А як щодо спорту?

о. Володимир Ващук: У нас працює футбольний клуб «Лідер» і ансамбль народного танцю «Віночок». Це допомагає дітям розвивати фізичну підготовку та любов до української культури.

Палюх Юліан: Чи надається психологічна підтримка?

о. Володимир Ващук: Так, у школі працюють психологи, які допомагають дітям і дорослим долати стрес і внутрішні конфлікти.

Палюх Юліан: Як ви оцінюєте роль школи у житті громади?

о. Володимир Ващук: Школа є місцем, де кожен може знайти своє покликання і стати частиною великої парафіяльної родини. Ми запрошуємо всіх охочих долучитися до нашої спільноти.

Палюх Юліан: Дякую за розмову, отче Володимире.

Палюх Ю. Розмова про пекарню парафії: історія парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України / Ю. Палюх; інтерв'ю з сотрудником парафії о. Михайлом Микитою. – 23 листопада 2024 р., м. Шептицький

Юліан Палюх: Отче Михайле, розкажіть, будь ласка, як виникла ідея створення пекарні при парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України.

о. Михайло Микита: Ініціатором будівництва пекарні в 2017 році став настоятель нашої парафії, отець Володимир Ващук. Споруду звели поруч із катехитичною школою, яка розташована на території храму. Роботи завершили наприкінці літа 2019 року, а вже 10 листопада владика Михаїл Колтун, єпископ Сокальсько-Жовківський, освятив нову пекарню.

Юліан Палюх: Яка основна мета роботи пекарні?

о. Михайло Микита: Головна ціль — служити громаді. Ми випікаємо не тільки хліб, а й пропонуємо понад двадцять його видів. У нашому асортименті — багети, булочки, піца, кекси, бурекаси, слойки, вареники різних видів і навіть домашній квас улітку. Завдяки допомозі парафіян та жертводавців пекарня обладнана сучасною технікою, а чотири дров'яні печі додають виробам унікального смаку. Процесом керує пекарка Мар'яна Давидяк.

Юліан Палюх: Чи виконує пекарня соціальну функцію?

о. Михайло Микита: Звісно. Як наголошує отець Володимир, пекарня має не лише задовольняти фізичні потреби, але й сприяти духовній єдності громади. Кошти, отримані від її діяльності, спрямовуються на розвиток парафії та благодійні проєкти. Серед наших планів — зведення будинку для людей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Юліан Палюх: У 2021 році парафія запустила новий проєкт — кав'ярню-пекарню. Що ви можете розповісти про це?

о. Михайло Микита: 7 серпня 2021 року ми відкрили кав'ярню-пекарню «Наша Bakery». Це затишний заклад, де відвідувачі можуть спробувати десерти власного виробництва, ароматну каву зі свіжообсмажених зерен,

різноманітні чаї, какао, морозиво і, звісно, нашу випічку. Парафіянка Світлана Гук займається приготуванням кави та морозива, експериментуючи з рецептами і створюючи оригінальні поєднання смаків.

Юліан Палюх: Як парафіяни сприйняли ці ініціативи?

о. Михайло Микита: Люди дуже вдячні й задоволені. Владика Михаїл під час освячення пекарні порівняв її з агапе перших християн, де всі збиралися разом для спілкування і підтримки. Завдяки цьому наші парафіяни можуть проводити час після літургії, спілкуючись і зміцнюючи духовну та соціальну єдність громади.

Юліан Палюх: Якими є ваші плани щодо розвитку цих проєктів?

о. Михайло Микита: Ми віримо, що з Божою допомогою ці ініціативи розвиватимуться й надалі. Плануємо розширювати виробництво, впроваджувати нові соціальні програми і допомагати тим, хто цього потребує. Для нас важливо, щоб парафія залишалася живою спільнотою, яка піклується про всі аспекти життя.

Юліан Палюх: Як парафія використовує кошти, отримані від цих ініціатив?

о. Михайло Микита: Всі виручені кошти вкладаються в соціальні проєкти. Один із наших основних планів — збудувати будинок для допомоги людям, які потрапили у важкі життєві обставини. Це ще одна можливість служити громаді і підтримувати тих, хто цього потребує.

Палюх Ю. Інтерв'ю з адміністратором парафії о. Володимиром Ващуком та сотрудником о. Михайлом Микитою про церковні спільноти. – 28 листопада 2024 р. – Архів парафії Пресвятої Богородиці Владичиці України, м. Шептицький.

Палюх Юліан: Отці, парафія Пресвятої Богородиці Владичиці України відома своєю активною діяльністю спільнот. Розкажіть, будь ласка, про молодіжну спільноту «Недиванна молодь».

о. Володимир Ващук: Ця спільнота функціонує з 2019 року і об'єднує понад 90 молодих людей віком від 13 до 20 років. Її мета – допомогти молоді зміцнити віру, розкрити свої таланти і реалізувати соціальні ініціативи. Учасники організовують християнські табори, адмініструють сторінки в соціальних мережах і навіть мають власну студію відеозйомки. Щосуботи відбуваються зустрічі під духовним керівництвом о. Августина Тимчака.

Палюх Юліан: Вражає! А як працює «Вівтарна Дружина»?

о. Михайло Микита: Це спільнота з давніми традиціями, що об'єднує хлопців віком від 6 до 18 років. Вони допомагають під час богослужінь, вивчають Святе Письмо та засади християнства. Серед наших вихованців є ті, хто став священниками. Щотижневі зустрічі допомагають їм формувати віру.

Палюх Юліан: А як функціонує «Марійська Дружина»?

о. Володимир Ващук: Ця спільнота діє з 2004 року під керівництвом їмості Наталії Ващук. У ній понад 40 дітей, які моляться на вервиці, знайомляться з життям святих і беруть участь у таборах «Канікули з Богом». Це чудова можливість для дітей зміцнити віру та долучитися до християнського життя.

Палюх Юліан: А яка роль «Матерів у молитві»?

о. Михайло Микита: Ця група діє з 2016 року і об'єднує понад 25 матерів, які моляться за своїх дітей, мир в Україні, воїнів і всіх потребуючих. Щопонеділка вони збираються після вечірньої Служби Божої. Вони є джерелом духовної підтримки для парафії.

Палюх Юліан: Дякую за розмову! Ваша діяльність – це приклад активного християнського життя.

Додаток Ш

Палюх Ю. Розмова з адміністратором парафії о. Володимиром Ващуком та сотрудником о. Михайлом Микитою. Про дорослий, молодіжний і дитячий хори парафії «Пресвятої Богородиці Владичиці України» в місті Шептицькому. 29 листопада 2024 р.

Палюх Юліан: Отче Володимире, отче Михайле, церковний хор є важливою складовою богослужінь. Як виникла ідея створення хору у вашій парафії?

о. Володимир Ващук: Ідея народилася як внутрішній поклик. Кожен із нас має таланти, які потрібно розвивати та використовувати на славу Божу. Я звернувся до пані Любові Лопатюк, регента, із пропозицією створити хор, і ми були здивовані, як багато парафіян захотіли долучитися. Основу хору склали ті, хто вже співав на Літургіях під керівництвом дяка Мирона Дацька.

о. Михайло Микита: Хор розпочав свою діяльність у 2006 році, а вже на свято Покрови Пресвятої Богородиці хор «Елеос» вперше виконав Святу Літургію. Відтоді ми постійно зростаємо, і наш репертуар налічує понад 100 творів, серед яких колядки, щедрівки, а також твори відомих українських композиторів, таких як Дмитро Бортнянський, Микола Леонтович і Михайло Вербицький.

Палюх Юліан: Хор став невід'ємною частиною парафії. Як ви підтримуєте духовний розвиток його учасників?

о. Володимир Ващук: Окрім регулярних репетицій і виступів, ми організовуємо реколекції та паломництва до святинь, таких як Зарваниця, Крехів, Почаїв. Це допомагає не лише вдосконалювати музичні здібності, а й збагачувати духовне життя. Хор «Елеос» також співпрацює з іншими храмами і бере участь у фестивалі «Різдвяна зірка».

о. Михайло Микита: Для нас важливо не лише співати, але й створювати духовну родину, яка підтримує одне одного у вірі. Наш хор – це спільнота, де кожен відчувається частиною великої церковної сім'ї. Ми активно залучаємо молодь до участі в богослужіннях і концертах.

Палюх Юліан: А як функціонує молодіжний хор?

о. Володимир Ващук: Молодіжний хор є серцем нашої парафії. Молоді люди беруть участь у всіх заходах, організованих парафією та єпархією. Наталя Зінків, керівник хору, піклується про те, щоб музика була не лише мелодійною, а й наповненою духовним змістом. Девіз хору – слова Блаженного Августина: «Хто співає – молиться вдвічі». Ми переконані, що духовний розвиток молоді є основою майбутнього Церкви.

о. Михайло Микита: Молодь усвідомлює свою місію і прагне служити Господу через спів. Вони беруть участь у фестивалях, концертах і своїм співом надихають парафіян.

Палюх Юліан: Чи є у вас дитячий хор?

о. Володимир Ващук: Так, дитячий хор «Ангелятко» був заснований у 2009 році. Це унікальний колектив, адже дитячий спів – це щось надзвичайно зворушливе. Попри юний вік хору, він вже здобув популярність і виконує чудові твори, які звучать під час Літургій і на фестивалях.

о. Михайло Микита: Дитячі голоси вражають своєю чистотою та щирістю. Вони беруть участь у святкових заходах, таких як концерти до Дня Матері та Різдва, даруючи радість усій громаді.

Палюх Юліан: Ваші хори не лише прикрашають богослужіння, але й сприяють духовному збагаченню громади. Які ваші плани на майбутнє?

о. Володимир Ващук: Ми прагнемо розвивати творчість, створювати нові духовні твори і зміцнювати співпрацю з іншими парафіями, щоб поширювати нашу музику і духовність.

о. Михайло Микита: Наші хористи – це наша гордість. Ми впевнені, що їхній спів і надалі приносить духовну радість усім парафіянам.

Палюх Юліан: Дякую за цікаву розмову та вашу віддану працю на благо парафії.